ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

**Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**
**ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.**
Πληροφορίες: ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ
Τηλέφωνο: 2103382212
Fax: 2103616464
E-mail: sandrou@acci.gr

Αθήνα,16/07/2019
Αριθ.Πρωτ.:1593475

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ**

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ».**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**
**ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**
**Ανακοινώνει ότι:**

Την **12/07/2019** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ,** το διακριτικό τίτλο ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. και αριθμό ΓΕΜΗ **7349501000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1793360 οι εγκεκριμένες από την 24/06/2019 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2018 έως 31/12/2018.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1793361 η από 24/06/2019 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2019 έως 31/12/2019:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Α.Ε.»**, Α.Φ.Μ. 094316657 , Αρ. ΓΕΜΗ 710901000, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 107.

**Η καταχώριση έγινε, μετά από τυπικό έλεγχο (έλεγχο πληρότητας), σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 9, παράγρ. 2, του Ν. 4548/2018 (ΦΕΚ 104/Α) και την Οδηγία με ΑΔΑ: 647Θ465ΧΙ8-ΞΦ5 (αρ. πρωτ. 141372/ 28-12-2018) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν.3419/2005 όπως ισχύει.**

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

# ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

**Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις**

**Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018**

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 87,
106 83
Αθήνα, Ελλάδα
http://www.neaodos.gr/
Τηλ.: 30 210 3447300, Φαξ : 30 210 6178011
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ 007349501000

**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**


Α. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ..... 1
Β. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ ..... 17
Γ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ..... 20
Δ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ..... 21
Ε. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ..... 22
ΣΤ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ..... 23
Ζ. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ..... 24
1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ..... 24
2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ..... 25
3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ, ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ..... 51
4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ..... 54
5. ΕΣΟΔΑ ..... 57
6. ΕΞΟΔΑ ..... 58
7. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ..... 60
8. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ..... 61
9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ..... 61
10. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ..... 62
11. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ..... 63
12. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ..... 65
13. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ..... 65
14. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ..... 65
15. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ..... 68
16. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ..... 69
17. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ..... 69
18. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ..... 70
19. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ..... 71
20. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ..... 72
21. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΕΣ ..... 76
22. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ..... 77
23. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ..... 81
24. ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ..... 83
25. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ..... 83
26. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ..... 85

## Α. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 150 του Ν. 4548/2018 και το Καταστατικό της Εταιρείας, έχουμε την τιμή να υποβάλλουμε συνημμένως στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευσή σας τις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για την δωδέκατη εταιρική χρήση 2018 (1.1.2018–31.12.2018). Η παρούσα Έκθεση περιλαμβάνει μια ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων καθώς και τις πρόσθετες επεξηγήσεις που είναι απαραίτητες ή χρήσιμες για την εκτίμησή τους και τη λήψη της σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης περί εγκρίσεώς τους, σύμφωνα και με την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2018 συντάχθηκαν από την Εταιρεία σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, με βάση τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις.

### 1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Αποκλειστικό αντικείμενο δραστηριότητας της Νέα Οδός Α.Ε. (εφεξής η «Εταιρεία») είναι η μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του έργου «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης)–Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετήριος κλάδος του ΠΑΘΕ Σχηματάρι–Χαλκίδα», με βάση τις προβλέψεις της αντίστοιχης Σύμβασης Παραχώρησης.

### 2. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Την 10.1.2008, παράλληλα με την κατασκευαστική δραστηριότητα, η Εταιρεία εισήλθε στην περίοδο λειτουργίας με την έναρξη εκμετάλλευσης του τμήματος του Αυτοκινητοδρόμου Π.Α.Θ.Ε. Αθήνα – Μαλιακός, ενώ σταδιακά από τον Απρίλιο έως τον Αύγουστο του 2017 πραγματοποιήθηκε η έναρξη εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Ιόνια Οδός.

Τα αποτελέσματα για την κλειόμενη χρήση 2018 διαμορφώθηκαν ως εξής:

| | |
|---|---|
| **Έσοδα** | **131.193.464,25** |
| Μείον: Κόστος πωλήσεων | (62.601.170,81) |
| **Μικτό αποτέλεσμα** | **68.592.293,44** |
| Πλέον: Λοιπά λειτουργικά έσοδα | 12.199.954,25 |
| Μείον: Έξοδα διοίκησης | (6.916.808,77) |
| Μείον: Ζημίες από απομειώσεις | (400.000,00) |
| Λοιπά λειτουργικά έξοδα | (36.452.714,95) |
| **Αποτελέσματα προ τόκων και φόρου εισοδήματος** | **37.022.723,97** |
| Πλέον: Χρηματοοικονομικά έσοδα και κέρδη παραγώγων | 1.134.070,32 |
| Μείον: Χρηματοοικονομικά έξοδα | (17.656.141,82) |
| **Αποτελέσματα προ φόρου εισοδήματος** | **20.500.652,47** |
| Πλέον: Φόρος Εισοδήματος (αναβαλλόμενος) | (5.360.762,96) |
| **Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρο εισοδήματος** | **15.139.889,51** |

**Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες)**

*Στοιχεία που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:*

| | |
|---|---|
| Αποθεματικό συμβάσεων αντιστάθμισης κινδύνων ταμειακών ροών | 1.676.691,67 |
| Φόρος που αντιστοιχεί | (1.153.967,21) |
| | **522.724,46** |

*Στοιχεία που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:*

| | |
|---|---|
| Αναλογιστικές ζημίες επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών | (59.421,00) |
| Φόρος που αντιστοιχεί | 18.847,37 |
| | **(40.573,63)** |
| **Λοιπά συνολικά εισοδήματα της χρήσης, καθαρά από φόρους** | **482.150,83** |
| **Συγκεντρωτικά συνολικά κέρδη μετά από φόρους** | **15.622.040,33** |

Τα έσοδα για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναλύονται ως εξής:

| | | |
|---|---|---|
| *Έσοδα διοδίων ΜΤC* | *91.741.550,41* | |
| *Έσοδα διοδίων ΕΤC* | *33.825.488,22* | |
| *Έσοδα από τη μίσθωση Σ.Ε.Α.* | *1.216,542,21* | |
| *Έσοδα από λοιπές παροχές υπηρεσιών* | *538.737,71* | 127.322.318,55 |
| Έσοδο παροχής κατασκευαστικών υπηρεσιών (IFRIC 12) | | 3.871.145,70 |
| **Σύνολο** | | **131.193.464,25** |

Το κόστος πωλήσεων για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, συμπεριλαμβάνει, κατ' εφαρμογή του IFRIC 12, μεταξύ και άλλων εξόδων, το κόστος κατασκευής ποσού ευρώ 3.758.393,88 στο οποίο περιλαμβάνονται και οι αμοιβές της κατασκευαστικής κοινοπραξίας EUROIONIA ποσού ευρώ 3.316.096,49. Αναλυτικά, οι κατασκευαστικές δαπάνες, της χρήσης 2018 οι οποίες ανήλθαν συνολικά σε 3.758.393,88 ευρώ, αναλύονται κατά κατηγορία ως εξής:

| | |
|---|---|
| Αμοιβές Κοινοπραξίας EUROIONIA | 3.316.096,49 |
| Αμοιβές Κοινοπραξίας Hellas Tolls | 442.297,39 |
| **Σύνολο** | **3.758.393,88** |

Η Εταιρεία διενεργεί αποσβέσεις επί του άυλου δικαιώματος παραχώρησης, οι οποίες για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, διαμορφώθηκαν στο ποσό των ευρώ 23.192.480,72, ενώ συνολικά οι αποσβέσεις του άυλου δικαιώματος παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένων και των προηγούμενων χρήσεων είναι ποσού ευρώ 255.117.287,87.

## 3. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Κατωτέρω παρατίθενται ορισμένοι χρηματοοικονομικοί δείκτες, με τη βοήθεια των οποίων δύναται να εκτιμηθεί καλύτερα η χρηματοοικονομική επίδοση και θέση της Εταιρείας.

**Χρήση 2018**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Έσοδα | = | 131.193.464,25 | = | 23,40% |
| Σύνολο ενεργητικού | | 559.034.677,63 | | |
| Κυκλοφορούν ενεργητικό | = | 52.118.968,28 | = | 59,93% |
| Βραχυπρόθεσμες υποχ/σεις | | 86.965.764,26 | | |
| Σύνολο ενεργητικού | = | 559.034.677,63 | = | 216,80% |
| Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων | | 257.784.450,26 | | |
| Συνολικά Ίδια Κεφάλαια | = | 257.784.450,26 | = | 85,50% |
| Σύνολο Υποχρεώσεων | | 301.250.227,36 | | |
| Χρηματικά Διαθέσιμα | = | 23.751.277,84 | = | 27,30% |
| Βραχυπρόθεσμες υποχ/σεις | | 86.965.764,26 | | |

Ο κύριος λόγος που ο δείκτης Κυκλοφορούν ενεργητικό προς Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι μικρότερος της μονάδας, σχετίζεται με το ποσό € 45.702.928,00 το οποίο αφορά την Απόδοση Βάσης προς τους Μετόχους που έχει ταξινομηθεί στις Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και αναμένεται να αποπληρωθεί μέσα στη χρήση 2019, εφόσον υπάρχει ταμειακή ρευστότητα. Ήδη ποσό €5.207.590,00 καταβλήθηκε τον Ιανουάριο του 2019.

**Χρήση 2017**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Έσοδα | = | 236.156.819,42 | = | 36,70% |
| Σύνολο ενεργητικού | | 642.948.112,64 | | |
| Κυκλοφορούν ενεργητικό | = | 141.501.211,53 | = | 124,47% |
| Βραχυπρόθεσμες υποχ/σεις | | 113.681.019,72 | | |
| Σύνολο ενεργητικού | = | 642.948.112,64 | = | 265,50% |
| Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων | | 242.162.409,92 | | |
| Συνολικά Ίδια Κεφάλαια | = | 242.162.409,92 | = | 60,40% |
| Σύνολο Υποχρεώσεων | | 400.785.702,71 | | |
| Χρηματικά Διαθέσιμα | = | 109.454.394,07 | = | 96,28% |
| Βραχυπρόθεσμες υποχ/σεις | | 113.681.019,72 | | |

## 4. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Στρατηγικός στόχος της Εταιρείας είναι η κατασκευή και λειτουργία σύγχρονων αυτοκινητοδρόμων, ευρωπαϊκών προδιαγραφών, οι οποίοι συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας, διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος και αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Παρέχονται υπηρεσίες υψηλής ποιότητας που αυξάνουν το αίσθημα εμπιστοσύνης των οδηγών και καταβάλλεται προσπάθεια προκειμένου να διασφαλιστούν τα μέγιστα δυνατά επίπεδα οδικής ασφάλειας. Από τους κατωτέρω πίνακες διαπιστώνεται ότι συγκρίνοντας με το 2017, αν και οι συνολικές διελεύσεις του έτους αυξήθηκαν κατά 24,15% τα ατυχήματα αυξήθηκαν μόλις 7,6%.

| | **2017** | **2018** | **Αύξηση** |
|---|---|---|---|
| Συνολικές Διελεύσεις οχημάτων | 29.910.886 | 37.135.255 | 24,2% |

Αντίστοιχα τα συμβάντα ανά κατηγορία για 2018 και 2017 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

| **Συμβάντα** | **2017** | **2018** | **Μεταβολή** |
|---|---|---|---|
| Ατύχημα - Πρόσκρουση | 1.358 | 1.461 | 7,6% |
| Όχημα με Βλάβη | 19.092 | 22.458 | 17,6% |
| Εγκαταλελειμμένο όχημα | 401 | 427 | 6,5% |
| Εμπόδιο - Εκροή - Κινούμενος Κίνδυνος | 12.171 | 14.973 | 23,0% |
| Άλλο Συμβάν | 2.859 | 5.558 | 94,4% |
| **Σύνολο** | **35.881** | **44.877** | **25,1%** |

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να συνυπολογιστεί και ο χρόνος ανταπόκρισης ανά τύπο συμβάντος ο οποίος σε σχέση με το 2017 έχει μειωθεί ορατά.

| **Μέσος χρόνος απόκρισης (σε λεπτά)** | **2017** | **2018** | **Μεταβολή** |
|---|---|---|---|
| Ατύχημα - Πρόσκρουση | 10,6 | 10,3 | -2,8% |
| Όχημα με Βλάβη | 8,3 | 7,5 | -9,6% |
| Εγκαταλελειμμένο όχημα | 4,5 | 4,4 | -2,2% |
| Εμπόδιο - Εκροή - Κινούμενος Κίνδυνος | 10,3 | 8,7 | -15,5% |
| Άλλο Συμβάν | 9,8 | 4,8 | -51,0% |

Η Εταιρεία βρίσκεται σε επαγρύπνηση και εξετάζει νέους τρόπους περαιτέρω βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η ικανοποίηση των πελατών αποτελεί υπέρτατη αξία για την Εταιρεία, για αυτό και όλες οι δράσεις προσανατολίζονται προς αυτή την κατεύθυνση. Δίνεται προτεραιότητα στην επικοινωνία με τους οδηγούς καθώς αναγνωρίζεται η συμβολή των ιδίων στα θέματα της εύρυθμης λειτουργίας του αυτοκινητοδρόμου. Αδιαμφισβήτητα, η έκφραση της γνώμης τους συνεισφέρει στην προσπάθεια για άμεση, υπεύθυνη και αξιόπιστη παροχή υπηρεσιών. Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνονται και από τους κάτωθι πίνακες, όπου απεικονίζεται ο δείκτης ανταπόκρισης στα αιτήματα των χρηστών.

| **Τηλεφωνική εξυπηρέτηση πελατών** | **2017** | **2018** | **Μεταβολή** |
|---|---|---|---|
| Αριθμός εισερχόμενων κλήσεων | 79.986 | 70.445 | -11,9% |
| Αριθμός απαντημένων κλήσεων | 69.336 | 61.459 | -11,4% |
| **Απόδοση** | **86,7%** | **87,2%** | **0,6%** |

## 5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ

Η οικονομική θέση της Εταιρείας την 31.12.2018 είναι ικανοποιητική και ανταποκρίνεται στην εικόνα που παρουσιάζουν οι Οικονομικές της Καταστάσεις. Συγκεκριμένα, σημειώνονται τα εξής:

Ίδια Κεφάλαια

Τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρείας ανήλθαν σε 257.784.450,26 ευρώ έναντι 242.162.409,92 ευρώ κατά την προηγούμενη χρήση 2017. Τα Ίδια Κεφάλαια ενισχύθηκαν εντός της χρήσης κατά ευρώ 15.622.040.

Διάρκεια Κατασκευών – Τροποποίηση Έργου

Το σύνολο του Έργου Παραχώρησης έχει παραδοθεί στην κυκλοφορία, ενώ το Νέο Τμήμα Δημοσίου Σχηματάρι–Χαλκίδα δεν έχει παραληφθεί ακόμα από το Δημόσιο.

Η οικονομική πρόοδος του Έργου, μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2018 είναι της τάξεως του 98,90%.

Το υπολειπόμενο ποσοστό ολοκλήρωσης αφορά:

Α) Εκκρεμότητες εργασιών Περιόδου Τ1, όπως έχουν οριστεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό του Έργου της τάξεως των ευρώ 3 εκατ.

Β) Εργασίες οι οποίες αποτελούν αντικείμενο της Περιόδου μετά την Τ1, της τάξης των ευρώ 22 εκατ. και αφορούν κυρίως την κατασκευή των μετωπικών διοδίων Χαλκίδας, των κόμβων Βαρυμπόμπης και Καλυφτάκη και των πλευρικών διοδίων Βαρυμπόμπης και Αγ. Στεφάνου.

Τραπεζικός Δανεισμός-Ταμιακά Διαθέσιμα

Η Εταιρεία έχει εξασφαλίσει τραπεζικά ομολογιακά δάνεια ύψους ευρώ 200.800.000 (πλην του δανείου ΦΠΑ) εκ των οποίων εκταμίευσε τελικά ποσό ευρώ 175.300.000. Το υπόλοιπο των δανείων αυτών την 31.12.2018 ανήλθε σε 132.467.240,00 ευρώ (περιλαμβανομένης της βραχυπρόθεσμης λήξης).

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα (καταθέσεις και αποθεματικά σταθμών διοδίων) ανήλθαν σε 23.751.277,84 ευρώ έναντι 109.454.394,07 κατά την προηγούμενη χρήση 2017.

Τα Διαθέσιμα στην Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. ποσού ευρώ 20.039.370,47 είναι κατατεθειμένα στους εξής λογαριασμούς του έργου:

1) Λογαριασμός Εισπράξεων ποσό ευρώ 4.583.478,08
2) Λογαριασμός Εξυπηρέτησης Χρέους ποσό ευρώ 6.869.057,33
3) Λογαριασμός Αποθεματικού Βαριάς Συντήρησης ποσό ευρώ 6.689.943,06
4) Λογαριασμός Διανομών ποσό ευρώ 14.147,62
5) Λογαριασμός υπερβάλλουσας ρευστότητας Λειτουργίας και Συντήρησης ποσό ευρώ 73.972,72
6) Λογαριασμός Μετοχικού Κεφαλαίου ποσό ευρώ 1.808.770,10
7) Λογαριασμός Εισπράξεων χρηστών πομποδέκτη ποσό ευρώ 1,56

Αποζημιώσεις Παραχωρησιούχου

Το Δημόσιο κατέβαλε, εντός του 2018, αποζημιώσεις στην Εταιρεία ποσού ευρώ 12.410.488,92, εκ των οποίων ποσό ευρώ 11.134.387,25 αφορά σε αποζημίωση απώλειας εσόδων από 1.4-31.12.2017, λόγω μη έγκαιρης λειτουργίας Σταθμών Διοδίων και ποσό ευρώ 1.276.101,67 αφορά σε αποζημίωση δαπανών. Η Εταιρεία έχει υποβάλλει στο Δημόσιο πρόσθετα αιτήματα αποζημίωσης απώλειας εσόδων λόγω μη έγκαιρης λειτουργίας Σταθμών Διοδίων για την περίοδο 1.1–31.12.2018, συνολικού ποσού ευρώ 10.039.391,32, των οποίων η είσπραξη αναμένεται εντός του α’ εξαμήνου του 2019.

## 6. ΑΠΟΔΟΣΗ ΒΑΣΗΣ

Σε υλοποίηση των προβλέψεων της Σύμβασης Παραχώρησης, το Δεκέμβριο του 2018 και τον Ιανουάριο του 2019 μεταφέρθηκε στο Λογαριασμό Διανομών το συνολικό ποσό των 23.047.476 ευρώ. Το ποσό αυτό αποτελεί τη δικαιούμενη απόδοση των μετόχων για το έτος 2018.

Αναφορικά με τις πληρωμές της Απόδοσης Βάσης προς τους Μετόχους από το Λογαριασμό Διανομών, εντός του 2018 καταβλήθηκε στους Μετόχους η οφειλόμενη απόδοση έως και αυτή του έτους 2017, ποσού 9.844.586 ευρώ, καθώς και η Απόδοση Βάσης του α' εξαμήνου 2018, ποσού 17.839.886 ευρώ. Τέλος, η Απόδοση Βάσης του β' εξαμήνου 2018 ποσού 5.207.590 ευρώ καταβλήθηκε τον Ιανουάριο του 2019.
Συνεπώς έως σήμερα έχει πληρωθεί στους Μετόχους το σύνολο της Απόδοσης Βάσης που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης για τις περιόδους έως και το β' εξάμηνο του 2018. Μέσα στη χρήση 2019, θα αποπληρωθεί ποσό € 40.495.338,00, εφόσον υπάρχει ταμειακή ρευστότητα.

## 7. ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Οι δραστηριότητες της Εταιρείας εκτίθενται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων του κινδύνου επιτοκίου και των εν γένει πιστωτικών κινδύνων.

Πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας
Λόγω της φύσης της δραστηριότητας της Εταιρείας, εκ της οποίας προέρχονται τα έσοδα της, δεν προκύπτει ουσιώδης συγκέντρωση πιστωτικών κινδύνων τέτοιων οι οποίοι να θέτουν υπό αμφισβήτηση την ταμειακή της ρευστότητα. Εξαίρεση αποτελούν οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο με τη μορφή αποζημιώσεων για απώλεια εσόδων, κίνδυνος όμως που αξιολογείται ως περιορισμένος. Βάσει της δανειακής σύμβασης, τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας ποσού ευρώ 20.039.370,47, είναι κατατεθειμένα στην Τράπεζα Πειραιώς ΑΕ και ο πιστωτικός κίνδυνος τόσο για τα χρηματικά διαθέσιμα, όσο και για τις λοιπές απαιτήσεις κρίνεται περιορισμένος.
Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της Εταιρείας (πλην αυτών προς το Μέτοχο) καλύπτονται επαρκώς από τα ταμειακά διαθέσιμα και το κεφάλαιο κίνησης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος
Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, των περιουσιακών στοιχείων αλλά και των απαιτήσεων και υποχρεώσεων, εξαιτίας των αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η Εταιρεία στην παρούσα διαχειριστική χρήση είχε ελάχιστες συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.

Κίνδυνος Ταμειακών Ροών και Επιτοκίου

Η Εταιρεία εκτίθεται στον κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω του δανεισμού της με κυμαινόμενο επιτόκιο σε ευρώ. Προκειμένου να καλύψει τον κίνδυνο αυτό έχει συνάψει παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για να περιορίσει τον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων (Interest Rate Swaps), μετατρέποντας εμμέσως το κυμαινόμενο επιτόκιο σε σταθερό.

Η εύλογη αξία των συμβάσεων αυτών αποτιμήθηκε με προβολή της ισχύουσας, στις 31.12.2018, καμπύλης των επιτοκίων (euribor) σε όλο το χρονικό ορίζοντα των εν λόγω συμβάσεων. Η εύλογη αξία τους ανέρχεται σε υποχρέωση 18,59 εκ. ευρώ.

## 8. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τη χρήση 2017, έχει ενταχθεί στην Έκθεση Διαχείρισης μία ενότητα μη χρηματοοικονομικών στοιχείων η οποία αφορά στις περιοχές με το μεγαλύτερο αντίκτυπο από τη λειτουργία της Εταιρείας, και ειδικά σε Περιβαλλοντολογικά, Κοινωνικά, Εργασιακά θέματα και σε θέματα Ανθρωπίνων δικαιωμάτων, Καταπολέμησης της διαφθοράς και Δωροδοκίας.

Η δομή και το περιεχόμενο βασίστηκε στις κατευθυντήριες οδηγίες του Διεθνούς προτύπου για την έκδοση μη οικονομικών αναφορών The GRI Standards και στις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου Ηνωμένων Εθνών (United Nations Global Compact).

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πρωταρχική δέσμευση της Εταιρείας είναι η ασφαλής και ταχύτατη μετακίνηση για όλους τους Έλληνες πολίτες, σε συνδυασμό με την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας.

Η Εταιρεία είναι υπεύθυνη για:

1. Τη μελέτη: Διενέργεια όλων των αναγκαίων μελετών (περιβαλλοντικών, οδοποιίας, γεωτεχνικών κ.λπ.)
2. Το σχεδιασμό και την κατασκευή: Όλων των νέων τμημάτων του αυτοκινητοδρόμου
3. Τη λειτουργία: Έλεγχος και παρακολούθηση κυκλοφορίας, διαχείριση έκτακτων περιστατικών, εργασίες ρουτίνας (π.χ. καθαρισμός δρόμου)
4. Τη συντήρηση: Των κτιρίων, του δρόμου, του σχετικού εξοπλισμού, των οχημάτων
5. Τη διαχείριση: Συλλογή διοδίων και διαχείριση των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (Σ.Ε.Α.)

Το συνολικό μήκος του έργου παραχώρησης ανέρχεται σε 380 χλμ. και αποτελείται από τρία τμήματα:

1. Το τμήμα του αυτοκινητοδρόμου Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Εύζωνοι (Α.Θ.Ε.), από τον ανισόπεδο κόμβο της Μεταμόρφωσης μέχρι τον ανισόπεδο κόμβο στη Σκάρφεια Φθιώτιδας, μήκους 172 χλμ. Στο παρόν τμήμα έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικά έργα αναβάθμισης της υποδομής, προκειμένου να συνάδει με τα διεθνή πρότυπα. Διαπλατύνσεις, αντικαταστάσεις στηθαίων ασφαλείας, ανακατασκευές ανισόπεδων

κόμβων, αναδιαμόρφωση χώρων στάθμευσής και κατασκευή νέων, είναι μερικές από τις εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί κατά μήκος του αυτοκινητοδρόμου που διασχίζει 3 νομούς, της Αττικής, της Βοιωτίας και της Φθιώτιδας.

2. Τον ομώνυμο αυτοκινητόδρομο «Ιόνια Οδός», μήκους 196 χλμ. από το Αντίρριο μέχρι τα Ιωάννινα στον ανισόπεδο κόμβο με Εγνατία Οδό. Η κατασκευή της Ιόνιας Οδού, συνεισφέρει καταλυτικά στην ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής της Δυτικής Ελλάδας μειώνοντας δραστικά τους χρόνους διαδρομής. Ο αυτοκινητόδρομος διασχίζει συνολικά 4 νομούς, της Αιτωλοακαρνανίας, της Πρέβεζας, της Άρτας και των Ιωαννίνων.
3. Το Συνδετήριο Κλάδο Σχηματάρι – Χαλκίδα μήκους 11 χλμ. το οποίο τελεί υπό παράδοση από το Ελληνικό Δημόσιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από 10 μέλη. Το Δ.Σ. αποφασίζει επί σημαντικών εταιρικών ζητημάτων κατόπιν προκαθορισμένων συνεδριάσεων. Ο ρόλος του στην εύρυθμη λειτουργία της Εταιρείας είναι καθοριστικός, καθώς ασκεί ηγετικό ρόλο και διευθύνει τις εταιρικές υποθέσεις προς όφελος της Εταιρείας και όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Το Δ.Σ., επίσης. διασφαλίζει ότι η Διοίκηση ακολουθεί και υπηρετεί την εταιρική στρατηγική και κατοχυρώνει την παροχή ενός δίκαιου και ισότιμου περιβάλλοντος, βασισμένου σε πανανθρώπινες αξίες για την εκτέλεση των καθηκόντων των μελών της Εταιρείας, και ειδικά των εργαζομένων, οι οποίοι και επηρεάζονται άμεσα από τη λειτουργία της.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Βασική προσέγγιση της στρατηγικής της Εταιρείας είναι η παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου. Η Εταιρεία δεσμεύεται για την ποιότητα των υπηρεσιών της θέτοντας ως στόχο τη συνεχή βελτίωση της απόδοσής της.
Η ύπαρξη πιστοποιημένων διαδικασιών που διέπουν όλες τις δραστηριότητες και εργασίες της Εταιρείας είναι ιδιαίτερα σημαντική για την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας για τους χρήστες της Εταιρείας καθώς και για την προάσπιση της υγείας των εργαζομένων της και την προστασία του περιβάλλοντος. Για το λόγο αυτό, η Εταιρεία επιδιώκει και πιστοποιεί τις διαδικασίες και τα συστήματά της σύμφωνα με διεθνή πρότυπα.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

Η Εταιρεία, ούσα ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη στις ανάγκες της κοινωνίας, έχει ως στρατηγική να εντάσσει στο σχεδιασμό της, πολιτικές και πρακτικές που συνεισφέρουν όχι μόνο στην οικονομική ανάπτυξη της κοινωνίας αλλά και στην προστασία και ανάπλαση του περιβάλλοντος.
Έχοντας πλήρη κατανόηση της βαθιάς της ευθύνης, καθώς παρέχει ένα δημόσιο αγαθό υψίστης σημασίας, διασφαλίζοντας την εύρυθμή λειτουργία δυο σημαντικότατων οδικών αξόνων της χώρας, συνεχίζει ανελλιπώς την προσπάθεια της για να οριοθετήσει, να οργανώσει, να καταγράψει και να επικοινωνήσει όλες εκείνες τις παραμέτρους, που συγκροτούν την Εταιρική Υπευθυνότητα.
Με βάση διεθνώς αναγνωρισμένες πρακτικές, η Στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας της Εταιρείας στηρίζεται σε πέντε πυλώνες:

1. Οδική Ασφάλεια
2. Ποιότητα Παρεχόμενων Υπηρεσιών
3. Ανθρώπινο Δυναμικό
4. Περιβάλλον
5. Συνεργασία με τις Τοπικές Κοινωνίες-Κοινωνική Συνεισφορά

Απόρροια της αναγνώρισης των παραπάνω πυλώνων αποτελεί η κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης που ανταποκρίνεται στα δεδομένα, στους στόχους που έχουν τεθεί και στην αποτύπωσή τους. Η Εταιρεία, δύο χρόνια μετά τη σύνταξη του πρώτου της Απολογισμού, εξακολουθεί να βελτιώνεται δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εταιρική υπευθυνότητα.

Ήδη από το 2016 η Εταιρεία ξεκίνησε μια εις βάθος ανάλυση της στρατηγικής προσέγγισης για την Εταιρική Υπευθυνότητα, ώστε να καλύψει αποτελεσματικά όλες τις περιοχές που επηρεάζουν και επηρεάζονται από την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Οι κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις επηρεάζουν την ποιότητα των υπηρεσιών της Εταιρείας και σχετίζονται άμεσα με την ικανότητά της να προσφέρει διαρκώς ασφαλείς υπηρεσίες σε όλους τους χρήστες των αυτοκινητοδρόμων. Παράλληλα, σχετίζονται με τη δυνατότητά της να συνδράμει στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών τις οποίες επηρεάζει, όπως και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, το οποίο είναι έμμεσος αποδέκτης της κοινωνικής αξίας που η Εταιρεία δημιουργεί και διανέμει.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ

Η παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου επιβάλλει μια απαιτητική διαδικασία για την επιλογή των συνεργατών της Εταιρείας και θέτει ως βασική προϋπόθεση οι προμηθευτές να μοιράζονται τις ίδιες αρχές που πρεσβεύει η Εταιρεία. Παράλληλα οι προμηθευτές πρέπει να ακολουθούν πιστά τις προδιαγραφές και τους κανόνες που διέπουν το φάσμα λειτουργία τους.

Το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας που εφαρμόζει η Εταιρεία θέτει μια σειρά απαιτήσεων για τους προμηθευτές. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Επιλογή από ανοιχτή έρευνα αγοράς
- Τουλάχιστον 3 διαφορετικές προσφορές
- Οι προδιαγραφές είναι προκαθορισμένες από την Εταιρείας μας
- Λαμβάνεται υπόψη η υπεύθυνη δραστηριότητα του συνεργάτη και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της υπηρεσίας/ προϊόντος
- Ετήσια αξιολόγηση της επίδοσης των υφιστάμενων προμηθευτών

Εκτός από τα κριτήρια επιλογής των προμηθευτών, η Εταιρεία καταγράφει τις επίσημες πιστοποιήσεις που έχουν λάβει οι προμηθευτές της, καθώς με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η ποιότητα των υπηρεσιών και

προϊόντων. Οι κυριότεροι προμηθευτές είναι πιστοποιημένοι με ένα ή και περισσότερα από τα παρακάτω συστήματα, ανάλογα με το αντικείμενό τους:

- ISO 9001: 2008
- ISO 14001: 2004
- ISO 22000:2005
- EN 361: 2002
- EN 358: 1999
- OHSAS 18001

Οι βασικές κατηγορίες προμηθευτών της Εταιρείας έχουν ως ακολούθως:

- Οι κατασκευάστριες κοινοπραξίες
- Οι μελετητικές εταιρείες
- Οι προμηθευτές που απασχολούνται αποκλειστικά με τις κατασκευαστικές εργασίες της Εταιρείας
- Οι υπεργολάβοι για τη συντήρηση και αποχιονισμό των αυτοκινητοδρόμων και τη συντήρηση εξοπλισμού
- Προμηθευτές αναλωσίμων υλικών
- Εξωτερικοί συνεργάτες που παρέχουν υποστήριξη σε θέματα λειτουργίας (δικηγόροι, ορκωτοί ελεγκτές κ.α.)

Ειδικά για τους προμηθευτές που σχετίζονται άμεσα με τα θέματα λειτουργίας και συντήρησης της υποδομής, οι έλεγχοι για την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας είναι συνεχείς και εξονυχιστικοί. Σε ετήσια βάση, πραγματοποιείται αξιολόγηση των προμηθευτών και υπεργολάβων βάσει συγκεκριμένων κριτήριων τα οποία περιλαμβάνουν:

- Τήρηση προθεσμιών
- Ποιότητα συναλλαγής
- Ικανότητα αντίδρασης
- Διαθεσιμότητα προϊόντων/ υπηρεσιών
- Συμμόρφωση προϊόντων/ υπηρεσιών με τις προκαθορισμένες από την Εταιρεία προδιαγραφές
- Συμμόρφωση σε κανονισμούς ασφαλείας και υγιεινής
- Κόστος
- Υπηρεσίες μετά την πώληση

Η Εταιρεία, έχει αναλύσει πιθανές περιοχές ρίσκου συμπεριλαμβανομένης και της πιθανότητας εμφάνισης περιστατικών παιδικής, εξαναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας. Λαμβάνοντας όμως υπόψη τη φύση και τις απατήσεις της εργασίας δε θεωρεί ότι οι δικές της δραστηριότητες ή των προμηθευτών της ενέχουν κίνδυνο εμφάνισης τέτοιων φαινομένων.

Κατά το 2018, δεν παρατηρήθηκε κανένα περιστατικό χαμηλής ποιότητας από τους κυριότερους προμηθευτές και επομένως δεν πραγματοποιήθηκε κάποια διακοπή συνεργασίας. Μέσα στο 2018, καθιερώθηκαν συναντήσεις με κρίσιμους προμηθευτές, έτσι ώστε να συζητιούνται και να επιλύονται συστηματικά τυχόν προβλήματα τα οποία παρατηρούνταν στη διαδικασία λήψης παραγγελιών. Επίσης πραγματοποιείται προέγκριση από το τμήμα προμηθειών για τις εντολές αγοράς, προτού φθάσουν στον οικονομικό διευθυντή της Εταιρείας, διασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο την αρτιότητα και πληρότητα των δεδομένων και απαιτούμενων ενεργειών. Σταδιακά, όλες οι προμήθειες και οι διαγωνισμοί, ανατίθενται στο τμήμα προμηθειών, ώστε να υπάρχει κεντρικός συντονισμός ενεργειών για τα θέματα προμηθειών, αυξάνοντας έτσι την αποδοτικότητα του κυκλώματος αγορών της Εταιρείας.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η Εταιρεία, βρίσκεται, από την ίδρυση της, δίπλα στις τοπικές κοινωνίες και στους κατοίκους τους, μέσα από ειδικά προγράμματα. Στο πλαίσιο αυτό, το 2018, οργάνωσε και συμμετείχε σε μεγάλο αριθμό δράσεων κοινωνικού χαρακτήρα αποδεικνύοντας εμπράκτως ότι η Εταιρεία είναι ένας ενεργός κοινωνικός μέτοχος που ενδιαφέρεται για τις ανάγκες της κοινωνίας στην οποία δραστηριοποιείται, και συμβάλλει έμπρακτα με τις δραστηριότητές της στην ανάπτυξη του τόπου και της κοινωνίας.

- Συνεργαζόμαστε με 431 Έλληνες τοπικούς προμηθευτές
- 99,8% των δαπανών μας σε προμηθευτές απευθύνεται σε Έλληνες (τοπικούς και εθνικούς προμηθευτές)
- Πάνω από 300 μόνιμες θέσεις εργασίας με έμφαση εκτός Αττικής

## 9. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η αρμονική ένταξη των αυτοκινητοδρόμων στο περιβάλλον και η συνεχής προσπάθεια προστασίας και ανάδειξης του πλούτου κάθε περιοχής, αποτελεί δέσμευση της Νέα Οδός Α.Ε..

Η Εταιρεία εφαρμόζει αποτελεσματική Περιβαλλοντική Διαχείριση στο σύνολο του έργου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Σύμβασης Παραχώρησης και της κείμενης νομοθεσίας.

Πάγια πολιτική της Εταιρείας είναι να εφαρμόζει την εταιρική της πρακτική και να λαμβάνει αποφάσεις με γνώμονα τους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς στόχους που απαιτεί η Αειφόρος Ανάπτυξη. Για το λόγο αυτό στους πρωταρχικούς στόχους της Εταιρείας περιλαμβάνονται η προστασία του περιβάλλοντος σε όλες τις δραστηριότητες του έργου, η παρακολούθηση των πιθανών επιπτώσεων από την κατασκευή και λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου καθώς και η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων προστασίας.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος ορίζονται στους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους (ΕΠΟ) του έργου. Η απόκτηση των απαραίτητων περιβαλλοντικών αδειών, η εγκατάσταση ηχοπετασμάτων, η παρακολούθηση του οδικού κυκλοφοριακού θορύβου, η μέτρηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, η κατασκευή περασμάτων άγριας πανίδας, η αποκατάσταση και συντήρηση της βλάστησης, η κατασκευή δεξαμενών κατακράτησης, η εφαρμογή Σχεδίων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και η παρακολούθηση του κυκλοφοριακού φόρτου είναι μερικά από τα μέτρα που διασφαλίζουν την προστασία

του περιβάλλοντος και την εναρμόνιση του έργου με αυτό. Η δέσμευση της Εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος περιγράφεται στην Περιβαλλοντική Πολιτική που εφαρμόζει.

Η Περιβαλλοντική Διαχείριση και η εφαρμογή των ΕΠΟ είναι αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος της Εταιρείας, όπως αυτό ορίζεται στην Σύμβαση Παραχώρησης, η οποία και είναι υπεύθυνη για την έκδοση Εξαμηνιαίων Εκθέσεων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, καθώς και για την Ετήσια Περιβαλλοντική Έκθεση που αφορούν το έργο Παραχώρησης.

Επιπλέον, ειδικά προγράμματα παρακολούθησης Οδικού Κυκλοφοριακού Θορύβου (ΟΚΘ) και ατμοσφαιρικής ρύπανσης εφαρμόζονται σε ετήσια βάση με την υποστήριξη εξειδικευμένων συμβούλων με πολυετή εμπειρία στον τομέα.

Τέλος, η αποτελεσματική Περιβαλλοντική Διαχείριση και η συνεχής βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης της Εταιρείας επιτυγχάνονται μέσω μηνιαίων εσωτερικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων στο σύνολο των εγκαταστάσεων του έργου και μέσω της εφαρμογής Ενοποιημένου Συστήματος Διαχείρισης σε όλες τις πτυχές και δραστηριότητες της Νέα Οδός Α.Ε., το οποίο είναι Πιστοποιημένο σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISO 14001:2015.

## 10. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Η Εταιρεία στις 31.12.2018 απασχολούσε 550 υπαλλήλους. Η συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων, καλύπτεται από ατομικές συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου. Όλοι οι εργαζόμενοί είναι πλήρους απασχόλησης. Στη Εταιρεία απασχολούνται επιπλέον εποχικοί εργαζόμενοι, οι οποίοι προέρχονται από εταιρείες προσωρινής απασχόλησης με τις οποίες συνεργάζεται σε μόνιμη βάση. Το προσωπικό αυτό καλύπτει έκτακτες ή εποχιακές ανάγκες της Εταιρείας, όπως για παράδειγμα άδειες μητρότητας. Το 81,92% του συνόλου των εργαζομένων απασχολούνται κυρίως με τις υπηρεσίες συντήρησης και επίβλεψης των αυτοκινητοδρόμων και στους σταθμούς των διοδίων καθώς και σε συναφείς δραστηριότητες που συνδέονται με την λειτουργία αυτών. Σε κάθε περίπτωση, αμέσως μετά την πρόσληψη των υπαλλήλων ακολουθεί περίοδος εκπαίδευσης, ώστε να επιτυγχάνεται η μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητα της εργασίας τους αλλά ταυτόχρονα και η αποφυγή λαθών. Επιπρόσθετα η Εταιρεία, προσπαθώντας να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τους υπαλλήλους της, επενδύει σε σεμινάρια για την εκπαίδευση αυτών, αναλόγως με την ειδικότητα του καθενός αλλά και τις ανάγκες που προκύπτουν κατά καιρούς.

### Πολιτική Ίσων Ευκαιριών

Η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού βασίζεται σε αρχές και πολιτικές οι οποίες προασπίζουν την προστασία δικαιωμάτων και ίσων ευκαιριών για όλους, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ανεξάρτητα από φυλή, χρώμα, φύλο, γλώσσα, θρησκεία, πολιτικές ή οποιεσδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση. Ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην αξία της κάθε προσωπικότητας, είναι θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής κουλτούρας. Η ισότητα μεταξύ των φύλων είναι μία από τις ακολουθούμενες και επιδιωκόμενες, σε απόλυτο βαθμό αξίας, πολιτικές.

Στο πλαίσιο αυτό, ισότητας και ισονομίας, η Εταιρεία καλλιεργεί εργασιακό περιβάλλον που προσφέρει ευκαιρίες εξέλιξης με μοναδικό κριτήριο τις γνώσεις, τις δεξιότητες, την απόδοση και την ευθυγράμμιση με τις αρχές της. Οι προσλήψεις και αξιολογήσεις στηρίζονται στα αξιοκρατικά κριτήρια και στις πολιτικές, που έχει θεσπίσει η Εταιρεία, και καμία μορφή διάκρισης δεν υφίσταται στις αμοιβές των εργαζομένων. Όλοι οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα ίσης αμοιβής για παρεχόμενη εργασία ίσης αξίας.
Κατά τη διάρκεια του 2018, δε σημειώθηκε κανένα περιστατικό διάκρισης, αλλά ούτε υπήρξε καταγγελία ή παράπονο από εργαζόμενους ή/ και τρίτους αναφορικά με περιστατικά διάκρισης στο χώρο εργασίας.

**Εκπαίδευση Προσωπικού**

Η συνεχής και αδιάλειπτη κατάρτιση των εργαζομένων αποτελεί δέσμευση για την Εταιρεία. Η πολιτική εκπαίδευσης που έχει υιοθετηθεί αφορά όλο το προσωπικό όλων των επιπέδων και απαρτίζεται από 6 διακριτά στάδια:

1. Ανάλυση Εκπαιδευτικών Αναγκών
2. Προσδιορισμός Πλάνου Εκπαίδευσης
3. Ανάπτυξη Πλάνου Εκπαίδευσης
4. Εφαρμογή Πλάνου Εκπαίδευσης
5. Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
6. Εκτίμηση Αποτελεσματικότητας Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων

Στόχος της διαδικασίας εκπαίδευσης, είναι να:

- υποστηριχθεί η στρατηγική της Εταιρείας
- προετοιμάσει τους εργαζομένους για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία
- εξοπλίσει τους εργαζομένους με εργαλεία και δεξιότητες απαραίτητές για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους

**Ανθρώπινα Δικαιώματα**

Η Εταιρεία επιδιώκει την εφαρμογή των διεθνώς συμφωνηθέντων αρχών περί προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως αυτές έχουν καθοριστεί στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Ως εκ τούτου η Εταιρεία εφαρμόζει αυστηρές πολιτικές τήρησης της προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων και διασφαλίζει την πλήρη εφαρμογή τους σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της. Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει κανένα περιστατικό παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο σύνολο της λειτουργίας της Εταιρείας στο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται.

**Υγεία και Ασφάλεια**

Η διασφάλιση της Υγείας και Ασφάλειας όλων των εργαζομένων, αποτελεί για την Εταιρεία υψίστη προτεραιότητα και καθοριστικό παράγοντα αποτελεσματικής, καθημερινής λειτουργίας. Διαχρονικός στόχος και δέσμευση της Εταιρείας είναι η δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος εργασίας, στο οποίο

κυριαρχεί η καθημερινή προσπάθεια για την ελαχιστοποίηση των εργατικών ατυχημάτων. Η διαχείριση των θεμάτων Υγείας και Ασφάλειας εφαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται από την ισχύουσα ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Από το 2013, η Εταιρεία εφαρμόζει ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας & Υγιεινής (Σ.Δ.Α.Υ.) πιστοποιημένο σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο OHSAS 18001:2007. Με το σύστημα αυτό η Εταιρεία στοχεύει στην ελαχιστοποίηση, εάν όχι στην εξάλειψη, των κινδύνων προς τους υπαλλήλους της, τους χρήστες του αυτοκινητοδρόμου ή τρίτους που σχετίζονται με οποιαδήποτε δραστηριότητά της. Επιπλέον, θέτει τις κατάλληλες προτεραιότητες και καθιερώνει προγράμματα για την εφαρμογή της πολιτικής της και την επίτευξη των στόχων Ασφάλειας και Υγιεινής.

Με την υποστήριξη ανεξάρτητων Συμβούλων Υγείας και Ασφάλειας, η Εταιρεία παρέχει στο ανθρώπινο δυναμικό της, τις απαραίτητες υπηρεσίες Τεχνικού Ασφαλείας και Ιατρού Εργασίας, φροντίζοντας έτσι για τη συνεχή παρακολούθηση της υγείας και των συνθηκών εργασίας όλων των εργαζομένων. Για την πρόληψη και την προστασία των εργαζομένων από κάθε μορφής επαγγελματικό κίνδυνο, τόσο οι Τεχνικοί Ασφαλείας, όσο και οι Ιατροί Εργασίας πραγματοποιούν τακτικές επισκέψεις σε όλες τις εγκαταστάσεις της Εταιρείας. Οι συνεργάτες της αξιολογούν την υφιστάμενη κατάσταση, υποδεικνύουν τα σημεία που χρήζουν βελτίωσης, ενώ παράλληλα ενημερώνουν και καθοδηγούν τους εργαζομένους με οδηγίες ασφαλούς εργασίας.

Στις περιπτώσεις σοβαρών ιατρικών προβλημάτων, η Εταιρεία προβαίνει άμεσα σε ενέργειες υποστήριξης των εργαζομένων και των οικογενειών τους. Οι ενέργειες αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν:

- ψυχολογική ενδυνάμωση από πιστοποιημένους ψυχολόγους και θεραπευτές
- παροχή εξειδικευμένης ιατρικής παρακολούθησης από εμπειρογνώμονες
- αγορά εξειδικευμένου ιατρικού εξοπλισμού
- παροχή οικονομικής ενίσχυσης και άδειας μετ' αποδοχών κατά την διάρκεια ασθένειας ή ανάρρωσης

Η Εταιρεία παρέχει σε όλους τους εργαζομένους προγράμματα δωρεάν Ιατρικών Εξετάσεων βάση της θέσης εργασίας και της κατηγορίας επικινδυνότητας, όπως αυτή ορίζεται στη Μελέτη Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου. Επιπλέον για τις ομάδες του τμήματος συντήρησης διεξάγουμε εμβολιασμούς Τετάνου, Ηπατίτιδας Α' και Β'.

## 11. ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Την 31η Δεκεμβρίου 2018 η Εταιρεία δεν κατείχε ίδιες μετοχές.

## 12. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

- Λεωφ. Νέας Ερυθραίας 19 (Γραφεία)
- Σωρού 14 (Γραφεία)
- Σχηματάρι (Κέντρο Διαχείρισης Κυκλοφορίας)
- Άγιος Κωνσταντίνος (Κέντρο Ελέγχου Σηράγγων)

- 13 σταθμοί διοδίων κατά μήκος του ΠΑΘΕ.
- Μαλακάσα (Κέντρο Εκμετάλλευσης και Συντήρησης)
- Θήβα (Κέντρο Εκμετάλλευσης και Συντήρησης)
- Αταλάντη (Κέντρο Εκμετάλλευσης και Συντήρησης)
- 14 σταθμοί διοδίων κατά μήκος της ΙΟΝΙΑΣ Οδού.
- Κλόκοβα (Κέντρο Διαχείρισης Κυκλοφορίας)
- Κλόκοβα (Κέντρο Ελέγχου Σηράγγων)
- Μεσολόγγι (Κέντρο Εκμετάλλευσης και Συντήρησης)
- Αμφιλοχία (Κέντρο Εκμετάλλευσης και Συντήρησης)
- Φιλιππιάδα (Κέντρο Εκμετάλλευσης και Συντήρησης)
- Επισκοπικό (Κέντρο Διαχείρισης Κυκλοφορίας)
- Αμπελιά (Κέντρο Ελέγχου Σηράγγων)
- Καλυδώνα (Κέντρο Ελέγχου Σηράγγων)
- Μακύνεια (Κέντρο Ελέγχου Σηράγγων)

## 13. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ 31.12.2018

Από τη λήξη της κλειόμενης χρήσεως μέχρι την ημέρα συντάξεως της παρούσας Εκθέσεως δεν συνέβησαν άλλα σημαντικά γεγονότα που να έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις και θα έπρεπε να αναφερθούν στην παρούσα Έκθεση.

Αυτά κκ. Μέτοχοι υπήρξαν τα πεπραγμένα της χρήσης που έληξε την 31.12.2018 και υποβάλλουμε στην κρίση σας την παρούσα Έκθεση για την οικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

Συνημμένα σας υποβάλλουμε τις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση 2018 (1.1.2018–31.12.2018), και παρακαλούμε όπως τις εγκρίνετε και απαλλάξετε τα μέλη του ΔΣ, τα διοικητικά στελέχη και τον Ορκωτό Ελεγκτή από κάθε ευθύνη αποζημιώσεως για τη χρήση 2018.

Αθήνα, 12 Απριλίου 2019

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Εμμανουήλ Βράιλας

**Β. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ**

## Γ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018

| | Σημ. | 1.1 - 31.12.2018 | 1.1 - 31.12.2017 |
|---|---|---|---|
| **Αποτελέσματα Χρήσης** | | | |
| Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες | **5α** | 129.946.725,00 | 235.517.495,98 |
| Έσοδα από μισθώσεις | **5β** | 1.246.739,25 | 639.323,44 |
| **Σύνολο εσόδων** | | **131.193.464,25** | **236.156.819,42** |
| Κόστος πωλήσεων | **6** | (62.601.170,81) | (189.859.084,14) |
| **Μικτό κέρδος** | | **68.592.293,44** | **46.297.735,28** |
| Λοιπά λειτουργικά έσοδα | **8** | 12.199.954,25 | 15.669.851,91 |
| Έξοδα διοικητικής λειτουργίας | **6** | (6.916.808,77) | (8.962.367,75) |
| Λοιπά λειτουργικά έξοδα | **7** | (36.852.714,95) | (33.722.113,57) |
| **Λειτουργικό κέρδος** | | **37.022.723,97** | **19.283.105,87** |
| Χρηματοοικονομικά έσοδα και κέρδη παραγώγων | **9** | 1.134.070,32 | 2.419.052,75 |
| Χρηματοοικονομικά έξοδα | **9** | (17.656.141,82) | (20.249.028,21) |
| **Αποτέλεσμα προ φόρου εισοδήματος** | | **20.500.652,47** | **1.453.130,41** |
| Φόρος εισοδήματος | **20** | (5.360.762,96) | 5.313.340,61 |
| **Αποτέλεσμα χρήσης** | | **15.139.889,51** | **6.766.471,02** |
| **Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους** | | | |
| *Στοιχεία που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:* | | | |
| Αποθεματικό συμβάσεων αντιστάθμισης κινδύνων ταμειακών ροών | **17** | 1.676.691,67 | 3.364.303,86 |
| Φόρος που αντιστοιχεί σε στοιχεία του λοιπού συνολικού εισοδήματος | **17** | (1.153.967,21) | (975.648,12) |
| **Καθαρά συνολικά εισοδήματα για να αναταξινομηθούν στο κέρδος ή ζημία σε μεταγενέστερες περιόδους** | | **522.724,46** | **2.388.655,74** |
| *Στοιχεία που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:* | | | |
| Αναλογιστικά κέρδη και (ζημίες) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών | | (59.421,00) | 99.803,00 |
| Φόρος που αντιστοιχεί σε στοιχεία του λοιπού συνολικού εισοδήματος | | 18.847,37 | (28.942,87) |
| **Καθαρά συνολικά εισοδήματα για να μην αναταξινομηθούν στο κέρδος ή ζημία σε μεταγενέστερες περιόδους** | | **(40.573,63)** | **70.860,13** |
| **Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) της χρήσης, καθαρά από φόρους** | | **482.150,83** | **2.459.515,87** |
| **Συγκεντρωτικά συνολικά κέρδη μετά από φόρους** | | **15.622.040,34** | **9.225.986,89** |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 85 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

## Δ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

την 31 Δεκεμβρίου 2018

| | Σημ. | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
|---|---|---|---|
| **ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ** | | | |
| **Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία** | | | |
| Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία | **10** | 23.448.720,10 | 9.500.966,91 |
| Άυλα περιουσιακά στοιχεία | **11** | 441.695.408,93 | 464.900.314,06 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις | **12** | 21.534.653,15 | 312.810,15 |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις | **20** | 20.236.927,17 | 26.732.809,98 |
| **Σύνολο** | | **506.915.709,35** | **501.446.901,11** |
| | | | |
| **Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία** | | | |
| Αποθέματα | **13** | 176.621,69 | 194.619,61 |
| Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις | **14** | 28.191.068,75 | 31.665.103,85 |
| Απαίτηση επιχορήγησης από το Δημόσιο | **11** | 0,00 | 187.094,00 |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα | **15** | 23.751.277,84 | 109.454.394,07 |
| **Σύνολο** | | **52.118.968,28** | **141.501.211,53** |
| | | | |
| **Σύνολο ενεργητικού** | | **559.034.677,63** | **642.948.112,64** |
| | | | |
| **ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ** | | | |
| **Ίδια κεφάλαια** | | | |
| Μετοχικό κεφάλαιο | **16** | 116.800.980,00 | 116.800.980,00 |
| Αποθεματικά | **17** | 531.295.018,74 | 481.597.382,86 |
| Αποτελέσματα εις νέο | | (390.311.548,48) | (356.235.952,94) |
| **Σύνολο ιδίων κεφαλαίων** | | **257.784.450,26** | **242.162.409,92** |
| | | | |
| **Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις** | | | |
| Ομολογιακά δάνεια | **22** | 125.326.910,00 | 132.467.240,00 |
| Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις | **22** | 43.611.864,33 | 99.742.929,50 |
| Υποχρέωση κατασκευής βάσει σύμβασης παραχώρησης | **11** | 26.518.299,43 | 30.389.445,13 |
| Προβλέψεις | **18** | 1.084.547,60 | 6.067.895,05 |
| Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό | **19** | 941.410,00 | 683.201,00 |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία | **22** | 15.529.328,75 | 17.084.626,47 |
| Προκαταβολές πελατών μισθώσεων | | 1.272.103,00 | 650.000,00 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις | | 0,00 | 19.346,00 |
| **Σύνολο** | | **214.284.463,11** | **287.104.683,15** |
| | | | |
| **Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις** | | | |
| Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις | **21** | 27.660.320,75 | 71.596.273,55 |
| Βραχυπρόθεσμα δάνεια | **22** | 0,00 | 5.926.813,00 |
| Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση | **22** | 7.291.937,44 | 20.253.110,00 |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία | **22** | 3.056.999,44 | 3.519.381,38 |
| Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις | **22** | 45.702.928,00 | 9.844.946,00 |
| Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες | **21** | 3.253.578,63 | 2.540.495,79 |
| **Σύνολο** | | **86.965.764,26** | **113.681.019,72** |
| | | | |
| **Σύνολο υποχρεώσεων** | | **301.250.227,37** | **400.785.702,72** |
| | | | |
| **Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων** | | **559.034.677,63** | **642.948.112,64** |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 85 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

## Ε. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018

| | **Μετοχικό Κεφάλαιο** | **Αποθεματικά νόμων και καταστατικού** | **Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών** | **Αποτελέσματα εις νέο** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|---|---|
| **Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2016** | **116.800.980,00** | **416.105.919,45** | **(17.642.769,95)** | **(282.327.713,18)** | **232.936.423,02** |
| Αποτελέσματα χρήσης | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 6.766.471,02 | **6.766.471,02** |
| Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους | 0,00 | 0,00 | 2.388.655,74 | 70.860,13 | **2.459.515,87** |
| **Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα** | **0,00** | **0,00** | **2.388.655,74** | **6.837.331,15** | **9.225.986,89** |
| Επιχορηγήσεις επενδύσεων | 0,00 | 80.745.570,93 | 0,00 | (80.745.570,93) | **0,00** |
| **Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2017** | **116.800.980,00** | **496.851.490,38** | **(15.254.107,52)** | **(356.235.952,94)** | **242.162.410,18** |
| Αποτελέσματα χρήσης | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15.139.889,51 | **15.139.889,51** |
| Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους | 0,00 | 0,00 | 522.724,46 | (40.573,63) | **482.150,83** |
| **Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα** | **0,00** | **0,00** | **522.724,46** | **15.099.315,88** | **15.622.040,34** |
| Επιχορηγήσεις επενδύσεων | 0,00 | 49.174.911,42 | 0,00 | (49.174.911,42) | **0,00** |
| **Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2018** | **116.800.980,00** | **546.026.401,80** | **(14.731.383,06)** | **(390.311.548,48)** | **257.784.450,26** |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 85 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

## ΣΤ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

| | Σημ. | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|---|
| **Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες** | | | |
| Κέρδη/(Ζημίες) χρήσεως προ φόρου εισοδήματος | | 20.500.652,47 | 1.453.130,41 |
| *Προσαρμογές για την συμφωνία των καθαρών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες :* | | | |
| Αποσβέσεις ασώματων και ενσωμάτων ακινητοποιήσεων | 6,10,11 | 25.377.572,62 | 25.520.071,50 |
| Απομειώσεις / (ανακτήσεις απομειώσεων) εμπορικών απαιτήσεων | | 400.000,00 | 0,00 |
| Προβλέψεις | | 2.076.442,61 | 2.227.103,00 |
| Αναγνώριση αποζημίωσης απώλειας εσόδων | 14 | (10.039.391,32) | (11.159.806,00) |
| Κατασκευαστικό κέρδος βάσει ΕΔΔΠΧΑ 12 | 6 | (112.751,82) | (4.064.493,12) |
| (Τόκοι και συναφή έσοδα) | 9 | (793.082,48) | (2.419.052,75) |
| Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα | 9 | 17.656.141,82 | 20.249.028,21 |
| (Κέρδη)/Ζημίες αποτίμησης παραγώγων | 9 | (340.987,84) | (786.083,34) |
| (Κέρδη)/Ζημίες από πώληση παγίων | | 0,00 | 6.426,74 |
| **Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης** | | **54.724.596,35** | **31.026.324,65** |
| **(Αύξηση)/Μείωση σε:** | | | |
| Αποθέματα | | 17.997,92 | 44.047,88 |
| Εμπορικές απαιτήσεις | | 214.637,59 | (1.878.902,54) |
| Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις | | 12.898.788,34 | 75.734.994,32 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις | | (22.035,00) | (38.361,00) |
| **Αύξηση/(Μείωση) σε:** | | | |
| Προμηθευτές | | (49.980.278,05) | 21.148.776,65 |
| Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις | | 59.123,44 | (1.028.995,84) |
| Εισπράξεις επιχορηγήσεων | | 187.094,00 | 0,00 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις | | 111.251,82 | 972.667,61 |
| **Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες** | | **18.211.176,12** | **125.980.551,73** |
| **Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες** | | | |
| (Αγορές)/Πωλήσεις ασώματων και ενσώματων παγίων) | | (40.569.037,42) | (143.036.193,45) |
| Εισπράξεις τόκων και συναφών εσόδων | 9 | 793.082,48 | 1.632.969,41 |
| **Ταμειακές εκροές για επενδυτικές δραστηριότητες** | | **(39.775.954,94)** | **(141.403.224,04)** |
| **Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες** | | | |
| Εισπράξεις από εκδοθέντα/αναληφθέντα μακροπρόθεσμα δάνεια | | 0,00 | 126.600.000,00 |
| (Αποπληρωμές μακροπροθέσμων δανείων) | 22 | (47.937.941,00) | (22.423.810,00) |
| Καθαρή μεταβολή βραχυπρόθεσμων δανείων | 22 | (5.926.813,00) | (16.384.039,00) |
| (Πληρωμές τόκων και λοιπών χρηματ. εξόδων) | | (6.767.436,50) | (8.870.656,14) |
| (Πληρωμές από παράγωγα αντιστάθμ. κινδύνου) | | (3.506.147,27) | (3.914.952,00) |
| **Ταμειακές εκροές για χρηματοδοτικές δραστηριότητες** | | **(64.138.337,77)** | **75.006.542,86** |
| **Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων** | | **(85.703.116,59)** | **59.583.870,55** |
| Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της χρήσης | | 109.454.394,07 | 49.870.523,52 |
| **Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της χρήσης** | | **23.751.277,84** | **109.454.394,07** |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 85 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

## Ζ. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

### 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η εταιρεία Νέα Οδός Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης (εφεξής η «Εταιρεία») είναι Ανώνυμη Εταιρεία που έχει αναλάβει τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του έργου «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης)–Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετήριος κλάδος του ΠΑΘΕ Σχηματάρι–Χαλκίδα». Αφορά ένα έργο συνολικού μήκους 380 χλμ και περιλαμβάνει τα παρακάτω βασικά τμήματα:

- τον ομώνυμο αυτοκινητόδρομο «Ιόνια Οδός» μήκους 196 χλμ. από Αντίρριο έως Ιωάννινα (Ανισόπεδος Κόμβος με Εγνατία Οδό).
- τμήμα του αυτοκινητόδρομου Π.Α.Θ.Ε. μήκους περίπου 172,5 χλμ. από τον Ανισόπεδο Κόμβο Μεταμόρφωσης Αττικής έως τη Σκάρφεια Φθιώτιδας.
- το συνδετήριο κλάδο του Π.Α.Θ.Ε. Σχηματάρι – Χαλκίδα, μήκους 11 χλμ..

Η Εταιρεία συστάθηκε το 2006 με διάρκεια 40 ετών, είναι εγκατεστημένη και δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και η καταστατική της έδρα είναι Θεμιστοκλέους 87, Αθήνα, Αττική. Η Εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕ.ΜΗ.) με αριθμό 007349501000.

Σκοπός της Εταιρείας είναι αποκλειστικά η εκπλήρωση των υποχρεώσεων και η άσκηση των δικαιωμάτων που έχουν συμφωνηθεί στην σύμβαση παραχώρησης που έχει υπογραφεί μεταξύ της Εταιρείας, του Ελληνικού Δημοσίου και των ιδρυτών της Εταιρείας ως εκ τρίτου συμβαλλομένων, σχετικά με το έργο «Μελέτη–Κατασκευή–Χρηματοδότηση–Λειτουργία–Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Έργου «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης)–Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετήριος κλάδος του ΠΑΘΕ Σχηματάρι–Χαλκίδα».

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, οι Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ενσωματώνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (Μητρική), Λεωφ. Μεσογείων 85, Αθήνα 115 26, η οποία έχει ποσοστό συμμετοχής 100%, με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.

Την 11.12.2018, η FERROVIAL S.A. μεταβίβασε το μερίδιο της ποσοστού 21,40%, στη ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. και ως εκ τούτου δεν είναι πια μέτοχος της Εταιρείας, ενώ η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. απέκτησε το 100% των μετοχών της Εταιρείας.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας εγκρίθηκαν για δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 12.4.2019 και τελούν υπό την έγκριση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Οι Μέτοχοι της Εταιρείας έχουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουν τις Οικονομικές Καταστάσεις μετά τη δημοσίευση τους.

Το σύνολο του προσωπικού που απασχολεί η Εταιρεία την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε 550 εργαζομένους (31 Δεκεμβρίου 2017: 518 εργαζόμενοι) και αναλύεται κατά είδος απασχόλησης ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Μισθωτοί | 524 | 493 |
| Ημερομίσθιοι | 26 | 25 |
| **Σύνολο** | **550** | **518** |

## 2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

### 2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ») και παρουσιάζουν την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές της Εταιρείας με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διοίκηση θεωρεί ότι η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern) αποτελεί την κατάλληλη βάση προετοιμασίας της παρούσας οικονομικής πληροφόρησης. Δεν υπάρχουν πρότυπα και διερμηνείες προτύπων που να έχουν εφαρμοστεί πριν από την υποχρεωτική ημερομηνία έναρξης εφαρμογής τους. Οι Οικονομικές Καταστάσεις της προηγούμενης χρήσης 31.12.2017, ήταν οι πρώτες που συνέταξε η Εταιρεία με βάση τα ΔΠΧΑ.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός των παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους. Οι Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ το οποίο είναι το νόμισμα στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία. Τυχόν μικρές αποκλίσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις των σχετικών ποσών.

### 2.2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

#### 2.2.1 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

**Αρχική αναγνώριση**

Κατά την αρχική αναγνώριση, τα πάγια στοιχεία επιμετρούνται στο κόστος κτήσης ή το κόστος ιδιοπαραγωγής στο οποίο περιλαμβάνονται και οι δαπάνες βελτίωσης τους. Οι δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων κεφαλαιοποιούνται όταν εμπίπτουν στον ορισμό του περιουσιακού στοιχείου (π.χ. όταν προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή του παγίου ή βελτιώνουν την παραγωγική του δυναμικότητα), διαφορετικά αναγνωρίζονται ως έξοδο εντός της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται.

Το κόστος κτήσης ενός ιδιοπαραγόμενου παγίου περιλαμβάνει το σύνολο των δαπανών που απαιτούνται για να φθάσει το στοιχείο στην κατάσταση λειτουργίας για την οποία προορίζεται. Ειδικότερα περιλαμβάνει το κόστος πρώτων υλών, αναλώσιμων υλικών, εργασίας και άλλο κόστος που σχετίζεται άμεσα με το εν λόγω πάγιο στοιχείο. Το κόστος ενός ιδιοπαραγόμενου παγίου περιλαμβάνει επίσης μια εύλογη αναλογία σταθερών και μεταβλητών εξόδων που σχετίζονται έμμεσα με το εν λόγω πάγιο στοιχείο, στο βαθμό που τα ποσά αυτά αναφέρονται στην περίοδο κατασκευής. Το κόστος ενός ιδιοπαραγόμενου παγίου μακράς περιόδου κατασκευής ή παραγωγής μπορεί να επιβαρύνεται με τόκους εντόκων υποχρεώσεων κατά το μέρος που αναλογούν σε αυτό.

**Μεταγενέστερη επιμέτρηση**

Μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσεως ή κόστος ιδιοπαραγωγής μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις της αξίας τους. Τα πάγια στοιχεία που έχουν περιορισμένη ωφέλιμη οικονομική ζωή υπόκεινται σε ετήσια απόσβεση της αξίας τους η οποία υπολογίζεται με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης και με συντελεστή που αντανακλά τις ωφέλιμες ζωές των παγίων, ως εξής:

| | |
|---|---|
| Εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων | Κατά τη περίοδο της διάρκειας της μίσθωσης |
| Μηχανήματα | 10 έτη |
| Μεταφορικά μέσα | 10 έτη |
| Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός | 3,5 έως 10 έτη |
| Ηλεκτρονικοί υπολογιστές | 3,5 έως 5 έτη |

Η απόσβεση αρχίζει όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται. Η γη δεν υπόκειται σε απόσβεση.

Οι ωφέλιμες ζωές, οι υπολειμματικές αξίες και μέθοδοι απόσβεσης των ενσώματων παγίων υπόκεινται ετησίως σε επανεξέταση κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και αναπροσαρμόζονται σε μελλοντικές χρήσεις, εάν κριθεί απαραίτητο.

Όταν η λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Σημείωση 2.1.3.

**Παύση αναγνώρισης παγίων**

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατά τη διάρκεια της περιόδου διατέθηκαν ή δεν αναμένονται πλέον μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή τη διάθεσή τους παύουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό. Το κέρδος ή ζημία που προκύπτει από την ανωτέρω αποαναγνώριση προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής καθαρής αξίας του στοιχείου και το οποίο περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο χρόνο που το στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται.

**2.2.2 Άυλα περιουσιακά στοιχεία**

Τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία, εκτός του δικαιώματος που αναγνωρίζεται βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης, αφορούν λογισμικό ΗΥ το οποίο αποκτάται μεμονωμένα και αναγνωρίζεται στο κόστος κατά την αρχική του αναγνώριση. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Δεν αναγνωρίζονται εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα στοιχεία. Τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνουν κυρίως τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία εκτιμάται στα 5 έτη. Οι ωφέλιμες ζωές των άυλων περιουσιακών στοιχείων εκτιμώνται ως πεπερασμένες ή απροσδιόριστες, ενώ δεν υπάρχουν άυλα πάγια με απεριόριστη διάρκεια ζωής.

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας αναγνωρίζεται και το δικαίωμα που αποκτάται βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης που έχει συναφθεί με το Δημόσιο. Η εύλογη αξία του δικαιώματος προσδιορίζεται βάσει του κόστους κατασκευής πλέον περιθωρίου κατασκευαστικού κέρδους. Η απόσβεση του δικαιώματος που απορρέει από τη σύμβαση παραχώρησης κατανέμεται σε όλη τη χρονική διάρκεια της παραχώρησης με βάση την σταθερή μέθοδο.
Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση παραχώρησης και του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών, βλέπε Σημείωση 2.1.12.

**2.2.3 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων**

Τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο κόστος ή στο αποσβέσιμο κόστος υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις και εφόσον εκτιμάται ότι η επίπτωση της ενδεχόμενης απομείωσης στις Οικονομικές Καταστάσεις είναι σημαντική. Ζημίες απομείωσης προκύπτουν όταν η ανακτήσιμη αξία του παγίου καταστεί μικρότερη από τη λογιστική του αξία. Ως ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ορίζεται το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το κόστος διάθεσης ενός περιουσιακού στοιχείου και της αξίας χρήσης αυτού. Η αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να προκύψουν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του. Ως εύλογη αξία θεωρείται το ποσό για το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο θα ανταλλασσόταν μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με επίγνωση και με τη θέληση τους σε μια συναλλαγή σε καθαρά εμπορική βάση.
Τυχόν ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο. Αντιλογισμός ζημιάς απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο. Η λογιστική αξία ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου μετά τον αντιλογισμό της ζημίας απομείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τη λογιστική αξία που θα είχε το περιουσιακό στοιχείο αυτό εάν δεν είχε αναγνωρισθεί η ζημία απομείωσης.
Δε συνέτρεξε περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων απομείωσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και την 31η Δεκεμβρίου 2017, αντίστοιχα.

**2.2.4 Χρηματοοικονομικά Μέσα**

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι μια σύμβαση που δημιουργεί χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε μια οντότητα και χρηματοοικονομική υποχρέωση ή τίτλο καθαρής θέσης σε μια άλλη οντότητα.

**Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση**

Κατά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται ανάλογα με την φύση και τα χαρακτηριστικά τους σε μία από τις κάτωθι τρεις κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία τους μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία αποτελεί συνήθως το κόστος απόκτησης πλέον των άμεσων δαπανών συναλλαγής. Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο.

**Μεταγενέστερη επιμέτρηση**

**Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος**

Στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία πληρούνται αμφότερες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, και
2. βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου.

Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας (κυρίως εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις). Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια χρησιμοποιώντας την μέθοδο (EIR) και υπόκεινται σε απομείωση. Τα κέρδη και οι ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται, τροποποιηθεί ή απομειωθεί.

**Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων**

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων εάν πληρούνται αμφότερες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και
2. βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου.

Κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων η Εταιρεία δεν είχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

**Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων**

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, εκτός εάν επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος σύμφωνα με την παράγραφο i) ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων σύμφωνα με την παράγραφο ii). Ωστόσο, κατά την αρχική αναγνώριση η εταιρεία μπορεί να επιλέξει αμετάκλητα για συγκεκριμένες επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους, οι οποίοι διαφορετικά θα επιμετρούνταν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, να παρουσιάζει στα λοιπά συνολικά έσοδα μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία.

Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν.

Κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων η Εταιρεία δεν είχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

**Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου**

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται κυρίως όταν:

- Τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών από το περιουσιακό στοιχείο έχουν λήξει, ή
- Η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να λαμβάνει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή έχει αναλάβει την υποχρέωση να πληρώσει εξ ολοκλήρου τις λαμβανόμενες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση σε τρίτο μέρος βάσει συμφωνίας "pass-through" και είτε (α) η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου είτε (β) η Εταιρεία δεν έχει μεταβιβάσει ούτε κρατήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις εκτιμήσεις του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να εισπράξει ταμειακές ροές από ένα περιουσιακό στοιχείο ή έχει συνάψει συμφωνία μεταβίβασης, αξιολογεί εάν και σε ποιο βαθμό κατέχει τους κινδύνους και τα οφέλη από την κυριότητα. Όταν η Εταιρεία δεν έχει μεταβιβάσει ούτε κατέχει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου και ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, η Εταιρεία συνεχίζει να αναγνωρίζει το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο στο βαθμό της συνεχιζόμενης εμπλοκής του. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία αναγνωρίζει επίσης κάθε σχετική υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η σχετική υποχρέωση αποτιμώνται σε βάση τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που η Εταιρεία κατέχει.

**Απομείωση**

Γνωστοποιήσεις σχετικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων συνοψίζονται στις εξής σημειώσεις:

- ► Γνωστοποιήσεις στις λογιστικές πολιτικές Σημείωση 2.1.4, 2.3Α,
- ► Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοίκησης Σημείωση 3.1
- ► Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις Σημείωση 14

Στα πλαίσια των όσων ορίζει το ΔΠΧΑ 9, η απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων πραγματοποιείται με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί την επιμέτρηση της πρόβλεψης ζημίας για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση. Αντιθέτως, εάν, κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί την επιμέτρηση της πρόβλεψη ζημίας για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες δωδεκαμήνου.

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, η Εταιρεία εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση του προτύπου και υπολόγισε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων και σχηματίζει σχετική πρόβλεψη. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται πίνακας προβλέψεων πιστωτικής ζημίας με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, με τον οποίο υπολογίζονται οι σχετικές προβλέψεις με τρόπο που αντανακλά την εμπειρία από παρελθόντα γεγονότα καθώς και προβλέψεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης των πελατών και του οικονομικού περιβάλλοντος. Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις, η Εταιρεία υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες με βάση τη γενική προσέγγιση του προτύπου. Το υπόλοιπο της απομείωσης προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος των οικονομικών καταστάσεων ώστε να αντανακλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους.

**2.2.5 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία και δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνων**

Στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνου, η Εταιρεία χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανταλλαγής επιτοκίων για να αντισταθμίσει τους κινδύνους που συνδέονται με τη μελλοντική διακύμανση των μεταβλητών επιτοκίων δανείων που έχει συνάψει. Αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη τους αξία κατά την ημερομηνία συμβάσεως και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία. Επιπλέον, κατηγοριοποιούνται ως παράγωγα αντιστάθμισης συγκεκριμένου κινδύνου συνδεδεμένου με αναγνωρισμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού ή μια συναλλαγή που είναι πολύ πιθανό να πραγματοποιηθεί (cash flow hedge). Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις όταν είναι αρνητική. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών εργαλείων αναγνωρίζονται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων είτε στα λοιπά εισοδήματα/(ζημίες), ανάλογα με το κατά πόσο το παράγωγο

χρηματοοικονομικό μέσο πληροί τις προϋποθέσεις της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων και, εφόσον αυτό ισχύει, ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου αντιστάθμισης.

Η Εταιρεία καταγράφει κατά την ημερομηνία συναλλαγής τη σχέση μεταξύ του αντισταθμιστικού εργαλείου και του αντικειμένου αντιστάθμισης καθώς και το σκοπό διαχείρισης κινδύνου και της στρατηγικής υλοποίησης συναλλαγών αντιστάθμισης κινδύνου. Η Εταιρεία καταγράφει επίσης, τόσο κατά τη δημιουργία της συναλλαγής αντιστάθμισης όσο και στη συνέχεια, το κατά πόσο τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε αυτές τις συναλλαγές είναι αποτελεσματικά στο να αντισταθμίζουν διακυμάνσεις στις ταμειακές ροές των αντικειμένων αντιστάθμισης. Αυτές οι συναλλαγές αντιστάθμισης αναμένεται να είναι αποτελεσματικές στην αντιστάθμιση των διακυμάνσεων στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντικειμένων αντιστάθμισης και εξετάζονται σε τακτική βάση προκειμένου να διαπιστωθεί πως πράγματι είναι κατά τη διάρκεια των περιόδων κατά τις οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί.

*Αντιστάθμιση μελλοντικών ταμειακών ροών (cash flow hedge)*

Το μέρος των μεταβολών στην εύλογη αξία που αναλογεί στην αποτελεσματική αντιστάθμιση του κινδύνου, αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά απορρέει από μεταβολές στην εύλογη αξία που αναλογεί στη μη αποτελεσματική αντιστάθμιση κινδύνων, αναγνωρίζεται άμεσα στη κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα)». Τα συσσωρευμένα ποσά στα ίδια κεφάλαια ανακυκλώνονται μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων στο χρηματοοικονομικό κόστος στις περιόδους όπου το αντικείμενο αντιστάθμισης επηρεάζει το αποτέλεσμα (όταν δηλαδή λαμβάνει χώρα η προβλεπόμενη προς αντιστάθμιση συναλλαγή).

Όταν ένα χρηματοοικονομικό εργαλείο αντιστάθμισης ταμειακών ροών λήξει, πουληθεί, ή πλέον δεν πληροί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια παραμένουν εκεί έως ότου η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί τελικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που δεν αναμένεται να πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη συναλλαγή, η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων διακόπτεται και τα συσσωρευμένα κέρδη / ζημιές που βρίσκονται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα)».

### 2.2.6 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

**Δανειακές υποχρεώσεις**: Όλα τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, το οποίο αντανακλά την εύλογη αξία των εισπρακτέων ποσών μειωμένη με τα σχετικά άμεσα έξοδα σύναψης, όπου αυτά είναι σημαντικά. Μετά την αρχική καταχώρηση, τα έντοκα δάνεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης. Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων.

**Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις**: Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη

μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου". Οι εμπορικές και οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται από την Εταιρία σε διάστημα μέχρι 60 ημέρες.

**Παύση αναγνώρισης**

Η οικονομική οντότητα παύει να αναγνωρίζει χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις όταν, και μόνον όταν, εξοφλείται, δηλαδή, όταν η δέσμευση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει. Μια ανταλλαγή μεταξύ υφιστάμενου οφειλέτη και δανειστή χρεωστικών τίτλων με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Ομοίως, ουσιώδης τροποποίηση των όρων υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι) αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή ενός τμήματος μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

**Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων**

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης μόνο εάν η Εταιρία έχει το παρόν νομικό δικαίωμα να συμψηφίσει τα αναγνωρισμένα ποσά και προτίθεται να τα εκκαθαρίσει σε καθαρή βάση ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

**2.2.7 Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά**

Οι κοινές ονομαστικές μετοχές καταχωρούνται ως στοιχεία της καθαρής θέσης. Κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της καθαρής θέσης παρακολουθείται αφαιρετικά του στοιχείου αυτού της καθαρής θέσης. Σε αντίθετη περίπτωση το εν λόγω ποσό αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Τα αποθεματικά της εταιρείας διακρίνονται σε:

- Αφορολόγητα αποθεματικά: Σύμφωνα με τη σύμβαση παραχώρησης το ποσό της χρηματοδοτικής συμβολής δεν επιβαρύνεται με ΦΠΑ και το έσοδο από την απόσβεσή του δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος. Στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων διαχωρίζεται από το αποτέλεσμα εις νέο, ώστε να απεικονίζεται διακριτά σε περίπτωση μελλοντικής διανομής ή κεφαλαιοποίησης, με σκοπό την φορολόγησή του.
- Αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου: Το αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιείται για τη καταχώρηση κερδών ή ζημιών από παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, τα οποία μπορούν να χαρακτηριστούν ως παράγωγα αντιστάθμισης μελλοντικών ταμειακών ροών (cash flow hedges) και αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα όπως περιγράφεται στη Σημείωση 17.

**2.2.8 Μερίσματα**

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους απεικονίζονται σαν υποχρέωση τη χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Επίσης κατά την ίδια χρονική στιγμή απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις η επίδραση της εγκριθείσας από την Γενική Συνέλευση των μετόχων διάθεσης των αποτελεσμάτων και ο τυχόν σχηματισμός αποθεματικών.

**2.2.9 Αποθέματα**

**Αρχική αναγνώριση**

Τα αποθέματα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης. Το κόστος κτήσης των αποθεμάτων περιλαμβάνει το σύνολο των δαπανών που απαιτούνται για να φθάσουν αυτά στην παρούσα θέση και κατάστασή τους.

**Μεταγενέστερη επιμέτρηση**

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα αποθέματα επιμετρούνται στην κατ' είδος χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων είναι η εκτιμώμενη τιμή διάθεσής τους κατά την κανονική πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας, μειωμένη κατά το τυχόν κόστος που απαιτείται για την ολοκλήρωση και πραγματοποίηση της διάθεσης.

Η Εταιρεία για την αποτίμηση των αποθεμάτων της χρησιμοποιεί τη μέθοδο FIFO. Δεν υπάρχουν αποθέματα προερχόμενα από ιδιοπαραγωγή. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποθέματα της Εταιρείας παρατίθενται στη Σημείωση 13.

**2.2.10 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα**

Τα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα, περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο της Εταιρείας, καταθέσεις όψεως σε τράπεζες και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας που είναι άμεσα μετατρέψιμες σε γνωστά ποσά μετρητών και υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

**2.2.11 Κρατικές επιχορηγήσεις**

**Κρατικές επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων**

Οι κρατικές επιχορηγήσεις, πέραν της Χρηματοδοτικής Συμβολής, που αφορούν λοιπά περιουσιακά στοιχεία, αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρεώσεις στην περίοδο που εισπράττονται ή στην περίοδο που καθίσταται οριστική η έγκρισή τους και υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθούν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται με τα ποσά που εισπράττονται ή εγκρίνονται οριστικά. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι κρατικές επιχορηγήσεις αποσβένονται με τη μεταφορά τους στα αποτελέσματα ως έσοδα, στην ίδια περίοδο και με τρόπο αντίστοιχο της μεταφοράς στα αποτελέσματα της λογιστικής αξίας του στοιχείου που επιχορηγήθηκε.

Η κρατική επιχορήγηση της Εταιρείας αφορά την χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου ως επιδότηση για την κατασκευή του Έργου «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός» και είναι υπό μορφή επιδότησης κεφαλαίου.

Η Εταιρεία αναγνώρισε το σύνολο της Χρηματοδοτικής Συμβολής ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, που εγκρίθηκε μέσω της Σύμβασης Παραχώρησης, αφαιρετικά του άυλου περιουσιακού στοιχείου που έχει δημιουργηθεί βάσει της ίδια σύμβασης και αποσβένεται την ίδια περίοδο και με τρόπο αντίστοιχο της μεταφοράς στα αποτελέσματα της λογιστικής αξίας του άυλου στοιχείου.

**Κρατικές επιχορηγήσεις εξόδων**

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρεώσεις στην περίοδο που εισπράττονται ή στην περίοδο που καθίσταται οριστική η έγκρισή τους και υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθούν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έσοδα στην περίοδο στην οποία τα επιχορηγηθέντα έξοδα βαρύνουν τα αποτελέσματα.

**2.2.12 Αναγνώριση εσόδων**

**Έσοδα από συμβόλαια με πελάτες**

Τα έσοδα αποτελούνται από την εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου αντιτίμου από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών στην κανονική ροή των εργασιών της Εταιρείας. Τα έσοδα από συμβάσεις με πελάτες αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος των υπηρεσιών μεταβιβάζεται στον πελάτη έναντι ενός ποσού που αντανακλά το αντίτιμο το οποίο η Εταιρεία αναμένει να αποκομίσει έναντι της παροχής αυτών των υπηρεσιών. Ο έλεγχος των παρεχόμενων υπηρεσιών μεταβιβάζεται στον πελάτη κατά την παράδοση της αντίστοιχης υπηρεσίας. Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό τα οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στην Εταιρεία και τα έσοδα να μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα.

Η Εταιρεία εκτιμά επιπλέον εάν έχει ρόλο εντολέα ή εκπροσώπου σε κάθε σχετική συμφωνία. Η εκτίμηση της Εταιρείας είναι πως στο σύνολο των συναλλαγών πώλησης στις οποίες προβαίνει έχει ρόλο εντολέα.

Επιπλέον, εάν το αντίτιμο σε μια σύμβαση περιλαμβάνει μεταβλητό ποσό, η Εταιρεία αναγνωρίζει το ποσό αυτό ως έσοδο μόνο στο βαθμό που είναι πολύ πιθανό ότι δεν θα υπάρξει σημαντική αναστροφή στο μέλλον.

Τα έσοδα από συμβόλαια με πελάτες αναφέρονται στη σύμβαση παραχώρησης που έχει υπογράψει η Εταιρεία και αναλύονται ως εξής:

**Έσοδα από την κατασκευή του έργου παραχώρησης «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός»**

Σύμφωνα με την σύμβαση παραχώρησης η Εταιρεία έχει αναλάβει τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του έργου «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) – Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετήριος κλάδος του ΠΑΘΕ Σχηματάρι – Χαλκίδα».

Βάσει της Διερμηνείας 12 και του ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται σε βάθος χρόνου σύμφωνα με τη μέθοδο επιμέτρησης της προόδου βάσει των εισροών (input method). Σύμφωνα με αυτήν τη μέθοδο, το συμβατικό έσοδο αντικρίζεται με τα συμβατικά έξοδα που διενεργήθηκαν μέχρι το συγκεκριμένο στάδιο ολοκλήρωσης, με αποτέλεσμα να καταχωρίζεται το έσοδο, τα έξοδα και το κέρδος που αναλογούν στο μέρος του έργου που ολοκληρώθηκε. Για τον υπολογισμό λαμβάνεται υπόψιν η αναλογία των

συμβατικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για έργο που έχει εκτελεσθεί σε δεδομένη ημερομηνία, σε σχέση με το υπολογιζόμενο συνολικό συμβατικό κόστος.

Συμβατικά κόστη κατασκευής

Το κατασκευαστικό κόστος περιλαμβάνει: α) τις δαπάνες που αφορούν άμεσα τη συγκεκριμένη σύμβαση β) δαπάνες που είναι καταλογιστέες στις συμβατικές δραστηριότητες γενικά και μπορεί να επιμεριστούν στη σύμβαση κατασκευής γ) όσες άλλες δαπάνες επιβαρύνουν ειδικά τον πελάτη, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης κατασκευής. Στα συμβατικά κόστη κατασκευής δεν περιλαμβάνονται οι τόκοι και τα λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα που συνδέονται άρρηκτα με τα δάνεια που χρηματοδοτούν το κόστος κατασκευής, αφού η Εταιρεία βρίσκεται σε λειτουργική περίοδο.

Συμβατικά έσοδα

Το συμβατικό έσοδο προσδιορίζεται βάσει του κόστους κατασκευής πλέον περιθωρίου κατασκευαστικού κέρδους. Η Εταιρεία έχει εκτιμήσει περιθώριο κέρδος ύψους 3%.

**Έσοδα από την εκμετάλλευση του έργου παραχώρησης «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός»**

Τα έσοδα από την εκμετάλλευση του Αυτοκινητόδρομου αφορούν σε (α) έσοδα από την είσπραξη διοδίων μέσω των συστημάτων χειροκίνητης ή ηλεκτρονικής πληρωμής διοδίων καθώς και (β) έσοδα από τη μίσθωση Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.) ή άλλων χώρων (το έσοδο από μισθώσεις αναγνωρίζεται με βάσει το υφιστάμενο πρότυπο μισθώσεων-ΔΛΠ 17, όπως περιγράφεται στη σημείωση 2.1.14).

Όπως ορίζεται στη Σημείωση 2.2.13 παρακάτω, σύμφωνα με το μοντέλο του άυλου περιουσιακού στοιχείου, η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα έσοδο στο βαθμό που αποκτά δικαίωμα να χρεώνει τους χρήστες των υποδομών κοινής ωφέλειας.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει το εισπραχθέν ή εισπρακτέο δικαίωμα εκ μέρους του φορέα εκμετάλλευσης στην εύλογη αξία του, που θεωρείται ότι είναι πληρωμές που έχει λάβει από τους χρήστες των υποδομών, βάσει της αρχής του δεδουλευμένου. Τα έσοδα από την είσπραξη διοδίων μέσω των συστημάτων χειροκίνητης ή ηλεκτρονικής πληρωμής διοδίων αναγνωρίζονται σε μία δεδομένη χρονική στιγμή όταν παρέχεται η εν λόγω υπηρεσία. Αναφορικά με προπληρωμές διελεύσεων, η Εταιρεία αναγνωρίζει τη σχετική υποχρέωση από συμβάσεις με πελάτες όταν λαμβάνει τίμημα από τον πελάτη (προπληρωμή) πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η σχετική υποχρέωση από-αναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Στη σύμβαση παραχώρησης αναφέρονται όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις σε σχέση με τις υποδομές και τις υπηρεσίες που παρέχονται.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα έσοδα της Εταιρείας παρατίθενται στη Σημείωση 5.

**Έσοδα από τόκους**

Οι τόκοι αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου ή τη σταθερή μέθοδο.

**Έσοδα από μερίσματα**

Τα μερίσματα ή παρόμοιας φύσης εισόδημα από τη συμμετοχή στην καθαρή θέση άλλων οντοτήτων αναγνωρίζονται όταν εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει τη διανομή τους.

**Έσοδα από ενοίκια:** Τα έσοδα από ενοίκια που προκύπτουν από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με την ευθεία μέθοδο σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης με βάση το ΔΛΠ 17. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε σημείωση 2.1.14.

**2.2.13 Συμφωνίες παραχώρησης του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών**

Βάσει των όρων της συμβάσης παραχώρησης, ο φορέας εκμετάλλευσης ενεργεί ως πάροχος υπηρεσιών. Ο φορέας εκμετάλλευσης κατασκευάζει ή αναβαθμίζει υποδομή (υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης) που χρησιμοποιείται για την παροχή μιας υπηρεσίας κοινής ωφέλειας και ασχολείται με τη λειτουργία και τη συντήρηση της εν λόγω υποδομής (υπηρεσίες λειτουργίας) για μια καθορισμένη χρονική περίοδο.

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, τέτοιες υποδομές αναγνωρίζονται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή ως άυλα περιουσιακά στοιχεία, ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους. Η Εταιρεία αναγνωρίζει τόσο άυλο περιουσιακό στοιχείο από τη σύμβαση παραχώρησης όσο και χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ήτοι τη Χρηματοδοτική Συμβολή/Επιδότηση Κεφαλαίου που λαμβάνει από το Δημόσιο (bifurcated model). Επιπλέον κατά την αρχική αναγνώριση της εύλογης αξίας του άυλου δικαιώματος και του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, η Εταιρεία αναγνώρισε και τη σχετική υποχρέωση για την ολοκλήρωση της κατασκευής τους έργου «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός». Το κονδύλι «Υποχρέωση κατασκευής βάσει σύμβασης παραχώρησης» της κατάστασης οικονομικής θέσης αναφέρεται στη σχετική υποχρέωση ολοκλήρωσης της κατασκευής έργου.

*Άυλα περιουσιακά στοιχεία*

Η Εταιρεία, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο και έσοδο στο βαθμό που αποκτά δικαίωμα να χρεώνει τους χρήστες των υποδομών κοινής ωφέλειας. Η αναγνώριση του εσόδου διενεργείται σε βάθος χρόνου σύμφωνα με τη μέθοδο επιμέτρησης της προόδου βάσει των εισροών (input method). Περαιτέρω, το άυλο στοιχείο υπόκειται σε απόσβεση με βάση το χρόνο της παραχώρησης και σε έλεγχο απομείωσης, ενώ τα έσοδα από τους χρήστες της υποδομής αναγνωρίζονται βάσει της αρχής του δεδουλευμένου.

*Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο)*

Η Εταιρεία, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.

Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:

Α) συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά ή

Β) το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Η Εταιρεία αναγνώρισε τη Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σύμφωνα με τις διατάξεις της ΕΔΔΠΧΑ 12. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη σημείωση 11.

**2.2.14 Μισθώσεις**

Ο καθορισμός του κατά πόσο μία συναλλαγή εμπεριέχει μίσθωση ή όχι βασίζεται στην ουσία της συναλλαγής κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης, δηλαδή στο κατά πόσο υπάρχει μια συμφωνία στην οποία ο εκμισθωτής μεταβιβάζει στο μισθωτή, έναντι ανταλλάγματος, το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου για μια συμφωνημένη περίοδο.

**Η Εταιρεία ως μισθωτής**

Περιπτώσεις μισθώσεων περιουσιακών στοιχείων από τρίτους όπου η Εταιρεία δεν αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές και τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, εκτός εάν μία άλλη συστηματική μέθοδος είναι περισσότερο αντιπροσωπευτική για την κατανομή του εξόδου των μισθωμάτων στη διάρκεια της μίσθωσης.
Η Εταιρεία μισθώνει γραφεία και οχήματα τα οποία αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα μισθώματα επιμερίζονται στα έξοδα διοίκησης και στο κόστος πωλήσεων στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Σημείωση 6.

**Η Εταιρεία ως εκμισθωτής**

Περιπτώσεις εκμισθώσεων περιουσιακών στοιχείων σε τρίτους όπου η Εταιρεία δεν μεταβιβάζει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ενός περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές και τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης, εκτός εάν μία άλλη συστηματική μέθοδος είναι περισσότερο αντιπροσωπευτική για την κατανομή του εσόδου των μισθωμάτων στη διάρκεια της μίσθωσης. Τυχόν προκαταβολές, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, με την ευθεία μέθοδο, σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.
Η Εταιρεία υπεκμισθώνει μέρος των γραφείων της στη συνδεδεμένη Εταιρεία «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης». Επιπλέον, βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης η εκμετάλλευση του Αυτοκινητοδρόμου αφορά και σε έσοδα από τη μίσθωση Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (Σ.Ε.Α.) ή άλλων χώρων. Η Εταιρεία μισθώνει του χώρους των Σ.Ε.Α. και λαμβάνει μισθώματα. Τα έσοδα από ενοίκια γραφείων και λοιπών εγκαταστάσεων, καθώς και τα έσοδα από μισθώματα Σ.Ε.Α. περιλαμβάνονται στο κονδύλι Έσοδα (Σημείωση 5). Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Σημείωση 25.

**2.2.15 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία**

**Τρέχουσα φορολογία**

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις φόρων εισοδήματος για την τρέχουσα περίοδο επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να ανακτηθεί από ή να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές. Τα ποσοστά του φόρου και οι φορολογικοί νόμοι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ποσού είναι εκείνα που έχουν θεσπιστεί ή κατ' ουσία θεσπιστεί έως την ημερομηνία κατάστασης οικονομικής θέσης στις χώρα στην οποία λειτουργεί η Εταιρεία και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα.

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος για την κλειόμενη χρήση καθώς και για προηγούμενες χρήσεις υπολογίζεται με βάση τα ποσά που εκτιμάται ότι θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές, χρησιμοποιώντας τους θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η πρόβλεψη φόρου εισοδήματος περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση όπως προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος και τους εκτιμώμενους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων, στη βάση ευρημάτων προηγούμενων φορολογικών ελέγχων. Ως εκ τούτου, η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος που αφορά στοιχεία που αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση και όχι στα Αποτελέσματα Χρήσης. Η διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τη θέση που έχει πάρει αναφορικά με τη φορολογική δήλωση που σχετίζεται με υποθέσεις στις οποίες οι φορολογικοί κανονισμοί επιδέχονται ερμηνείας και σχηματίζει σχετική πρόβλεψη όπου είναι απαραίτητο.

**Αναβαλλόμενη φορολογία**

Οι οντότητες δύνανται να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος στις Οικονομικές Καταστάσεις τους. Οι οντότητες που αναγνωρίζουν αναβαλλόμενο φόρο, πρέπει να αναγνωρίζουν όλες τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις. Αντίθετα, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι σφόδρα πιθανό και τεκμηριωμένο ότι θα υπάρχουν φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και οι σωρευμένες φορολογικές ζημίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Χρεωστικά και πιστωτικά υπόλοιπα των αναβαλλόμενων φόρων υπόκεινται σε συμψηφισμό και τα αντίστοιχα καθαρά ποσά παρουσιάζονται στον ισολογισμό και στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος, είτε περιουσιακό στοιχείο είτε υποχρέωση, αναγνωρίζεται αρχικά και επιμετράται μεταγενέστερα στο ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή σε κάθε προσωρινή διαφορά.

Οι μεταβολές στο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ή υποχρέωσης του ισολογισμού που προκύπτουν από περίοδο σε περίοδο αναγνωρίζονται σε μείωση ή αύξηση αναλόγως του φόρου εισοδήματος της κατάστασης αποτελεσμάτων. Κατ' εξαίρεση, οι διαφορές που προκύπτουν από περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις των οποίων οι μεταβολές αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση, αναγνωρίζονται ομοίως κατ' ευθείαν στην καθαρή θέση, σε μείωση ή αύξηση αναλόγως του σχετικού κονδυλίου.

Η αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ελέγχεται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό να υπάρξει επαρκές φορολογητέο εισόδημα που θα καλύψει ολόκληρη την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή εν μέρει.
Σύμφωνα με το άρθρο 23 του πρόσφατου Νόμου 4579/2018, που ψηφίσθηκε το Δεκέμβριο του 2018, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, μειώνονται σταδιακά από 29% (εφαρμόσιμο για τις περιόδους 2018 και 2017) κατά 1% ανά έτος καταλήγοντας σε 25% για τη χρήση 2022 και μεταγενέστερα.
Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αναβαλλόμενη φορολογία βλέπε Σημείωση 20.

**2.2.16 Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία**

**Βραχυπρόθεσμες παροχές:** Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζόμενους σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η Εταιρεία αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

**Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία:** Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν συντάξεις ή άλλες παροχές (ασφάλειες ζωής και ιατρική περίθαλψη) που παρέχει η επιχείρηση μετά τη λήξη της απασχόλησης, ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας των εργαζομένων. Συνεπώς περιλαμβάνουν τόσο **προγράμματα καθορισμένων εισφορών** όσο και **προγράμματα καθορισμένων παροχών**.

**Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών:** Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της Εταιρείας (νομική ή τεκμαρτή) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (π.χ. ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές. Συνεπώς το ποσό των παροχών που θα λάβει ο εργαζόμενος προσδιορίζεται από το ποσό που καταβάλλει η επιχείρηση και ο εργαζόμενος, καθώς και από τις καταβληθείσες επενδύσεις των εισφορών αυτών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

**Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών:** Η αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη αυτή παροχή συνυπολογίζοντας τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Ως επιτόκιο προεξόφλησης θεωρείται η απόδοση, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, των υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκών εταιρικών ομολόγων τα οποία έχουν ημερομηνία λήξης που προσεγγίζει τα χρονικά όρια των υποχρεώσεων της Εταιρείας. Η υποχρέωση για την παροχή αυτή καθορίζεται βάσει της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method) από ανεξάρτητο αναλογιστή και αποτελείται από την παρούσα αξία των παροχών που κατέστησαν δεδουλευμένες κατά τη διάρκεια της χρήσης, τον εκτοκισμό της μελλοντικής υποχρέωσης, το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας και τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα χωρίς τη δυνατότητα αναταξινόμησης μελλοντικά στα

αποτελέσματα. Το κόστος παρελθούσας προϋπηρεσίας και το έξοδο τόκου αναγνωρίζονται απευθείας στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Επιπλέον λεπτομέρειες παρατίθενται στη Σημείωση 19.

**2.2.17 Προβλέψεις**

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρούνται μεταγενέστερα στο ονομαστικό ποσό που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό τους. Η πρόβλεψη αντιπροσωπεύει την βέλτιστη εκτίμηση του ποσού που θα απαιτηθεί για την κάλυψη της σχετικής υποχρέωσης.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρώνται μεταγενέστερα στην παρούσα αξία των ποσών που αναμένεται να απαιτηθούν για το διακανονισμό τους, αντί της επιμέτρησης στο ονομαστικό ποσό, εάν η επιμέτρηση με βάση την παρούσα αξία αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, έναντι της επιμέτρησης με βάση το ονομαστικό ποσό. Περισσότερες πληροφορίες για την πρόβλεψη των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων περιλαμβάνονται στη λογιστική πολιτική 2.1.4.

**Πρόβλεψη για την υποχρέωση αποκατάστασης ή συντήρησης βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης**

Ο φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να έχει συμβατικές υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρώσει ως όρο για τη λήψη της άδειάς του (α) να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο χρησιμότητας ή (β) να αποκαταστήσει την υποδομή σε μια καθορισμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στην παραχωρούσα αρχή κατά τη λήξη της συμφωνίας παραχώρησης του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών. Αυτές οι συμβατικές υποχρεώσεις για διατήρηση ή αποκατάσταση της υποδομής αναγνωρίζονται και επιμετρούνται με βάση την καλύτερη δυνατή εκτίμηση των δαπανών που θα απαιτούνταν για να καλυφθεί η παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού, εφόσον η υποχρέωση συντήρησης και αποκατάστασης προκύπτει ως αποτέλεσμα της χρήσης κατά τη φάση της υπηρεσίας λειτουργίας. Οι υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης καταλογίζονται στα συμβατικά έσοδα και έξοδα.

Η Εταιρεία έχει συμβατική υποχρέωση να συντηρεί την υποδομή κάθε 5-10 έτη. Επιπλέον, σύμφωνα με την σύμβαση παραχώρησης η Εταιρεία οφείλει να αποκαταστήσει την υποδομή σε μια καθορισμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στην παραχωρούσα αρχή κατά τη λήξη της συμφωνίας παραχώρησης του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών. Η ακολουθούμενη μεθοδολογία για τον υπολογισμό της εν λόγω πρόβλεψης, στηρίζεται: α) στην Ετήσια μέση ημερήσια κυκλοφορία, β) στο συνολικό προβλεπόμενο κόστος για βαριά συντήρηση καθώς και γ) σε συντελεστές βαρύτητας για σκοπούς εξομάλυνσης. Το συνολικό κόστος της πρόβλεψης προβλέπεται στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο. Για την πρόβλεψη που έχει αναγνωρίσει η Εταιρεία βλέπε Σημείωση 18.

**2.2.18 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις**

Η Εταιρεία εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Η διοίκηση της Εταιρείας, στηριζόμενη σε προηγούμενα δεδικασμένα καθώς και ότι οι συγκεκριμένες υποθέσεις δεν έχουν εκδικασθεί θεωρεί ότι η έκβασή τους δεν θα έχει αξιοσημείωτο αντίκτυπο στην

οικονομική κατάσταση και λειτουργία της. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον. Τα σύνολα των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας αναλύονται στη σημείωση 26.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή Χρηματοοικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

**2.2.19 Προσδιορισμός εύλογων αξιών**

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου είναι η τιμή που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που θα κατέβαλε κάποιος για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2017 προσδιορίστηκε με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση από τη Διοίκηση. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα ή είναι αυτά περιορισμένα από ενεργές χρηματαγορές οι αποτιμήσεις των εύλογων αξιών έχουν προκύψει από την εκτίμηση της Διοίκησης σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν.

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική επιμέτρησης:

**Επίπεδο 1**: Διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις,

**Επίπεδο 2:** Λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες, είτε άμεσα είτε έμμεσα,

**Επίπεδο 3:** Τεχνικές που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

**2.2.20 Πληρωμές προς το Ελληνικό Δημόσιο - Υποστήριξη Λειτουργίας της Παραχωρησιούχου εταιρείας Οδός Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε.**

Η Νέα Οδός από 1 Ιανουαρίου 2016 υποχρεούται να πραγματοποιεί Πληρωμές προς το Δημόσιο βάσει συγκεκριμένων προϋποθέσεων, ενώ το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει Υποστήριξη Λειτουργίας στην εταιρεία παραχώρησης Οδός Κεντρικής Ελλάδας ΑΕ για κάλυψη των δαπανών της, στο βαθμό που δεν καλύπτονται από ίδια έσοδα. Η Οδός Κεντρικής Ελλάδας ΑΕ δικαιούται να λαμβάνει την εν λόγω Υποστήριξη Λειτουργίας μέσω ενός τραπεζικού λογαριασμού τηρούμενου στην Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία (ο Αποδέκτης Λογαριασμός).

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 25 της Σύμβασης Παραχώρησης, από την 1η Ιανουαρίου 2016 και στο τέλος κάθε Περιόδου Υπολογισμού, η Νέα Οδός υποχρεούται να καταβάλει και αντίστοιχα η Οδός Κεντρικής

Ελλάδος ΑΕ δικαιούται να αναλαμβάνει από τον Αποδέκτη Λογαριασμό την Υποστήριξη Λειτουργίας. Ως Περίοδος Υπολογισμού ορίζεται κάθε διαδοχική εξαμηνιαία περίοδος (με έναρξη 1η Ιανουαρίου και 1η Ιουλίου κάθε έτους).

Ειδικότερα το Δημόσιο υποχρεούται να υποβάλλει στη Νέα Οδός ΑΕ την Ειδοποίηση Υποστήριξης Ε65, την οποία λαμβάνει από την Οδός Κεντρικής Ελλάδας ΑΕ, είκοσι (20) ημέρες πριν το τέλος καθεμιάς Περιόδου Υπολογισμού. Εν συνεχεία η Νέα Οδός ΑΕ υποχρεούται σε κατάθεση στον Αποδέκτη Λογαριασμό, κάθε ποσού που αντιστοιχεί στα ποσά που περιγράφονται στην Ειδοποίηση Υποστήριξης ή/και στην Ειδοποίηση Πρόσθετης Πληρωμής, εφόσον υφίσταται επάρκεια πόρων. Η κατάθεση των Πληρωμών προς το Δημόσιο από τη Νέα Οδός ΑΕ, γίνεται πέντε (5) ημέρες πριν από το τέλος καθεμιάς Περιόδου Υπολογισμού, όπως ορίζεται σχετικά στον άρθρο 25.2.4.

Το Δημόσιο υποχρεούται να διατηρήσει τον Αποδέκτη Λογαριασμό καθ' όλη τη διάρκεια των Συμβάσεων Παραχώρησης.

Στη σύμβαση Παραχώρησης της Νέα Οδός ΑΕ, στο άρθρο 36.1.3 ορίζεται, ότι οι Πληρωμές προς το Δημόσιο όπως περιγράφονται ανωτέρω, αποτελούν έσοδο για το Δημόσιο υπαγόμενο σε Φ.Π.Α. και δαπάνη λειτουργίας του Παραχωρησιούχου.

Η Ειδοποίηση Υποστήριξης για την Περίοδο Υπολογισμού 1 Ιανουαρίου έως 30 Ιουνίου 2018, ανήλθε στο ποσό των Ευρώ 18.419.819,00 (πλέον Φ.Π.Α.) και κοινοποιήθηκε στην Νέα Οδός ΑΕ μέσω του Δημοσίου, με την από 11.6.2018 επιστολή της Οδός Κεντρικής Ελλάδας ΑΕ, ενώ αντίστοιχα για την Περίοδο Υπολογισμού 1 Ιουλίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 ανήλθε στο ποσό των Ευρώ 17.534.625,00 (πλέον Φ.Π.Α.) που κοινοποιήθηκε στην Νέα Οδός ΑΕ μέσω του Δημοσίου, με την από 10.12.2018 επιστολή της Οδός Κεντρικής Ελλάδας ΑΕ.

**2.3 Αλλαγές σε πρότυπα και διερμηνείες**

***Α. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες που έχουν υιοθετηθεί από την Εταιρεία.***

Οι λογιστικές αρχές και οι υπολογισμοί βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017, και έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, πλην των κάτωθι αναφερόμενων τροποποιήσεων, οι οποίες υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία κατά την 1 Ιανουαρίου 2018. Η Εταιρεία εφάρμοσε για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες και το ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα, χωρίς να υφίσταται επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις. Διάφορες άλλες τροποποιήσεις και ερμηνείες εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά κατά το 2018 αλλά δεν είχαν σημαντικές επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018.

- **ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα**

Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση» για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2018. Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει νέες

απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Η Εταιρεία υιοθέτησε το νέο πρότυπο την 1 Ιανουαρίου 2018 χωρίς να αναπροσαρμόσει τη συγκριτική πληροφόρηση. Δεν υπήρξε επίπτωση από την υιοθέτηση του προτύπου.

**α) Κατάταξη και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων**

Το ΔΠΧΑ 9 εξαλείφει τις προηγούμενες κατηγορίες του ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: διακρατούμενα ως τη λήξη, δάνεια και απαιτήσεις και διαθέσιμα προς πώληση.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μετά την αρχική αναγνώριση θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η ταξινόμηση βασίζεται στα εξής δύο κριτήρια: α) το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και β) εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου («SPPI» κριτήριο).

Όσον αφορά στις εμπορικές και λοιπές της απαιτήσεις η εταιρεία εφαρμόζει επιχειρηματικό μοντέλο με στόχο την διακράτηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών. Κατά συνέπεια, η Εταιρεία κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 επιμετρά τις απαιτήσεις αυτές στο αποσβεσμένο κόστος.

Κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής η Εταιρεία δεν είχε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση ή διακρατούμενα ως τη λήξη με βάσει το ΔΛΠ 39 και συνεπώς δεν υπήρξε οποιαδήποτε μεταβολή στις οικονομικές καταστάσεις. Δεδομένο αυτού, το νέο πρότυπο δεν επηρέασε την κατάταξη και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρείας.

Η πολιτική της Εταιρείας για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραμένει σε μεγάλο βαθμό η ίδια με αυτή που ακολουθούνταν βάσει του ΔΛΠ 39.

**β) Απομείωση**

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς αντικατέστησε το χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθεισών ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Στο νέο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εντάσσονται οι εμπορικές απαιτήσεις, οι λοιπές απαιτήσεις και προκαταβολές στον κατασκευαστή (περιλαμβάνεται στο κονδύλι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις).

Σχετικά με τις «Εμπορικές Απαιτήσεις», η Εταιρεία εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση του προτύπου και υπολόγισε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων. Η Εταιρεία αξιολόγησε την ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης απομείωσης για αυτές τις απαιτήσεις, και κατέληξε ότι δεν υπάρχουν σημαντικές αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες και δεν σχηματίζει σχετική πρόβλεψη για τις συγκεκριμένες απαιτήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Αναφορικά με τις «λοιπές απαιτήσεις» και λόγω του γεγονότος ότι αφορούν στο μεγαλύτερο ποσό τους αποζημίωση απώλειας εσόδων βάσει της σύμβασης παραχώρησης η οποία αποπληρώνεται άμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο, η Εταιρεία διενέργησε αξιολόγηση και κατέληξε ότι δεν υπάρχει αναμενόμενη πιστωτική ζημία και δεν σχηματίζει διακριτή πρόβλεψη για τη συγκεκριμένη απαίτηση στις οικονομικές καταστάσεις.
Τέλος, σχετικά με προκαταβολή στον κατασκευαστή (βλέπε σημείωση 12), η Εταιρεία αξιολόγησε ότι υφίσταται ισόποση εγγυητική επιστολή, που καλύπτει την σχετική απαίτηση, οπότε και δεν σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη.
Με βάση τα ανωτέρω η Εταιρεία αξιολόγησε ότι δεν υφίσταται σημαντική επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9.

**γ) Λογιστική Αντιστάθμισης**

Κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, όλες οι υφιστάμενες σχέσεις αντιστάθμισης της Εταιρείας, μπορούν να χαρακτηριστούν ως συνεχιζόμενες και ως εκ τούτου η εφαρμογή του νέου προτύπου δεν είχε σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις. Η πολιτική της Εταιρείας για τη διαχείριση του κινδύνου είναι εναρμονισμένες με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου και η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων συνεχίζει να εφαρμόζεται.

- **ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες**

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και όλες τις Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα από συμβάσεις με πελάτες, εκτός αν αυτές οι συμβάσεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Η βασική αρχή του νέου προτύπου, είναι η οικονομική οντότητα να αναγνωρίζει έσοδα ώστε να απεικονίσει τη μεταβίβαση των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες της, σε ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα το οποίο η οικονομική οντότητα εκτιμά ότι δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών.
Το ΔΠΧΑ 15 παρέχει ένα ενιαίο μοντέλο, βασισμένο σε πέντε βήματα για τον προσδιορισμό και την αναγνώριση του εσόδου που πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες. Το πρότυπο εφαρμόζεται επιπλέον για την αναγνώριση και επιμέτρηση κερδών και ζημιών από την πώληση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν συγκαταλέγονται στις συνήθεις δραστηριότητες του Ομίλου (π.χ. πωλήσεις ενσώματων παγίων ή άυλων περιουσιακών στοιχείων).
Απαιτεί οι οντότητες να επιμερίζουν την τιμή συναλλαγής από συμβάσεις σε επιμέρους διακριτές υποσχέσεις, δηλαδή σε υποχρεώσεις εκτέλεσης, βάσει αυτοτελών τιμών πώλησης, σύμφωνα με το μοντέλο των πέντε βημάτων. Εν συνεχεία, το έσοδο αναγνωρίζεται όταν η οντότητα ικανοποιεί τις υποχρεώσεις εκτέλεσης, δηλαδή όταν μεταβιβάζει τα αγαθά ή υπηρεσίες που προσδιορίζονται στην σύμβαση στον πελάτη.
Αναφορικά με την αρχική εφαρμογή, η Εταιρεία επέλεξε να εφαρμόσει το νέο πρότυπο αναδρομικά μόνο σε συμβάσεις που δεν αποτελούν ολοκληρωθείσες συμβάσεις κατά την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής (1 Ιανουαρίου 2018), με τη σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής του νέου προτύπου, θα αναγνωριζόταν ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των αποτελεσμάτων εις νέο (ή άλλου

στοιχείου της καθαρής θέσης, κατά περίπτωση) την 1η Ιανουαρίου 2018 (άρα χωρίς επαναδιατύπωση της συγκριτικής πληροφόρησης).

Η Διοίκηση της Εταιρείας αξιολόγησε τις επιπτώσεις της εφαρμογής του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις, στα λειτουργικά αποτελέσματα καθώς και στην χρηματοοικονομική της θέση. Στη βάση της ανωτέρω αξιολόγησης, η Εταιρεία έκρινε ότι το νέο πρότυπο εσόδου δεν είχε καμία επίδραση δεδομένου ότι δεν υπήρξαν ουσιαστικές διαφορές σε σχέση με την τρέχουσα λογιστική πολιτική και λογιστικοποίηση εσόδου, ήτοι την αναγνώριση του εσόδου σε μία δεδομένη χρονική στιγμή κατά την διέλευση από τον εκάστοτε σταθμό διοδίων, με αποτέλεσμα να μην διενεργηθεί προσαρμογή στα αποτελέσματα εις νέο.

Για σκοπούς απεικόνισης των οικονομικών καταστάσεων διενεργήθηκαν ανακατατάξεις σχετικά με υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες.

Παρόλο που το νέο πρότυπο δεν εισάγει ουσιώδεις διαφορές από τις τρέχουσες λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας, η αντίστοιχη λογιστική πολιτική διαμορφώθηκε όπως κατωτέρω και παρατίθεται στη σημείωση 2.2.12 των οικονομικών καταστάσεων.

- **ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Αποσαφηνίσεις)**

Στόχος είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες, σχετικά με: το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρίσιμο», των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία εταιρεία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά η επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση.

- **ΔΠΧΑ 2: Ταξινόμηση και επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις παρέχουν απαιτήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό (α) των επιπτώσεων των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και των προϋποθέσεων που δε συνιστούν κατοχύρωση, στην επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, (β) παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών με δυνατότητα συμψηφισμού των υποχρεώσεων παρακρατούμενων φόρων και (γ) το λογιστικό χειρισμό των τροποποιήσεων όρων και προϋποθέσεων παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών, η οποία διαφοροποιεί την ταξινόμηση μιας συναλλαγής από διακανονισμό σε μετρητά σε συναλλαγή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους.

- **ΔΛΠ 40: Μεταφορές σε Επενδύσεις σε Ακίνητα (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πότε μία οντότητα μεταφέρει ένα

ακίνητο, συμπεριλαμβανομένου ακινήτου υπό κατασκευή ή αξιοποίηση, σε ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι μεταβολή της χρήσης ενός ακινήτου πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα και υπάρχει σαφής ένδειξη της μεταβολής αυτής. Απλά η αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου, δεν αποδεικνύει μεταβολή στη χρήση του.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 22: Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές**

Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό συναλλαγών που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία εξετάζει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπου η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή μη χρηματική υποχρέωση που προκύπτουν από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής, πριν από την αρχική αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Η διερμηνεία αναφέρει ότι η ημερομηνία συναλλαγής, για τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης ενός μη χρηματικού στοιχείου προκαταβολής ή ενός αναβαλλόμενου εσόδου. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολών, η οικονομική οντότητα πρέπει να καθορίσει την ημερομηνία συναλλαγής για κάθε μία πληρωμή και είσπραξη προκαταβολής.

- **Το ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2014-2016**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 για το ΔΠΧΑ 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς και το ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες για το οποίο επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή.

- ***ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες:*** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή της επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μίας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία που κατέχεται από οντότητα η οποία είναι οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων ή παρόμοια οικονομική οντότητα, δύναται να διενεργείται χωριστά για κάθε επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία, κατά την αρχική αναγνώριση.

**Β. Πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και δεν έχουν υιοθετηθεί νωρίτερα από την Εταιρεία.**

Η Εταιρεία δεν έχει υιοθετήσει κάποιο από τα παρακάτω πρότυπα, διερμηνείες ή τροποποιήσεις τα οποία έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο. Επιπλέον, Η Εταιρεία αξιολόγησε όλα τα πρότυπα και τις διερμηνείες ή τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί αλλά δεν είχαν εφαρμογή στην παρούσα περίοδο και κατέληξε ότι με εξαίρεση το ΔΠΧΑ 16, το οποίο αναλύεται στη συνέχεια, δεν θα υπάρξει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις από την εφαρμογή τους.

- **ΔΠΧΑ 16: Μισθώσεις**

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων για αμφότερα τα μέρη της σύμβασης, ήτοι για τον πελάτη («μισθωτή») και τον προμηθευτή («εκμισθωτή»). Το νέο πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν τις περισσότερες μισθώσεις στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι μισθωτές θα έχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η λογιστική των εκμισθωτών παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη.

Πιο συγκεκριμένα, το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο παρουσίασης όλων των μισθώσεων στον ισολογισμό των εταιριών. Ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης που θα αντιπροσωπεύει το δικαίωμά του να χρησιμοποιεί το αντίστοιχο πάγιο αλλά και μία σχετική υποχρέωση που θα αντιπροσωπεύει την υποχρέωση του να πληρώνει τα σχετικά μισθώματα. Το πρότυπο παρέχει εξαιρέσεις για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Η λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει αντίστοιχη με αυτή του προϋπάρχοντος προτύπου δηλαδή οι εκμισθωτές θα συνεχίζουν να ταξινομούν τις μισθώσεις τους σε χρηματοοικονομικές και λειτουργικές.

Η Εταιρεία πραγματοποίησε εκτίμηση των επιπτώσεων του συγκεκριμένου προτύπου οι οποίες κυρίως αφορούν μισθώσεις μεταφορικών μέσων και ακινήτων. Η Εταιρεία θα εφαρμόσει για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 16 κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης, η Εταιρεία α) θα αναγνωρίσει μια υποχρέωση την οποία θα επιμετρά στην παρούσα αξία όπως προκύπτει από την προεξόφληση των μισθωμάτων που απομένουν να πληρωθούν με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού που ίσχυε κατά την ημέρα της αρχικής εφαρμογής και β) θα αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο θα ισούται με την αντίστοιχη υποχρέωση που θα αναγνωριστεί. Δεδομένου της ανωτέρω μεθόδου μετάβασης, δεν αναμένεται επίδραση στην κατάσταση ιδίων κεφαλαίων. Η πραγματική επίδραση της υιοθέτησης του προτύπου κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 μπορεί να είναι διαφορετική από την αρχική εκτίμηση δεδομένου ότι οι καινούριες λογιστικές πολιτικές και εκτιμήσεις, ενδέχεται να αλλάξουν μέχρι η εταιρεία να παρουσιάσει τις οικονομικές καταστάσεις της πρώτης περιόδου που περιλαμβάνει την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής.

Η Εταιρεία, έκανε χρήση της σχετικής πρακτικής διευκόλυνσης (practical expedient) που παρέχει το Πρότυπο, όπου κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής δεν επαναξιολόγησε εάν μία σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μία μίσθωση και συνεπώς θα εφαρμόσει το πρότυπο στις συμβάσεις που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί ως μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17. Επίσης η Εταιρεία σκοπεύει να χρησιμοποιήσει την απαλλαγή που παρέχεται από το πρότυπο αναφορικά με τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις χαμηλής αξίας. Επομένως οι απαιτήσεις του προτύπου σχετικά με την αναγνώριση, την αρχική και μεταγενέστερη επιμέτρηση καθώς και την παρουσίαση δε θα εφαρμοστούν σε βραχυπρόθεσμες συμβάσεις (διάρκειας 12 μηνών ή λιγότερο, χωρίς δικαίωμα αγοράς του υποκείμενου στοιχείου) και συμβάσεις για τις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας. Ο μισθωτής εκτιμά την αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου ως καινούριο, ανεξαρτήτως της ηλικίας του περιουσιακού στοιχείου κατά την μίσθωσή του. Η εταιρεία έχει ορίσει το ποσό των € 5.000,00 ως «χαμηλή αξία». Τέλος, η Εταιρεία αποφάσισε να εφαρμόσει

ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως μισθώσεις με αντίστοιχη διάρκεια, για παρόμοια πάγια και σε αντίστοιχο οικονομικό περιβάλλον).

Για τον προσδιορισμό των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας το 2019, διενεργήθηκε σχετικός υπολογισμός με τις ισχύουσες συμβάσεις μισθώσεων την 31/12/2018. Η αναμενόμενη επίπτωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

- Εκτιμώμενη αρχική αναγνώριση δικαιωμάτων χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Right of Use) και ισόποσων υποχρεώσεων μισθώσεων € 448.625,27,
- Εκτιμώμενη αύξηση αποσβέσεων χρήσης 2019 € 175.226,71, με αντίστοιχη εκτιμώμενη μείωση των εξόδων από μισθώματα €185.668,44.

Η ανωτέρω επίδραση αναμένεται να επιφέρει μεταβολή των ταμειακών εκροών για λειτουργικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών της Εταιρείας.

- **Εννοιολογικό πλαίσιο Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς**

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στις 29 Μαρτίου 2018. Το εννοιολογικό πλαίσιο καθορίζει ένα ολοκληρωμένο σύνολο εννοιών για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι έννοιες αυτές συμβάλλουν στον καθορισμό προτύπων, την καθοδήγηση των συντακτών για την ανάπτυξη συνεπών λογιστικών πολιτικών και την υποστήριξη στην προσπάθεια τους να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου, το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο. Στόχος του εγγράφου είναι η υποστήριξη της μετάβασης στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο ΔΠΧΑ για τις εταιρείες που υιοθετούν το εννοιολογικό πλαίσιο για να αναπτύξουν λογιστικές πολιτικές όταν κανένα πρότυπο ΔΠΧΑ δεν κάνει αναφορά. Για τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

- **ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες - Τροποποίηση: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του**

Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά στεγάζονται σε θυγατρική. Το Δεκέμβριο του 2015 το ΣΔΛΠ ανέβαλε επ' αόριστο την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης αυτής, αναμένοντας το αποτέλεσμα του έργου του για τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι

τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Εταιρεία δεν έχει συναλλαγές στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω τροποποίησης.

- **ΔΠΧΑ 9: Δικαίωμα Προπληρωμής με Αρνητική Αποζημίωση (Τροποποίηση)**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα προπληρωμής που επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα συμβαλλόμενο μέρος είτε να καταβάλει είτε να λάβει εύλογη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη της σύμβασης (υπό την έννοια ότι από την πλευρά του κατόχου του περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να υπάρχει επιβάρυνση λόγω πρόωρης εξόφλησης) επιτρέπεται να επιμετρηθούν στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η Εταιρεία δεν έχει συναλλαγές στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω τροποποίησης.

- **ΔΛΠ 28: Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το κατά πόσο η επιμέτρηση (και κυρίως η απομείωση) των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες, οι οποίες στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη συγγενή επιχείρηση ή στην κοινοπραξία, διέπονται από το ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 28 ή ένα συνδυασμό των δύο προτύπων. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9, προτού εφαρμόσει το ΔΛΠ 28, σε αυτές τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 η οικονομική οντότητα δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στην λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του ΔΛΠ 28. Η Εταιρεία δεν έχει συναλλαγές στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω τροποποίησης.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 23: Αβεβαιότητα σχετικά με τις Θεωρήσεις Φόρου Εισοδήματος**

Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για την αντιμετώπιση της αβεβαιότητας που εμπεριέχεται σε φορολογικούς χειρισμούς, κατά το λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η διερμηνεία παρέχει πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την εξέταση αβέβαιων φορολογικών θεωρήσεων μεμονωμένα ή από κοινού, την εξέταση των φορολογικών θεωρήσεων από τις φορολογικές αρχές, την κατάλληλη μέθοδο ώστε να αντικατοπτρίζεται η αβεβαιότητα της αποδοχής της θεώρησης από τις φορολογικές αρχές καθώς και την εξέταση των συνεπειών των αλλαγών στα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις. Η Διοίκηση της Εταιρείας βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης του προτύπου

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2015 -2017**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η Διοίκηση της

Εταιρείας βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης του νέου κύκλου αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ.

- ***ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο:*** οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα δεν επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή.
- ***ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος:*** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι φορολογικές συνέπειες των πληρωμών για χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, θα πρέπει να αναγνωρίζονται ανάλογα με το που οι συναλλαγές ή τα γεγονότα του παρελθόντος που δημιούργησαν τα διανεμητέα κέρδη έχουν αναγνωριστεί.
- ***ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού:*** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την παράγραφο 14 του προτύπου ώστε, όταν ένα περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για πώληση και μέρος δανείου που λήφθηκε ειδικά για αυτό το περιουσιακό στοιχείο παραμένει ως ανοικτό υπόλοιπο κατά τη στιγμή εκείνη, το κόστος δανεισμού αυτό πρέπει να συμπεριληφθεί στα κεφάλαια που προέρχονται από γενικό δανεισμό.

- **ΔΛΠ 19: Μεταβολή, περικοπή ή διακανονισμός προγράμματος καθορισμένων παροχών (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις απαιτούν τις οντότητες να χρησιμοποιούν επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του καθαρού τόκου για το υπόλοιπο της ετήσιας περιόδου αναφοράς, μετά την πραγματοποίηση μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν επίσης, πως επηρεάζεται η εφαρμογή των απαιτήσεων του ανώτατου ορίου του περιουσιακού στοιχείου, από το λογιστικό χειρισμό μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Η Διοίκηση της Εταιρείας βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης των τροποποιήσεων.

- **ΔΠΧΑ 3: Συνενώσεις Επιχειρήσεων (Τροποποιήσεις)**

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις αναφορικά με τον ορισμό μιας Επιχείρησης (τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3) με σκοπό την επίλυση των δυσκολιών που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα προσδιορίζει εάν έχει αποκτήσει μια επιχείρηση ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για συνενώσεις επιχειρήσεων για τις οποίες η ημερομηνία απόκτησης προσδιορίζεται στην πρώτη ετήσια λογιστική περίοδο που αρχίζει την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020 και για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων που

συμβαίνουν την ή μετά την έναρξη αυτής της περιόδου, ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση Εταιρείας δεν έχει συναλλαγές στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω τροποποίησης.

- **ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων και ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και λάθη: Ορισμός της σημαντικότητας (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον ορισμό της σημαντικότητας και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εφαρμοστεί. Ο νέος ορισμός αναφέρει πως «πληροφόρηση θεωρείται σημαντική εφόσον όταν παραλείπεται, αποκρύπτεται ή είναι ανακριβής, εύλογα αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις των κύριων χρηστών των οικονομικών καταστάσεων, που λαμβάνουν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες παρέχουν οικονομική πληροφόρηση για τη συγκεκριμένη οντότητα». Επιπλέον, βελτιώθηκαν οι επεξηγήσεις που συνοδεύουν τον ορισμό της σημαντικότητας. Οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός της σημαντικότητας είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση Εταιρείας βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης των τροποποιήσεων.

## 3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ, ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί όπως η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις, παραδοχές και που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και τις γνωστοποιήσεις, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα και έξοδα. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές. Οι σημαντικότερες λογιστικές πολιτικές, κρίσεις και εκτιμήσεις αναφορικά με γεγονότα των οποίων η εξέλιξη θα μπορούσε να μεταβάλει ουσιωδώς τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων κατά την επόμενη δωδεκάμηνη περίοδο είναι τα εξής:

### *3.1 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές*

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών η διοίκηση της Εταιρείας χρησιμοποιώντας ως βάση την πληρέστερη πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της εφαρμόζει την κρίση της με γνώμονα τη γνώση της για την Εταιρεία αλλά και της αγοράς στην οποία δραστηριοποιείται. Μεταγενέστερες πιθανές αλλαγές στις υπάρχουσες συνθήκες λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εφαρμοστεί η κατάλληλη λογιστική πολιτική. Οι σημαντικότερες εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης αναφορικά με τις λογιστικές πολιτικές συνοψίζονται στις ακόλουθες κατηγορίες στοιχείων:

***Εκτιμήσεις και παραδοχές***

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας από την διοίκηση να σχηματίζει υποθέσεις σχετικά με αξίες

ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι ουσιώδης για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Εταιρείας και τα αποτελέσματα και απαιτεί δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες. Η Εταιρεία αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενη στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

- Ωφέλιμες ζωές ενσώματων και ασώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων: η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις αναφορικά με τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων παγίων οι οποίες υπόκεινται σε περιοδική επανεξέταση. Οι πραγματικές ζωές αυτών των πάγιων στοιχείων μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με διάφορους παράγοντες όπως η τεχνολογική καινοτομία, τα προγράμματα συντήρησης, νομικό και οικονομικό περιβάλλον κτλ. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στη Σημείωση 2.2.1 και 2.2.2 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Αποτίμηση συμβάσεων αντιστάθμισης ταμιακών ροών: η Εταιρεία κάνει χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων και ειδικότερα συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για την αντιστάθμιση κινδύνων που συνδέονται με τις διακυμάνσεις των επιτοκίων. Για την αποτίμηση αυτών των συμβάσεων γίνεται χρήση εκτιμήσεων της αγοράς σχετικά με την πορεία των σχετικών επιτοκίων για περιόδους έως και είκοσι ετών. Με βάση αυτά τα εκτιμώμενα επιτόκια προεξοφλούνται οι ταμειακές ροές προκειμένου να προσδιοριστεί η υποχρέωση κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων.
- Παροχές σε εργαζόμενους: η υποχρέωση για τις παροχές σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές μεθόδους. Η αναλογιστική μελέτη απαιτεί την διενέργεια σημαντικών εκτιμήσεων οι οποίες μπορεί να διαφέρουν από τις πραγματικές εξελίξεις στο μέλλον. Αυτές οι εκτιμήσεις περιλαμβάνουν τον καθορισμό του προεξοφλητικού επιτοκίου, μελλοντικές αυξήσεις μισθών, τα ποσοστά ανικανότητας, θνησιμότητας και αποχωρήσεων. Λόγω της πολυπλοκότητας της αποτίμησης και των βασικών υποθέσεων που εμπεριέχονται, η υποχρέωση καθορισμένων παροχών είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη σε μεταβολές των υποθέσεων αυτών. Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από διαφοροποίηση των αναλογιστικών παραδοχών αναγνωρίζονται άμεσα στα Ίδια Κεφάλαια. Οι αναλογιστικές παραδοχές υπόκεινται σε περιοδική επανεξέταση από την Διοίκηση. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 19 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις: Η διοίκηση της Εταιρείας περιοδικά επανεκτιμά την επάρκεια της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις με βάση τις πληροφορίες που έχει στην διάθεσή της, συμπεριλαμβανομένου αναφορών από την νομική της υπηρεσία και εκτιμήσεων σχετικά με την εισπραξιμότητα των απαιτήσεών της. Η αξιολόγηση της διοίκησης διενεργείται με βάση το μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, βασίζεται δηλαδή στην εμπειρία του παρελθόντος αλλά προσαρμόζεται με τρόπο τέτοιο ώστε να αντανακλά προβλέψεις για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των πελατών αλλά και του οικονομικού περιβάλλοντος . Περαιτέρω πληροφορίες περιλαμβάνονται στη λογιστική πολιτική, βλέπε σημείωση 2.2.4.

- Πρόβλεψη για φόρους εισοδήματος: Σύμφωνα με το ΔΛΠ 12, οι προβλέψεις για φόρους εισοδήματος βασίζονται σε εκτιμήσεις σχετικές με τους φόρους που πρόκειται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνουν τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος, την πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους που ενδέχεται να προκύψουν σε μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους και την αναγνώριση μελλοντικών φορολογικών ωφελειών. Η οριστικοποίηση των φόρων εισοδήματος μπορεί να διαφέρει από τα σχετικά ποσά που περιλαμβάνονται σε αυτές τις Οικονομικές Καταστάσεις. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 20 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις: Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογικές ζημίες στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες. Απαιτείται σημαντική άσκηση κρίσης εκ μέρους της διοίκησης για τον καθορισμό του ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που μπορεί να αναγνωριστεί, βάσει του πιθανού χρόνου και του επιπέδου των μελλοντικών φορολογητέων κερδών καθώς και στρατηγικές μελλοντικού φορολογικού σχεδιασμού. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 2.2.15 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Πρόβλεψη για υποχρέωση αποκατάστασης ή συντήρησης βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης: Στη σύμβαση παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο εμπεριέχεται η συμβατική υποχρέωση του παραχωρησιούχου να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο παροχής υπηρεσίας λειτουργίας ή να παραδώσει την υποδομή σε συγκεκριμένη κατάσταση στον παραχωρητή στο τέλος της περιόδου παραχώρησης. Ο υπολογισμός του ποσού που θα λογισθεί ως πρόβλεψη για υποχρέωση βαριάς συντήρησης είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά το κόστος και την χρονική στιγμή εκτέλεσης των εργασιών αυτών και τα πραγματικά κόστη ενδέχεται να διαφέρουν από τα προβλεπόμενα. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 18 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Ενδεχόμενες υποχρεώσεις: Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από την διοίκηση την συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μην συμβούν καθώς και των πιθανών συνεπειών που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στην δραστηριότητα της Εταιρείας. Ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με μελλοντικά γεγονότα, νόμους, κανονισμούς κτλ. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 25 των Οικονομικών Καταστάσεων.

**Κρίσεις**

Οι σημαντικές κρίσεις κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών της Εταιρείας:

Απομείωση ενσώματων και ασώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε απόσβεση: Τα πάγια αυτά στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ο προσδιορισμός ύπαρξης ενδείξεων απομείωσης απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε κρίσεις αναφορικά με εξωτερικούς και εσωτερικούς

παράγοντες καθώς και τον βαθμό στον οποίο επηρεάζουν την ανακτησιμότητα των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων. Εφόσον αξιολογηθεί ότι υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης η Εταιρεία προβαίνει σε υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως η διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επίσης εκτίμηση και κρίση απαιτείται στον καθορισμό από την διοίκηση του εάν μια πιθανή απομείωση είναι προσωρινού ή μόνιμου χαρακτήρα.

## 4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

### 4.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε επιτόκια), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου της Εταιρείας έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να έχουν οι κίνδυνοι αυτοί στην χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας.

**Κίνδυνος επιτοκίου**

Τα λειτουργικά έσοδα και οι ταμειακές ροές της Εταιρείας δεν επηρεάζονται σημαντικά από τις διακυμάνσεις των επιτοκίων καθώς η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (Interest Rate Swaps). Η έκθεση σε κίνδυνο επιτοκίων για τις υποχρεώσεις και επενδύσεις παρακολουθείται σε προϋπολογιστική βάση. Πολιτική της Εταιρείας είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Εταιρείας.

Τα αποτελέσματα της Εταιρείας για τις χρήσεις που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 31η Δεκεμβρίου 2017, επιβαρύνονται με χρεωστικούς τόκους και συναφή έξοδα συνολικού ύψους Ευρώ 17.656.141,82 και 20.249.028,21, αντίστοιχα. Τα ποσά περιλαμβάνουν κυρίως τόκους δανείων ύψους Ευρώ 13.076.772,96 και ύψους Ευρώ 15.382.439,70 και ζημιές από τα παράγωγα ύψους Ευρώ 3.506.147,27 και ύψους Ευρώ 3.905.231,76, αντίστοιχα.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις μεταβολές στα αποτελέσματα προ φόρου της Εταιρείας (μέσω των επιπτώσεων που έχουν τα υπόλοιπα των δανείων στο τέλος της χρήσης με κυμαινόμενο επιτόκιο στα κέρδη) σε πιθανές αλλαγές επιτοκίων, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές. Αν τα επιτόκια αυξάνονταν κατά 1%, η επίπτωση στα αποτελέσματα προ φόρου θα ήταν:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| 1% Αύξηση | 1.528.491,69 | 2.264.330,35 |

Ως αναφέρεται στη Σύμβαση Κοινών Όρων που έχει συναφθεί με τους δανειστές, σε περίπτωση αρνητικού επιτοκίου euribor, αυτό για σκοπούς υπολογισμού των τόκων θεωρείται ότι ισούται με 0%, συνεπώς τυχόν μείωση του επιτοκίου euribor δεν επηρεάζει τον υπολογισμό των τόκων. Από τους υπολογισμούς έχουν εξαιρεθεί οι τόκοι του Δευτερογενούς Χρέους που έχει ληφθεί από τους Μετόχους, λόγω του σταθερού επιτοκίου που φέρουν αυτά τα δάνεια.

**Πιστωτικός κίνδυνος**

Η Εταιρεία δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου έναντι των συμβαλλομένων μερών λόγω κυρίως της μεγάλης διασποράς του πελατολογίου καθώς και της είσπραξης του εσόδου της (διόδια) μέσω ταμειακών διαθεσίμων. Εξαίρεση αποτελούν οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο με τη μορφή αποζημιώσεων για απώλεια εσόδων. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη σημείωση των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων (βλέπε Σημείωση 14).

Η Εταιρεία αξιολογεί συνεχώς το μέγεθος της παροχής των πιστώσεων καθώς και τα πιστωτικά όρια των λογαριασμών. Στο τέλος του έτους η διοίκηση θεώρησε ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια εξασφάλιση ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαιτήσεως.

**Κίνδυνος ρευστότητας**

Τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας προκύπτουν από τη συνήθη συναλλακτική της δραστηριότητα και λόγω της φύσης της δραστηριότητάς της δεν υφίσταται κίνδυνος έλλειψης επαρκούς ρευστότητας. Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων ομολογιακών δανείων. Δεν υφίστανται διαθέσιμα υπόλοιπα δανεισμού προς ανάληψη την 31η Δεκεμβρίου 2018 (περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη Σημείωση 22).

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις ημερομηνίες λήξεως των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα, με βάση τις πληρωμές που απορρέουν από τις σχετικές συμβάσεις και συμφωνίες, σε μη προεξοφλημένες τιμές:

| **31.12.2018** | **Λιγότερο από 3 μήνες** | **4 έως 12 μήνες** | **1 έως 5 έτη** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|---|
| Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις | 18.787.248,86 | 7.861.397,72 | 1.011.674,17 | **27.660.320,75** |
| Βραχυπρόθεσμα Δάνεια | 0,00 | 0,00 | 0,00 | **0,00** |
| Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση | 0,00 | 7.291.937,44 | 0,00 | **7.291.937,44** |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία | 0,00 | 3.056.999,44 | 0,00 | **3.056.999,44** |
| Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις | 0,00 | 45.702.928,00 | 0,00 | **45.702.928,00** |
| Προκαταβολές πελατών | 3.253.578,63 | 0,00 | 0,00 | **3.253.578,63** |
| **Σύνολο** | **22.040.827,49** | **63.913.262,60** | **1.011.674,17** | **86.965.764,26** |

| **31.12.2017** | **Λιγότερο από 3 μήνες** | **4 έως 12 μήνες** | **1 έως 5 έτη** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|---|
| Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις | 68.660.563,20 | 2.550.285,63 | 385.424,71 | **71.596.273,54** |
| Βραχυπρόθεσμα Δάνεια | 5.841.068,00 | 85.745,00 | 0,00 | **5.926.813,00** |
| Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση | 0,00 | 20.253.110,00 | 0,00 | **20.253.110,00** |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία | 0,00 | 3.519.381,38 | 0,00 | **3.519.381,38** |
| Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις | 9.844.946,00 | 0,00 | 0,00 | **9.844.946,00** |
| Προκαταβολές πελατών | 2.540.495,79 | 0,00 | 0,00 | **2.540.495,79** |
| **Σύνολο** | **86.887.072,99** | **26.408.522,01** | **385.424,71** | **113.681.019,71** |

**4.2 Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου**

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου της Εταιρείας είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής του διαβάθμισης καθώς και των υγιών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες της και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων. Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά την διάρκεια της τρέχουσας χρήσης.

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός | 0,00 | 5.926.813,00 |
| Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός | 125.326.910,00 | 132.467.240,00 |
| **Σύνολο Δανεισμού** | **125.326.910,00** | **138.394.053,00** |
| | | |
| Μείον: Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα | 23.751.277,84 | 111.912.180,59 |
| Μείον: Δεσμευμένες καταθέσεις | 0,00 | (2.457.786,52) |
| | **23.751.277,84** | **109.454.394,07** |
| | | |
| **Καθαρός δανεισμός** | **101.575.632,16** | **28.939.658,93** |
| | | |
| Ίδια κεφάλαια | 257.784.450,26 | 242.162.409,92 |
| | | |
| **Ίδια κεφάλαια και καθαρός δανεισμός** | **359.360.082,42** | **271.102.068,85** |
| | | |
| **Δείκτης καθαρού δανεισμού** | **28,20%** | **10,68%** |

**4.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών**

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που

επιμετρούνται στην εύλογη αξία, υπό την κατάλληλη μέθοδο επιμέτρησης (κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017). Οι διαφορετικές κατηγορίες αποτίμησης περιγράφονται στις λογιστικές πολιτικές (ειδικότερα σημείωση 2.2.19).

| **Στοιχεία παθητικού 31.12.2018** | **Επίπεδο 2** |
|---|---|
| Παράγωγα αντιστάθμισης κινδύνου IRS (μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα) | 18.586.328,19 |
| **Σύνολο** | **18.586.328,19** |

| **Στοιχεία παθητικού 31.12.2017** | **Επίπεδο 2** |
|---|---|
| Παράγωγα αντιστάθμισης κινδύνου IRS (μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα) | 20.604.007,70 |
| **Σύνολο** | **20.604.007,70** |

Για τα έτη 2018 και 2017 δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Επίσης, κατά τη διάρκεια της ίδια περιόδου δεν υπήρξε μεταβολή στο σκοπό κάποιου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που θα οδηγούσε σε διαφορετική ταξινόμηση αυτού του στοιχείου.

Η εύλογη αξία των ομολογιακών δανείων της Εταιρείας προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία.

Οι λογιστικές αξίες των παρακάτω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων προσεγγίζουν την εύλογη τους αξία:

- Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

## 5. ΕΣΟΔΑ

Τα έσοδα στις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύονται ως εξής:

| **α) Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Έσοδο από κατασκευαστικές υπηρεσίες Σύμβασης Παραχώρησης | 3.871.145,70 | 139.547.597,04 |
| Έσοδα διοδίων μέσω του Συστήματος Χειροκίνητης Συλλογής | 91.741.550,41 | 72.932.795,27 |
| Έσοδα διοδίων από ηλεκτρονικές διελεύσεις Fast Pass | 33.825.488,22 | 22.985.716,50 |
| Έσοδα από λοιπές παροχές υπηρεσιών με πελάτες | 508.540,67 | 51.387,17 |
| **Σύνολο** | **129.946.725,00** | **235.517.495,98** |

| **β) Έσοδα από μισθώσεις** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Έσοδα από τη μίσθωση Σ.Ε.Α. | 1.216.542,21 | 608.296,65 |
| Έσοδα από μισθώσεις λοιπών εγκαταστάσεων | 30.197,04 | 31.026,79 |
| **Σύνολο** | **1.246.739,25** | **639.323,44** |

**Έσοδα ανά δραστηριότητα**

Η Εταιρεία παρακολουθεί τις δραστηριότητες της ξεχωριστά από άποψη οργάνωσης της παροχής υπηρεσιών και αναγνωρίζει τους παρακάτω δύο λειτουργικούς τομείς:

α) Δραστηριότητα Εκμετάλλευσης αυτοκινητοδρόμων βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης, που αφορά την εκμετάλλευση των υποδομών του έργου «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός-ΠΑΘΕ Αθήνα Μαλιακός-συνδετήριος κλάδος Σχηματάρι Χαλκίδα». Τα έσοδα από αυτή τη δραστηριότητα αναγνωρίζονται απευθείας με την παροχή της υπηρεσίας.

β) Δραστηριότητα Κατασκευών αυτοκινητοδρόμων βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης που αφορά την κατασκευή του έργου «Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός». Η αναγνώριση του εσόδου διενεργείται σε βάθος χρόνου σύμφωνα με τη μέθοδο επιμέτρησης της προόδου βάσει των εισροών (input method).

Τα έσοδα ανά δραστηριότητα αναλύονται ως εξής:

| | Δραστηριότητα Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου Ιόνια Οδός-ΠΑΘΕ | Δραστηριότητα Κατασκευής του Αυτοκινητόδρομου Ιόνια Οδός-ΠΑΘΕ | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|
| **31-Δεκ-18** | 127.322.318,55 | 3.871.145,70 | **131.193.464,25** |
| **31-Δεκ-17** | 96.609.222,38 | 139.547.597,04 | **236.156.819,42** |

Το κονδύλι «Έσοδο από κατασκευαστικές υπηρεσίες Σύμβασης Παραχώρησης» αφορά στην προσθήκη έτους 2018 επί του άυλου δικαιώματος (σημείωση 11) ευρώ 3.871.145,70 (31.12.2017: ευρώ 139.547.597,04).

## 6. ΕΞΟΔΑ

Τα έξοδα ανά κατηγορία αναλύονται ως εξής:

| | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Κόστος πωλήσεων από παροχή υπηρεσιών σε πελάτες | 58.842.776,93 | 54.375.980,22 |
| Κόστος κατασκευαστικών υπηρεσιών Σύμβασης Παραχώρησης | 3.758.393,88 | 135.483.103,92 |
| Έξοδα Διοίκησης | 6.916.808,77 | 8.962.367,75 |
| **Σύνολο** | **69.517.979,58** | **198.821.451,89** |

Τα ανωτέρω έξοδα έχουν μερισθεί ως εξής για τις χρήσεις 2018 και 2017 αντίστοιχα:

| **(α) Κόστος πωλήσεων από παροχή υπηρεσιών σε πελάτες** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (σημ. 6δ) | 10.842.548,58 | 8.366.652,01 |
| Αμοιβές και έξοδα τρίτων | 12.658.184,34 | 10.996.626,04 |
| Παροχές τρίτων (εκτός μισθώσεων) | 8.141.315,34 | 6.824.093,13 |
| Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων | 212.850,48 | 278.675,41 |
| Φόροι – τέλη | 113.872,35 | 149.693,72 |
| Διάφορα έξοδα | 1.856.924,58 | 2.289.443,18 |
| Αποσβέσεις (σημ. 6ε) | 24.827.126,30 | 24.919.710,44 |
| Αναλώσεις ανταλλακτικών παγίων στοιχείων | 189.954,96 | 551.086,29 |
| **Σύνολο** | **58.842.776,93** | **54.375.980,22** |

| **(β) Κόστος κατασκευαστικών υπηρεσιών Σύμβασης Παραχώρησης** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Κόστη περιόδου | 3.758.393,88 | 135.483.103,92 |
| Κέρδη περιόδου | 112.751,82 | 4.064.493,12 |
| **Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες Σύμβασης Παραχώρησης** | **3.871.145,70** | **139.547.597,04** |

Το κονδύλι «Κόστος κατασκευαστικών υπηρεσιών Σύμβασης Παραχώρησης» για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, συμπεριλαμβάνει, μεταξύ και άλλων εξόδων, τις αμοιβές της κατασκευαστικής κοινοπραξίας EUROIONIA ποσού ευρώ 3.316.096,49. Το αντίστοιχο ποσό για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017, ανήλθε στο ποσό των ευρώ 121.052.384,92. Η μείωση τόσο των δαπανών κατασκευής όσο και των εσόδων σχετίζεται με το γεγονός ότι ο αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός έχει ουσιαστικά ολοκληρωθεί (υπολειπόμενο έσοδο κατασκευής ύψους € 26,6 εκατ. το οποίο έχει αναγνωριστεί στο κονδύλι «Υποχρέωση κατασκευής βάσει Σύμβασης Παραχώρησης»).

| **(γ) Έξοδα διοίκησης** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (σημ. 6δ) | 2.159.408,73 | 2.055.052,44 |
| Αμοιβές και έξοδα τρίτων | 2.459.306,38 | 4.501.420,56 |
| Παροχές τρίτων (εκτός μισθώσεων) | 313.035,09 | 313.374,53 |
| Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων | 182.697,04 | 348.909,27 |
| Φόροι – τέλη | 192.199,12 | 175.040,37 |
| Διάφορα έξοδα | 1.059.715,76 | 968.209,52 |
| Αποσβέσεις (σημ. 6ε) | 550.446,32 | 600.361,06 |
| **Σύνολο** | **6.916.808,77** | **8.962.367,75** |

| **(δ) Κόστος μισθοδοσίας** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Μισθοί – Ημερομίσθια | 9.184.473,23 | 7.707.901,46 |
| Εργοδοτικές εισφορές | 2.368.739,10 | 2.024.232,59 |
| Παρεπόμενες παροχές & έξοδα προσωπικού | 421.382,94 | 525.678,40 |
| **Μερικό Σύνολο** | **11.974.595,27** | **10.257.812,45** |
| Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού (σημ. 19) | 297.312,16 | 163.892,00 |
| Πρόβλεψη επιδόματος αδείας προσωπικού | 730.049,88 | 0,00 |
| **Σύνολο** | **13.001.957,31** | **10.421.704,45** |

| **Κόστος μισθοδοσίας ανά λειτουργία** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Κόστος πωλήσεων (σημ. 6α) | 10.842.548,58 | 8.366.652,01 |
| Έξοδα διοίκησης (σημ. 6γ) | 2.159.408,73 | 2.055.052,44 |
| **Σύνολο** | **13.001.957,31** | **10.421.704,45** |

| **(ε) Αποσβέσεις** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Ενσώματα πάγια στοιχεία | 1.744.588,03 | 1.901.414,77 |
| Άυλα περιουσιακά στοιχεία | 440.503,72 | 426.176,03 |
| Δικαίωμα παραχώρησης | 23.192.480,70 | 23.192.480,70 |
| **Σύνολο** | **25.377.572,45** | **25.520.071,50** |

| **Αποσβέσεις ανά λειτουργία** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Κόστος πωλήσεων (σημ. 6α) | 24.827.126,30 | 24.919.710,44 |
| Έξοδα διοίκησης (σημ. 6γ) | 550.446,32 | 600.361,06 |
| **Σύνολο** | **25.377.572,62** | **25.520.071,50** |

## 7. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα αναλύονται ως εξής:

| | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Έξοδο Υποστήριξης Λειτουργίας Ε65 | 35.954.444,00 | 33.331.019,00 |
| Απομειώσεις εμπορικών απαιτήσεων | 400.000,00 | 0,00 |
| Αποζημιώσεις ατυχημάτων | 53.846,25 | 103.941,81 |
| Λοιπά λειτουργικά έξοδα | 444.424,70 | 287.152,76 |
| **Σύνολο** | **36.852.714,95** | **33.722.113,57** |

Στο κονδύλι «Έξοδο Υποστήριξης Λειτουργίας Ε65» περιλαμβάνονται οι Πληρωμές στο Δημόσιο Υποστήριξη Λειτουργίας της Οδός Κεντρικής Ελλάδας ΑΕ) για τη χρήση 2018 συνολικού ποσού ευρώ 35.954.444,00 (2017: €33.331.019,00).

## 8. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα αναλύονται ως εξής:

| | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Αποζημιώσεις Δημοσίου | 10.338.057,99 | 15.056.923,70 |
| Έσοδα κοινόχρηστων και ενοικίων | 126.279,87 | 288.068,57 |
| Επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις εξόδων | 30.716,41 | 33.327,25 |
| Λοιπά λειτουργικά έσοδα | 541.795,79 | 291.532,39 |
| Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις | 1.163.104,19 | 0,00 |
| **Σύνολο** | **12.199.954,25** | **15.669.851,91** |

Το κονδύλι «Αποζημιώσεις Δημοσίου» για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 αναφέρεται σε αποζημίωση απώλειας εσόδων ύψους € 15.056.923,70 που αναλογεί στο έτος 2017. Αντίστοιχα, για την κλειόμενη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, το κονδύλι περιλαμβάνει κυρίως την αναλογούσα αποζημίωση απώλειας εσόδων για το έτος 2018, ποσού € 10.039.391,32 λόγω γεγονότων καθυστέρησης (σταθμοί διοδίων οι οποίοι δεν έχουν τεθεί σε λειτουργία με ευθύνη του Δημοσίου). Η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει το συνολικό ποσό καθώς είναι βέβαιο ότι τα ποσά αυτά θα εισπραχθούν πλήρως, δεδομένου ότι ο υπολογισμός τους βασίζεται στις οικείες διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης.

Το κονδύλι «Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις» σχετίζεται με την τελεσιδικία της δικαστικής διαμάχης που είχε η Εταιρεία με το Δήμο Ωρωπού, σε σχέση με την παράνομη επιβολή δημοτικών τελών καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού εκ μέρους του Δήμου, η οποία με οριστικές αποφάσεις του ΣτΕ, που εκδόθηκαν το 2018 έληξε με πλήρη δικαίωση της Εταιρείας. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται κατωτέρω στη σημείωση περί Εμπορικών και Λοιπών Απαιτήσεων.

## 9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα και έσοδα αναλύονται ως εξής:

| **(α) Χρεωστικοί Τόκοι και συναφή έξοδα** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Τόκοι δανείων | 13.076.772,96 | 15.382.439,70 |
| Μεταφορά ζημιών εκκαθάρισης παραγώγων στα αποτελέσματα | 3.506.147,27 | 3.905.231,76 |
| Προμήθειες εγγυητικών επιστολών και λοιπά έξοδα τραπεζών | 1.062.973,59 | 951.226,75 |
| Χρηματοοικονομικό κόστος πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού | 10.248,00 | 10.130,00 |
| **Σύνολο** | **17.656.141,82** | **20.249.028,21** |

| **(β) Πιστωτικοί Τόκοι και συναφή έσοδα** | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Τόκοι καταθέσεων | 793.082,48 | 1.632.969,41 |
| Μη αποτελεσματικό μέρος παραγώγων IRS | 340.987,84 | 786.083,34 |
| **Σύνολο** | **1.134.070,32** | **2.419.052,75** |

Το κονδύλι «Μεταφορά ζημιών εκκαθάρισης παραγώγων στα αποτελέσματα» για τη χρήση 2018, ύψους €3.506.147,27 (2017: €3.905.231,76) αφορά στο αναλογούν στη χρήση ποσό αναταξινόμησης από το Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμιακών ροών, στο πλαίσιο των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου που έχει συνάψει η Εταιρεία για να ελαχιστοποιήσει την έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίου όσον αφορά τα ομολογιακά της δάνεια (Σημ.22).

Οι πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα, περιλαμβάνουν το μη αποτελεσματικό μέρος από την αποτίμηση των παραγώγων IRS ύψους € 340.987,84 (2017: € 786.083,34).

## 10. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής για τις χρήσεις που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017:

| | **Κτήρια και Εγκαταστάσεις κτηρίων** | **Μηχανολογικός εξοπλισμός** | **Λοιπός εξοπλισμός** | **Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|---|---|
| **Αξία κτήσης** | | | | | |
| **31.12.2016** | **1.165.111,95** | **107.353,02** | **11.506.873,50** | **0,00** | **12.779.338,47** |
| Προσθήκες | 324.575,79 | 52.437,50 | 3.369.772,90 | 3.585.000,00 | 7.331.786,19 |
| Μειώσεις | (2.080,00) | (4.878,00) | (247.710,41) | 0,00 | (254.668,41) |
| **31.12.2017** | **1.487.607,74** | **154.912,52** | **14.628.935,99** | **3.585.000,00** | **19.856.456,25** |
| Προσθήκες | 13.429.594,65 | 25.099,80 | 3.469.208,86 | 2.360.145,30 | 19.284.048,61 |
| Μειώσεις | (0,00) | (0,00) | (0,00) | (3.585.000,00) | (3.585.000,00) |
| **31.12.2018** | **14.917.202,39** | **180.012,32** | **18.098.144,85** | **2.360.145,30** | **35.555.504,86** |
| **Σωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση** | | | | | |
| **31.12.2016** | **(458.647,74)** | **(77.841,39)** | **(8.113.188,01)** | **0,00** | **(8.649.677,14)** |
| Αποσβέσεις χρήσης | (51.360,01) | (45.023,30) | (1.805.031,44) | 0,00 | (1.901.414,75) |
| Μειώσεις αποσβέσεων | 1.560,00 | 4.333,81 | 189.708,74 | 0,00 | 195.602,55 |
| **31.12.2017** | **(508.447,75)** | **(118.530,88)** | **(9.728.510,71)** | **0,00** | **(10.355.489,34)** |
| Αποσβέσεις χρήσης | (317.998,27) | (22.505,33) | (1.410.791,82) | 0,00 | (1.751.295,42) |
| Μειώσεις αποσβέσεων | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| **31.12.2018** | **(826.446,02)** | **(141.036,21)** | **(11.139.302,53)** | **0,00** | **(12.106.784,76)** |
| **Αναπόσβεστη αξία** | | | | | |
| **31.12.2018** | **14.090.756,37** | **38.976,11** | **6.958.842,32** | **2.360.145,30** | **23.448.720,10** |
| **31.12.2017** | **979.159,99** | **36.381,64** | **4.900.425,28** | **3.585.000,00** | **9.500.966,91** |

Η αύξηση του κονδυλίου «Κτήρια και Εγκαταστάσεις κτηρίων» οφείλεται στην ολοκλήρωση της κατασκευής των νέων Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων Ιόνια Οδός και ΠΑΘΕ. Οι προσθήκες του λοιπού εξοπλισμού αναφέρονται κυρίως σε αγορές οχημάτων περιπολίας ύψους €2.398.042,04 και σε αγορές επίπλων και λοιπού εξοπλισμού ύψους €1.071.166,82 (εξοπλισμός διοδίων), ενώ οι προσθήκες των ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση αφορούν σε έργα βελτίωσης των υποδομών σηράγγων του έργου.

Επί των ενσώματων ακινητοποιήσεων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ των Δανειστών του Έργου. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη σημείωση 22. Επίσης, η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 δεν υφίστανται ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων της.

## 11. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017:

| | **Λογισμικό ΗΥ** | **Παραχωρήσεις Δημοσίου** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|
| **Αξία κτήσης** | | | |
| **31.12.2016** | **2.864.733,83** | **695.774.421,69** | **698.639.155,52** |
| Προσθήκες | 273.942,44 | 0,00 | 273.942,44 |
| Μειώσεις | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| **31.12.2017** | **3.138.676,27** | **695.774.421,69** | **698.913.097,96** |
| Προσθήκες | 421.138,11 | 0,00 | 421.138,11 |
| Μειώσεις | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| **31.12.2018** | **3.559.814,38** | **695.774.421,69** | **699.334.236,07** |
| **Σωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση** | | | |
| **31.12.2016** | **(1.661.800,72)** | **(208.732.326,43)** | **(210.394.127,15)** |
| Αποσβέσεις χρήσης | (426.176,03) | (23.192.480,72) | (23.618.656,75) |
| Μειώσεις αποσβέσεων | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| **31.12.2017** | **(2.087.976,75)** | **(231.924.807,14)** | **(234.012.783,90)** |
| Αποσβέσεις χρήσης | (433.562,55) | (23.192.480,70) | (23.626.043,25) |
| Μειώσεις αποσβέσεων | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| **31.12.2018** | **(2.521.539,30)** | **(255.117.287,84)** | **(257.638.827,14)** |
| **Αναπόσβεστη αξία** | | | |
| **31.12.2018** | **1.038.275,08** | **440.657.133,85** | **441.695.408,93** |
| **31.12.2017** | **1.050.699,52** | **463.849.614,54** | **464.900.314,06** |

Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν υφίστανται ενδείξεις απομείωσης της αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων της.

Η εύλογη αξία του άυλου Δικαιώματος που απορρέει από τη Σύμβαση Παραχώρησης, προσδιορίστηκε στο ποσό των €695.774.421,09, αφαιρουμένης της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου η οποία ανέρχεται στο ποσό των €620.880.486. Η Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου είχε αναγνωριστεί ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, ενώ εντός του 2018 πραγματοποιήθηκε και η τελευταία καταβολή της από το Δημόσιο ποσού ευρώ 187.094.

Επιπλέον η Εταιρεία σε κάθε περίοδο αναφοράς, αναγνωρίζει την αντίστοιχη υποχρέωση ολοκλήρωσης της κατασκευής του έργου «Ιόνια Οδός» ύψους € 26.518.299,43 την 31.12.2018 (31.12.2017: € 30.389.445,13). Οι κατασκευές εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθούν εντός του 2021. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Σημείωση 2.1.12.

**Σημαντικοί όροι της συμφωνίας Παραχώρησης**

► Περίοδος της Παραχώρησης: 2007-2037 (30 έτη)

► Συμβατικό Αντάλλαγμα: Είσπραξη διοδίων από τους χρήστες και δικαίωμα εμπορικής εκμετάλλευση των Σ.Ε.Α.

► Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου: Ναι

► Όροι ανανέωσης και τερματισμού της συμφωνίας:

Ανανέωση έως 3 έτη σε περίπτωση μη επίτευξης της Απόδοσης Βάσης.

Τερματισμός της συμφωνίας λόγω καταγγελίας εκ μέρους του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου λόγω Γεγονότος Αθέτησης

► Δαπάνες Συντήρησης: Υποχρέωση για συντηρήσεις (βαριά συντήρηση και λοιπές τακτικές και έκτακτες συντηρήσεις) και αποκατάσταση της υποδομής σε μια καθορισμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στην παραχωρούσα αρχή κατά τη λήξη της συμφωνίας παραχώρησης

► Αλλαγές στη συμφωνία που επήλθαν κατά τη διάρκεια της περιόδου: Δεν υπάρχουν

## 12. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Δοσμένες εγγυήσεις | 334.845,15 | 312.810,15 |
| Προκαταβολή προς Κατασκευαστή | 21.199.808,00 | 0,00 |
| **Σύνολο** | **21.534.653,15** | **312.810,15** |

Το κονδύλι της προκαταβολής στον Κατασκευαστή ύψους €21.2 εκ. αφορά την καταβληθείσα αξία του κόστους κατασκευής των μετωπικών διοδίων Χαλκίδας, των κόμβων Βαρυμπόμπης και Καλυφτάκη και των πλευρικών διοδίων Βαρυμπόμπης και Αγ. Στεφάνου προς την κατασκευάστρια ΚΞ Euroionia, ποσό για το οποίο έχει ληφθεί ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής.

## 13. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα της Εταιρείας ευρώ 176.621,69 (2017: ευρώ 194.619,61) αφορούν ανταλλακτικά παγίων που χρησιμοποιούνται για την άμεση αποκατάσταση βλαβών στον αυτοκινητόδρομο. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν υφίστανται ενδείξεις απομείωσης της αξίας των αποθεμάτων.

## 14. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Εμπορικές απαιτήσεις | 2.194.138,46 | 2.808.776,05 |
| Λοιπές απαιτήσεις | 25.094.935,04 | 27.782.230,77 |
| Προπληρωμένα έξοδα | 901.995,25 | 1.074.097,03 |
| **Σύνολο** | **28.191.068,75** | **31.665.103,85** |

Οι Εμπορικές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Πελάτες | 3.292.262,98 | 2.135.666,28 |
| Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες επιχειρήσεις | 75.413,08 | 1.664.573,47 |
| Επισφαλείς πελάτες | 5.749.113,57 | 5.531.187,47 |
| **Σύνολο** | **9.116.789,63** | **9.331.427,22** |
| Μείον: Πρόβλεψη επισφαλών εμπορικών απαιτήσεων | (6.922.651,17) | (6.522.651,17) |
| **Καθαρό ποσό εμπορικών απαιτήσεων** | **2.194.138,46** | **2.808.776,05** |

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις έχει ως εξής:

| | |
|---|---|
| **Πρόβλεψη επισφάλειας 31.12.2016** | **6.522.651,17** |
| Πρόσθετη πρόβλεψη στη χρήση | 0,00 |
| **Πρόβλεψη επισφάλειας 31.12.2017** | **6.522.651,17** |
| Πρόσθετη πρόβλεψη στη χρήση | 400.000,00 |
| **Πρόβλεψη επισφάλειας 31.12.2018** | **6.922.651,17** |

Οι εμπορικές απαιτήσεις εμφανίζονται στην ονομαστική τους αξία, μετά από προβλέψεις για τυχόν μη εισπρακτέα υπόλοιπα με βάση το μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που εισάγει το ΔΠΧΑ 9. Σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη, πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις.

Η χρονική κατανομή των ως άνω απαιτήσεων έχει ως ακολούθως:

| | **Μη ληξιπρόθεσμα ή απομειωμένα** | **9 - 12 μήνες** | **1 - 2 χρόνια** | **2 - 3 χρόνια** | **> 3 χρόνια** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **31.12.2018** | **1.910.974,01** | **0,00** | **30.660,73** | **0,00** | **7.175.154,89** | **9.116.789,63** |
| Πρόβλεψη απομείωσης | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | (6.922,651,17) | **(6.922.651,17)** |
| **31.12.2017** | **2.148.349,69** | **17.604,35** | **19.654,56** | **39.805,34** | **7.106.013,28** | **9.331.427,22** |
| Πρόβλεψη απομείωσης | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | (6.522.651,17) | **(6.522.651,17)** |

Το ανωτέρω υπόλοιπο €1.716.208,26 που απεικονίζεται στη στήλη υπολοίπων «Μη ληξιπρόθεσμα ή απομειωμένα», δεν απομειώνεται διότι αφορά, αφενός σε απαίτηση από τη συνδεμένη εταιρεία Οδός Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε., για διελεύσεις των πελατών της Kentriki Pass, από σταθμούς διοδίων της Εταιρείας (ηλεκτρονικές διελεύσεις) και, αφετέρου, από τους μισθωτές των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ) που είναι εγνωσμένες εταιρείες εμπορίας καυσίμων και εστίασης. Τα εν λόγω υπόλοιπα εισπράττονται κανονικά εντός της επόμενης χρήσης 2019.

Κατά την χρήση 2018, η Εταιρεία διενέργησε επιπλέον πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις ύψους € 400.000,00 και το συνολικό ποσό κατά την 31.12.2018 ανήλθε σε €6.922.651,17 (2017: €6.522.651,17) και αφορά ποσά από παραβιάσεις διελεύσεων και παλαιά μισθώματα, τα οποία η Εταιρεία εκτιμά ότι έχουν πολύ μικρή πιθανότητα είσπραξης.

Οι Λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Δεδουλευμένες Απαιτήσεις αποζημιώσεως έτους 2018 βάσει Σύμβασης Παραχώρησης | 10.039.391,32 | 11.159.806,00 |
| Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο/ΝΠΔΔ | 11.379.237,98 | 3.433.928,99 |
| ΦΠΑ προς συμψηφισμό | 2.673.212,62 | 10.431.018,66 |
| Χρεώστες διάφοροι | 1.023.758,12 | 2.778.142,12 |
| **Σύνολο** | **25.115.600,04** | **27.802.895,77** |
| Μείον: Πρόβλεψη λοιπών απαιτήσεων | (20.665,00) | (20.665,00) |
| **Καθαρό ποσό λοιπών απαιτήσεων** | **25.094.935,04** | **27.782.230,77** |

Στο κονδύλι «Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο/ΝΠΔΔ» περιλαμβάνεται η τιμολογημένη αποζημίωση απώλειας εσόδων β' εξαμήνου 2017 ποσού ευρώ 6.252.860 η οποία εισπράχθηκε τον Ιανουάριο του 2019.

Επιπλέον, περιλαμβάνεται απαίτηση από το Δήμο Ωρωπού ποσού ευρώ 3.880.113,34, προερχόμενη από τις καταβολές στο πλαίσιο ρύθμισης οφειλής από τέλη καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού, για τα οποία η Εταιρεία είχε προσφύγει στα αρμόδια δικαστήρια και δικαιώθηκε τελεσίδικα με τις υπ' αριθ. 2780/2018, 2781/2018, 2782/2018 και 2783/2018 αμετάκλητες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ήδη από το Φεβρουάριο του 2019 η Εταιρεία έπαυσε να καταβάλει τις εν λόγω δόσεις και κατέθεσε στις 27.2.2019 Εξώδικη Δήλωση-Πρόσκληση προς το Δήμο Ωρωπού με την οποία **δηλώθηκε** ότι παρέλκει η συνέχιση της ισχύος της από 25.5.2015 ρύθμισης/διακανονισμού καταβολής δημοτικών τελών σε δόσεις **και καλείται** ο Δήμος: α) να συμμορφωθεί πλήρως, με τις με αριθ. 2780/2018, 2781/2018, 2782/2018 και 2783/2018 αμετάκλητες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, β) να απέχει από κάθε ενέργεια, η οποία κατατείνει στην επιβάρυνση της Εταιρείας με δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού και συναφή πρόστιμα και να προβεί σε κάθε αναγκαία θετική ενέργεια για την αποκατάσταση της νομιμότητας, η οποία έχει διαταραχθεί με παράνομες πράξεις και ενέργειες του Δήμου, γ) να επιστρέψει τα καταβληθέντα, για δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού και συναφή πρόστιμα, ποσά, νομιμοτόκως, δ) να ανακληθεί κάθε πράξη του Δήμου, η οποία συνδέεται με την επιβολή και είσπραξη δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού και συναφών προστίμων, καθώς και κάθε μέτρο αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της Εταιρείας και ε) να παραιτηθεί από κάθε τυχόν ένδικο μέσο ή βοήθημα, ενώπιον παντός αρμοδίου Δικαστηρίου, το οποίο έχει ασκήσει κατά της Εταιρείας και συνδέεται με την επιβολή ή είσπραξη ή αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος της Εταιρείας οφειλών από δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού και από συναφή πρόστιμα, προς οριστική διευθέτηση και κατάργηση των μεταξύ μας δικών.

Τα Προπληρωμένα έξοδα αναλύονται ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Προπληρωμένες παροχές τρίτων | 590.262,05 | 753.731,33 |
| Προπληρωμένες αμοιβές τρίτων | 266.766,52 | 301.156,26 |
| Προπληρωμένα λοιπά έξοδα | 44.966,68 | 19.209,44 |
| **Σύνολο** | **901.995,25** | **1.074.097,03** |

## 15. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Ταμείο και αποθεματικά σταθμών διοδίων | 3.711.907,37 | 3.715.262,49 |
| Καταθέσεις όψεως | 20.039.370,47 | 105.739.131,58 |
| **Σύνολο** | **23.751.277,84** | **109.454.394,07** |

## 16. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, το οποίο είναι πλήρως καταβλημένο, ανέρχεται σε ευρώ 116.800.980,00 και αποτελείται από 116.800.980 κοινές ονομαστικές μετοχές αξίας 1,00 ευρώ εκάστης.

Οι μέτοχοι της Εταιρείας με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής τους αναλύονται ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε | 100,00% | 78,59% |
| FERROVIAL S.A. | 0,00% | 21,41% |

Την 11.12.2018, η FERROVIAL SA μεταβίβασε στη ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. το μερίδιο της ποσοστού 21,41%, και ως εκ τούτου μοναδικός μέτοχος της Εταιρείας είναι η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.

## 17. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Η κίνηση των αποθεματικών παρατίθεται κατωτέρω:

| | **Αποθεματικά νόμων και καταστατικού** | **Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών** | **Σύνολο** |
|---|---|---|---|
| **Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016** | **416.105.919,45** | **(17.642.762,99)** | **398.463.156,46** |
| Φορολογική Απόσβεση Χρηματοδοτικής Συμβολής | 80.745.570,93 | 0,00 | **80.745.570,93** |
| Ζημιά εκκαθάρισης παραγώγων | 0,00 | (3.905.231,76) | **(3.905.231,76)** |
| Μεταφορά ζημιών εκκαθάρισης παραγώγων στα αποτελέσματα | 0,00 | 3.905.231,76 | **3.905.231,76** |
| Μεταβολή αποτίμησης παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών | 0,00 | 4.150.387,20 | **4.150.387,20** |
| Μη αποτελεσματικό μέρος παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών | 0,00 | (786.083,34) | **(786.083,34)** |
| Αναβαλλόμενος φόρος παραγώγου | 0,00 | (975.648,12) | **(975.648,12)** |
| **Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017** | **496.851.490,38** | **(15.254.107,25)** | **481.597.383,13** |
| Φορολογική Απόσβεση Χρηματοδοτικής Συμβολής | 49.174.911,42 | 0,00 | **49.174.911,42** |
| Ζημιά εκκαθάρισης παραγώγων | 0,00 | (3.506.147,27) | **(3.506.147,27)** |
| Μεταφορά ζημιών εκκαθάρισης παραγώγων στα αποτελέσματα | 0,00 | 3.506.147,27 | **3.506.147,27** |
| Μεταβολή αποτίμησης παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών | 0,00 | 2.017.679,51 | **2.017.679,51** |
| Μη αποτελεσματικό μέρος παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών | 0,00 | (340.987,84) | **(340.987,84)** |
| Αναβαλλόμενος φόρος παραγώγου | 0,00 | (1.153.967,21) | **(1.153.967,21)** |
| **Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018** | **546.026.401,80** | **(14.731.383,06)** | **531.295.018,74** |

*1) Αφορολόγητο αποθεματικό ΧΣΔ Ν.3555/2007*

Η Εταιρεία με βάση το Άρθρο 36.1.7 της Σύμβασης Παραχώρησης, διενεργεί αποσβέσεις για φορολογικούς σκοπούς στο συνολικό κόστος επένδυσης περιλαμβανομένων και των τόκων της Περιόδου Τ1. Η αναλογία της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου που αντιστοιχεί στο κατασκευαστικό κόστος της διαχειριστικής χρήσης και, ειδικότερα, στις λογιζόμενες αποσβέσεις αυτού, αφαιρείται από τις εν λόγω αποσβέσεις ως αναλογούσα στη χρήση επιδότηση κεφαλαίου (ως άρθρο 36.1.2 της Σύμβασης Παραχώρησης). Το ποσό της αναλογούσας στη χρήση επιδότησης κεφαλαίου που αναμορφώθηκε κατά τα ανωτέρω, μεταφέρεται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού. Στην περίπτωση διανομής το αποθεματικό της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου θα φορολογηθεί με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο της διανομής στους μετόχους.

*2) Αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου*

Το αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιείται για την καταχώρηση κερδών ή ζημιών από παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, τα οποία μπορούν να χαρακτηριστούν ως παράγωγα αντιστάθμισης μελλοντικών ταμειακών ροών (cash flow hedges). Το μη αποτελεσματικό μέρος της μεταβολής των παραγώγων μεταφέρεται στην Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων.

## 18. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Οι προβλέψεις αναλύονται ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Πρόβλεψη για εκκρεμοδικίες | 149.056,86 | 149.056,86 |
| Πρόβλεψη βαριάς συντήρησης | 935.490,74 | 4.755.734,00 |
| Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους & έκτακτα έξοδα (Σημ. 8) | 0,00 | 1.163.104,19 |
| **Σύνολο** | **1.084.547,60** | **6.067.895,05** |

Η Εταιρεία έχει συμβατική υποχρέωση να συντηρεί την υποδομή βάσει σχετικού προγραμματισμού βαριάς συντήρησης. Επιπλέον, σύμφωνα με την σύμβαση παραχώρησης η Εταιρεία οφείλει να παραδώσει την υποδομή στην παραχωρούσα αρχή, σε μια καθορισμένη κατάσταση κατά τη λήξη της Σύμβασης Παραχώρησης. Κατά τη διάρκεια του έτους 2018 σχηματίστηκε επιπλέον πρόβλεψη €2.942.235,74 (2017: €2.129.536), ωστόσο ποσό €6.762.479,00 μεταφέρθηκε στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημ.21 «Λοιπές υποχρεώσεις») δεδομένου ότι η Εταιρεία εκτιμά ότι αντίστοιχες τουλάχιστον εργασίες θα πραγματοποιηθούν εντός του 2019.

## 19. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση προσωπικού προσδιορίσθηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης, η οποία συντάχτηκε από πιστοποιημένο αναλογιστή.

Η κίνηση της σχετικής πρόβλεψης των χρήσεων που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 έχει ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| **Καθαρή υποχρέωση 1 Ιανουαρίου** | **683.201,00** | **675.307,00** |
| Κόστος τρέχουσας απασχόλησης | 256.752,00 | 149.914,00 |
| Κόστος Τερματικών Παροχών | 59.598,00 | 13.978,00 |
| Χρηματοοικονομικό Κόστος | 10.248,00 | 10.130,00 |
| Πληρωθείσες παροχές | (108.771,00) | (66.325,00) |
| Αναλογιστικό (κέρδος)/ζημία | 40.382,00 | (99.803,00) |
| **Καθαρή υποχρέωση 31 Δεκεμβρίου** | **941.410,00** | **683.201,00** |

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Μελλοντικές αυξήσεις μισθών | 1,25% | 1,25% |
| Προεξοφλητικό επιτόκιο | 1,50% | 1,50% |
| Ρυθμός Οικειοθελών Αποχωρήσεων | 1,00% /6,00% | 1,00% /6,00% |

**Ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας για τις σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές:**

**31.12.2018**

| **Προεξοφλητικό επιτόκιο** | Επίδραση στην πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού |
|---|---|
| 0,5% Αύξηση | (50.006,00) |
| 0,5% Μείωση | 62.183,00 |

| **Μελλοντικές αυξήσεις μισθών** | Επίδραση στην πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού |
|---|---|
| 0,25% Αύξηση | 31.994,00 |
| 0,25% Μείωση | (24.144,00) |

**31.12.2017**

| **Προεξοφλητικό επιτόκιο** | Επίδραση στην πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού |
|---|---|
| 0,5% Αύξηση | (38.756,00) |
| 0,5% Μείωση | 42.893,00 |

| **Μελλοντικές αυξήσεις μισθών** | Επίδραση στην πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού |
|---|---|
| 0,25% Αύξηση | 20.891,00 |
| 0,25% Μείωση | (19.959,00) |

## 20. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η Εταιρεία για τη χρήση 2018 φορολογείται με ονομαστικό συντελεστή 29% (2017: 29%), ενώ με βάση το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018, μειώνονται οι φορολογικοί συντελεστές σε 28% για το 2019, σε 27% για το 2020, σε 26% για το 2021 και σε 25% για το έτος 2022 και τα επόμενα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η επίπτωση της μεταβολής των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών ανέρχεται συνολικά σε €5 εκατ. ζημιά, εκ των οποίων ποσό €4,4 εκατ. βάρυνε τα αποτελέσματα χρήσεως και € 0,6 εκατ. τα λοιπά συνολικά έσοδα.

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες που δηλώνονται παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τις δηλώσεις και τα βιβλία και στοιχεία του φορολογούμενου και εκδοθεί η τελική έκθεση ελέγχου. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης, οι φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που γίνονται αποδεκτές από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να συμψηφίσουν μελλοντικά κέρδη χωρίς χρονικό περιορισμό.

**α) Έξοδο φόρου εισοδήματος**

Ο φόρος εισοδήματος που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα της χρήσης 2018 και η ανάλυσή του, σε σύγκριση με τη χρήση 2017 αναλύεται ως εξής:

| | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| Τρέχων φόρος | 0,00 | 0,00 |
| Αναβαλλόμενος φόρος | (5.360.762,96) | 5.313.340.61 |
| **Σύνολο φόρου εισοδήματος στα αποτελέσματα** | **(5.360.762,96)** | **5.313.340.61** |

| **Κίνηση αναβαλλόμενου φόρου** | |
|---|---|
| **Υπόλοιπο, 31η Δεκεμβρίου 2017** | **26.732.809,98** |
| (Χρέωση) / Πίστωση στα αποτελέσματα χρήσεως | (5.360.762,96) |
| (Χρέωση) / Πίστωση στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα | (1.135.119,84) |
| **Υπόλοιπο, 31η Δεκεμβρίου 2018** | **20.236.927,18** |

Ακολουθεί συμφωνία του φόρου εισοδήματος και του λογιστικού κέρδους πολλαπλασιαζόμενου με τον εφαρμοζόμενο φορολογικό συντελεστή.

| | **1.1 - 31.12.2018** | **1.1 - 31.12.2017** |
|---|---|---|
| **Κέρδη/(ζημίες) προ φόρου εισοδήματος** | **20.500.652,47** | **1.453.130,41** |
| Ονομαστικός φορολογικός συντελεστής | 29% | 29% |
| **(Έξοδο) / Έσοδο Φόρου εισοδήματος βάσει του ισχύοντος ονομαστικού φορολογικού συντελεστή** | **(5.945.189,21)** | **(421.407,82)** |
| Φόρος μη εκπιπτόμενων φορολογικά δαπανών | (406.000,00) | (290.000,00) |
| Φόρος εκπιπτόμενων διαφορών προηγ. χρήσης για τις οποίες δεν είχε αναγνωρισθεί αναβαλλόμενος φόρος | 0,00 | 22.903,73 |
| Προσαρμογές φόρου προηγούμενων χρήσεων | (273.005,50) | 0,00 |
| Επίδραση καθαρών προσωρινών διαφορών για τις οποίες δεν αναγνωρίζεται Αναβαλλόμενος φόρος | (337.300,22) | 0,00 |
| Επίδραση μεταβολής φορολογικού συντελεστή | (4.401.112,73) | 0,00 |
| Αφορολόγητα αποτελέσματα | 6.001.844,70 | 6.001.844,70 |
| **Πραγματικό (Έξοδο) / Έσοδο Φόρου** | **(5.360.762,96)** | **5.313.340,61** |

Για τις χρήσεις που λήγουν μετά την 30η Ιουνίου 2011 και μέχρι χρήσεις με ημερομηνία έναρξης πριν την 1η Ιανουαρίου 2016, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από Νόμιμους Ελεγκτές, είχαν την υποχρέωση να λαμβάνουν και «Φορολογικό Πιστοποιητικό» όπως προβλέφθηκε στο άρθρο 65α του Ν. 4174/2013. Το «Φορολογικό Πιστοποιητικό» εκδίδετο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτική εταιρεία που ήλεγχε τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εξέδιδε στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια την υπέβαλλε ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών. Ήδη για τις χρήσεις που ξεκινούν από 1η Ιανουαρίου 2016, δεν υπάρχει υποχρέωση λήψης Φορολογικού Πιστοποιητικού, καθώς αυτό κατέστη προαιρετικό δια του νόμου 4410/2016. Παρά ταύτα, η Εταιρεία αναθέτει στο Νόμιμο Ελεγκτή την έκδοση Φορολογικού Πιστοποιητικού σε προαιρετική βάση.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 πραγματοποιήθηκε ο φορολογικός έλεγχος από την ελεγκτική εταιρεία Χατζηπαύλου Σοφιανός & Καμπάνης ΑΕ (DELOITTE ΑΕ) , ενώ για τις χρήσεις 2014, 2015, 2016 και 2017 πραγματοποιήθηκε ο φορολογικός έλεγχος από την ΕΥ Ελλάς Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές ΑΕ και εκδόθηκαν εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2018 διενεργείται από την εταιρεία ΕΥ Ελλάς Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές ΑΕ. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Την 21η Φεβρουαρίου 2017 με αριθμό πρωτοκόλλου 5106, εκδόθηκε από το Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. (Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων) εντολή ελέγχου για τις χρήσεις 2008-2010, ωστόσο ο σχετικός έλεγχος δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα. Με τις εγκυκλίους ΠΟΛ 1154/2017, ΠΟΛ 1191/2017, ΠΟΛ 1192/2017, ΠΟΛ 1194/2017 και ΠΟΛ. 1208/2017, ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) παρείχε οδηγίες για την ομοιόμορφη εφαρμογή των όσων έγιναν δεκτά με τις υπ' αριθ. ΣτΕ 1738/2017 (Ολομ.), ΣτΕ 2932/2017, ΣτΕ 2934/2017 και ΣτΕ 2935/2017 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) καθώς και την υπ' αριθ. 268/2017 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ). Από τις ανωτέρω εγκυκλίους προκύπτει πενταετής παραγραφή - με βάση το γενικό κανόνα - ισχύει για χρήσεις από το 2011 και μετά, καθώς και για τα φορολογικά έτη για τα οποία ισχύει ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας - ΚΦΔ (από το 2014 και μετά), πλην ειδικών εξαιρέσεων που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του ΚΦΔ. Συνεπώς, το δικαίωμα του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου μέχρι και τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2012, έχει παραγραφεί, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των ειδικών διατάξεων περί 10ετούς, 15ετούς και 20ετούς παραγραφής.

**β) Αναβαλλόμενος φόρος**

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Ο υπολογισμός γίνεται χρησιμοποιώντας τον αναμενόμενο ισχύοντα φορολογικό συντελεστή κατά τον χρόνο ωρίμανσης της φορολογικής απαίτησης/υποχρέωσης.

Η Εταιρεία, την κλειόμενη χρήση 2018, αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού €178.217.514,31 (2017: €189.873.020,45) για τις δηλωμένες φορολογικές ζημιές, οι οποίες προκύπτουν κυρίως από τη διενέργεια επιταχυνόμενων αποσβέσεων στο κόστος κατασκευής του Έργου, φορολογικές ζημίες οι οποίες, βάσει των διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης συμψηφίζουν μελλοντικά κέρδη χωρίς χρονικό περιορισμό. Από το εγκεκριμένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο προκύπτει ότι, έως τη λήξη της περιόδου παραχώρησης, δηλαδή το 2037, θα υπάρχουν φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι σωρευμένες φορολογικές ζημίες θα μπορούν να συμψηφιστούν.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι (απαίτηση και υποχρέωση) των χρήσεων 2018 και 2017 αναλύονται ως ακολούθως:

| | Κατάσταση οικονομικής θέσης | | Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση | Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/ Πίστωση |
|---|---|---|---|---|
| | **31.12.2018** | **31.12.2017** | **1.1 – 31.12.2018** | **1.1 – 31.12.2018** |
| **Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση** | | | | |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία | 4.702.341,03 | 5.975.162,23 | (118.853,99) | (1.153.967,21) |
| Προβλέψεις | 2.438.448,82 | 1.759.689,56 | 678.759,26 | 0,00 |
| Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις | 0,00 | 119.910,31 | (119.910,31) | 0,00 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις | 321.842,06 | 188.500,00 | 133.342,06 | 0,00 |
| Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες | 178.217.514,31 | 189.873.020,45 | (11.655.506,14) | 0,00 |
| Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό | 235.352,50 | 198.128,29 | 18.376,84 | 18.847,37 |
| **Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση** | | | | |
| Άυλα περιουσιακά στοιχεία | (162.781.760,16) | (168.145.257,12) | 5.363.496,96 | 0,00 |
| Εμπορικές απαιτήσεις | (2.896.811,39) | (3.236.343,74) | 339.532,35 | 0,00 |
| **Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών εσόδων** | | | **(5.360.762,97)** | **(1.135.119,84)** |
| **Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/(υποχρέωση)** | **20.236.927,17** | **26.732.809,99** | | |

| | Κατάσταση οικονομικής θέσης | | Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση | Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/ Πίστωση |
|---|---|---|---|---|
| | **31.12.2017** | **31.12.2016** | **1.1 – 31.12.2017** | **1.1 – 31.12.2017** |
| **Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση** | | | | |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία | 5.975.162,23 | 7.178.774,52 | (227.964,17) | (975.648,12) |
| Προβλέψεις | 1.759.689,56 | 1.142.124,12 | 617.565,44 | 0,00 |
| Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις | 119.910,31 | 119.910,31 | 0,00 | 0,00 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις | 188.500,00 | 0,00 | 188.500,00 | 0,00 |
| Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες | 189.873.020,45 | 146.400.357,63 | 43.472.662,82 | 0,00 |
| Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό | 198.128,29 | 195.839,03 | 31.232,13 | (28.942,87) |
| **Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση** | | | | |
| Άυλα περιουσιακά στοιχεία | (168.145.257,12) | (132.612.945,25) | (35.532.311,87) | 0,00 |
| Εμπορικές απαιτήσεις | (3.236.343,74) | 0,00 | (3.236.343,74) | 0,00 |
| **Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών εσόδων** | | | **5.313.340,61** | **(1.004.590,99)** |
| **Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/(υποχρέωση)** | **26.732.809,98** | **22.424.060,36** | | |

## 21. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως ακολούθως:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Εμπορικές υποχρεώσεις | 17.795.183,52 | 67.802.230,57 |
| Λοιπές υποχρεώσεις | 9.865.137,23 | 3.794.042,97 |
| **Σύνολο** | **27.660.320,75** | **71.596.273,54** |

Οι Εμπορικές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Προμηθευτές εσωτερικού | 17.667.660,10 | 67.683.941,28 |
| Προμηθευτές εξωτερικού | 127.523,42 | 118.289,29 |
| **Σύνολο** | **17.795.183,52** | **67.802.230,57** |

Οι λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Έξοδα χρήσεως δουλευμένα | 8.477.098,40 | 1.246.506,48 |
| Λοιποί φόροι και τέλη | 689.246,82 | 1.100.487,09 |
| Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης | 539.856,48 | 560.356,62 |
| Πιστωτές διάφοροι | 158.835,53 | 886.692,78 |
| | **9.865.137,23** | **3.794.042,97** |

Τα έξοδα χρήσεως δουλευμένα αναλύονται κατωτέρω:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Αμοιβές τρίτων δουλευμένες | 335.082,78 | 106.640,05 |
| Τέλη καθαριότητας και φωτισμού | 0,00 | 8.673,10 |
| Τόκοι και συναφή έξοδα δουλευμένα | 0,00 | 279.174,47 |
| Διάφορα έξοδα χρήσεως δουλευμένα | 107.237,49 | 127.566,02 |
| Παροχές τρίτων δουλευμένες | 367.263,46 | 351.001,35 |
| Δεδουλευμένες υποχρεώσεις επιδόματος αδείας επόμενου έτους | 1.103.501,37 | 373.451,49 |
| Πρόβλεψη βαριά συντήρησης (σημ. 18) | 6.564.013,30 | 0,00 |
| | **8.477.098,40** | **1.246.506,48** |

Οι λοιποί φόροι και τέλη αναλύονται ως ακολούθως:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Φόρος εργολάβων | 102.032,71 | 383.309,36 |
| Φόρος τόκων | 327.413,40 | 447.928,28 |
| ΦΜΥ & Εισφορά Αλληλεγγύης | 179.934,07 | 169.176,08 |
| Φόρος αμοιβών ελεύθερων επαγγελματιών | 66.882,92 | 69.843,01 |
| Χαρτόσημο και ΟΓΑ Εισοδημάτων από Οικοδομές | 12.983,72 | 30.230,36 |
| **Σύνολο** | **689.246,82** | **1.100.487,09** |

Το κονδύλι «Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες» €3.253.578,63 (2017: €2.540.495,79) αφορά το συνολικό υπόλοιπο των πελατών Fast Pass, το οποίο αυτοί καταθέτουν στην Εταιρεία, έναντι μελλοντικών διελεύσεων από τις ηλεκτρονικές λωρίδες σταθμών διοδίων.

## 22. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναλύονται ως ακολούθως:

| **Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις-μακροπρόθεσμες** | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Ομολογιακά δάνεια | 125.326.910,00 | 132.467.240,00 |
| Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις | 43.611.864,33 | 99.742.929,50 |
| **Σύνολο** | **168.938.774,33** | **232.210.169,50** |

Οι ημερομηνίες λήξης των τραπεζικών Ομολογιακών δανείων είναι οι εξής:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Μεταξύ 1 και 2 ετών | 9.401.120,00 | 11.617.320,00 |
| Μεταξύ 2 και 5 ετών | 24.418.090,00 | 19.293.400,00 |
| Πάνω από 5 έτη | 91.507.700,00 | 101.556.520,00 |
| **Σύνολο** | **125.326.910,00** | **132.467.240,00** |

| **Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις-βραχυπρόθεσμες** | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Βραχυπρόθεσμα δάνεια (δάνειο ΦΠΑ) | 0,00 | 5.926.813,00 |
| Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις | 45.702.928,00 | 9.844.946,00 |
| Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση | 7.291.937,44 | 20.253.110,00 |
| **Σύνολο** | **52.994.865,44** | **36.062.869,00** |

**Τραπεζικά Ομολογιακά Δάνεια**

Η Εταιρεία έχει υπογράψει σύμβαση ομολογιακού δανείου ύψους ευρώ 241.700.000 (συμπεριλαμβανομένου του δανείου ΦΠΑ 40.900.000,00 ευρώ). Αναλυτικότερα, υφίστανται οι κάτωθι κατηγορίες δανείων:

**SCB Facility, Project Facilities, New Debt Facility, Standby facility**: Η Εταιρεία εκταμίευσε τα ομολογιακά δάνεια, πλην του δανείου Standby διότι δεν απαιτήθηκε τελικά, για να καλύψει τις ανάγκες της για εγκεκριμένα κόστη του έργου (Approved Project Costs) κατά την Περίοδο Κατασκευής Τ1. Τα δάνεια αυτά αποπληρώνονται σε κάθε ημερομηνία αποπληρωμής (Repayment Date) με βάση το ισχύον ποσοστό απόσβεσης του χρονοδιαγράμματος που ορίζεται στη Σύμβαση Κοινών Όρων.

**Vat Facility**: Η Εταιρεία εκταμίευσε το ανακυκλούμενο ομολογιακό δάνειο ΦΠΑ για να καλύψει τις υποχρεώσεις της για πληρωμή του οφειλόμενου ΦΠΑ του κατασκευαστικού κόστους κατά τη διάρκεια της Περιόδου Κατασκευής Τ1. Εντός του 2018 αποπληρώθηκε όλο το ποσό και δεν υφίστανται εκκρεμείς αιτήσεις επιστροφής από την αρμόδια φορολογική αρχή.

Τα υπόλοιπα και οι αποπληρωμές των δανείων, πλην του δανείου ΦΠΑ, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 αναλύονται ως εξής:

| **ΤΡΑΠΕΖΑ** | **ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 31.12.2017** | **ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΕΣ** | **ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 31.12.2018** |
|---|---|---|---|
| BANCO BILBAO VIZCAYA ARGENTINA SA | 12.383.327,00 | 1.663.764,00 | 10.719.563,00 |
| EUROBANK ERGASIAS SA | 22.231.590,00 | 4.595.103,00 | 17.636.486,00 |
| BNP PARIBAS FORTIS SA SUCURSAL EN ESPANA | 13.261.873,00 | 1.667.391,00 | 11.594.482,00 |
| BANCO SANTANDER SA LONDON BRANCH | 12.383.327,00 | 1.663.764,00 | 10.719.563,00 |
| INSTITUTO DE CRÉDITO OFICIAL | 3.514.181,00 | 14.508,00 | 3.499.673,00 |
| ALPHA BANK SA | 12.871.900,00 | 2.349.857,00 | 10.522.043,00 |
| NATIONAL BANK OF GREECE SA | 14.020.997,00 | 2.688.021,00 | 11.332.976,00 |
| BANK OF ATTICA | 3.121.472,00 | 62.919,00 | 3.058.554,00 |
| PIRAEUS BANK SA | 54.232.260,00 | 9.818.087,00 | 44.414.174,00 |
| BANCIA S.A. | 2.049.939,00 | 8.463,00 | 2.041.476,00 |
| ESPIRITO SANTO Plc | 4.288.148,00 | 824.023,00 | 3.464.125,00 |
| CAIXA GERAL De DEPOSITOS SA SUCURSAL EN ESPANA | 4.288.148,00 | 824.023,00 | 3.464.125,00 |
| **ΣΥΝΟΛΟ** | **158.647.162,00** | **26.179.922,00** | **132.467.240,00** |

Η Εταιρεία προκειμένου να διαχειριστεί τον επιτοκιακό κίνδυνο που προέρχεται από τα ομολογιακά δάνεια που έχει εκδώσει, έχει συνάψει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (Interest Rate Swaps) η ονομαστική αξία των οποίων μεταβάλλεται με βάση τα υπόλοιπα των τραπεζικών ομολογιακών δανείων. Η ονομαστική αξία των συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων που έχουν συναφθεί, αναφέρονται σε ποσοστό 45% επί της ονομαστικής αξίας των αντίστοιχων δανείων.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου αφορούν συμβάσεις με τις οποίες το μεταβλητό επιτόκιο των δανείων μετατρέπεται σε σταθερό κατά την συνολική διάρκεια των δανείων ώστε η Εταιρεία να προστατευθεί από τυχόν άνοδο των επιτοκίων. Η εύλογη αξία των συμβάσεων αυτών αποτιμήθηκε με προβολή της ισχύουσας, στις 31.12.2018, καμπύλης των επιτοκίων (euribor) σε όλο το χρονικό ορίζοντα των εν λόγω συμβάσεων. Η αποτίμηση της εύλογης αξίας τους κατά την 31.12.2018 ανέρχεται σε ευρώ 18,59 εκ. εις βάρος (ζημία) της Εταιρείας, ενώ την 31.12.2017 ανερχόταν σε ευρώ 20,60 εκ. σε βάρος (ζημία) της Εταιρείας. Για περισσότερες πληροφορίες για την κίνηση των παραγώγων βλέπε Σημείωση 17. Τα έξοδα από τις συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για το έτος 2018 ανήλθαν σε € 3.506.147,27 (2017: € 3.905.231,76).

**Δευτερογενές Χρέος προς τους Μετόχους**

Αναφορικά με τις υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις, αυτές αφορούν το Δευτερογενές Χρέος που παρείχαν στην Εταιρεία οι Μέτοχοι, βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης.

Κατωτέρω, αναλύονται τα οφειλόμενα ποσά του κεφαλαίου του Δευτερογενούς Χρέους την 31.12.2018 και 31.12.2017:

| | **ΜΕΤΟΧΟΣ** | **ΠΟΣΑ ΕΩΣ 31.12.2018** | **ΠΟΣΑ ΕΩΣ 31.12.2017** |
|---|---|---|---|
| 1 | FERROVIAL S.A. | 0,00 | 16.143.597,09 |
| 2 | ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 74.815.026,09 | 59.285.439,00 |
| | **ΣΥΝΟΛΟ** | **74.815.026,09** | **75.429.036,09** |

Τα ανωτέρω ποσά κεφαλαίου του Δευτερογενούς Χρέους δεν περιλαμβάνουν τους αναλογούντες έως 31.12.2018 οφειλόμενους τόκους ποσού 14.499.766,24 ευρώ (31.12.2017: € 34.158.839,41). Το έξοδο τόκων για τις χρήσεις που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 είναι €7.483.322,73 και €7.394.961,52, αντίστοιχα.

Βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης, αποπληρώθηκε εντός του 2018, προς τους Μετόχους, ποσό κεφαλαίου €614.010,00 και τόκων €27.070.822,00, ενώ από το ανωτέρω συνολικά οφειλόμενο ποσό τόκων και κεφαλαίου της 31η Δεκεμβρίου 2018 €89.314.792,33, ποσό €45.702.928,00 θα αποπληρωθεί, εφόσον υπάρχει ταμειακή ρευστότητα, μέσα στη χρήση 2019 και για το λόγο αυτό έχει ταξινομηθεί στις βραχυπρόθεσμες

υποχρεώσεις στο κονδύλι «Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Ήδη ποσό €5.207.590,00 καταβλήθηκε τον Ιανουάριο του 2019.

**Παράγωγα**

Η Εταιρεία προκειμένου να διαχειριστεί τον επιτοκιακό κίνδυνο που προέρχεται από τα ομολογιακά δάνεια που έχει εκδώσει, έχει συνάψει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (Interest Rate Swaps) η ονομαστική αξία των οποίων μεταβάλλεται με βάση τα υπόλοιπα των τραπεζικών ομολογιακών δανείων. Η ονομαστική αξία των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων που έχουν συναφθεί, αναφέρονται σε ποσοστό 45% επί της ονομαστικής αξίας των αντίστοιχων δανείων.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου αφορούν συμβάσεις με τις οποίες το μεταβλητό επιτόκιο των δανείων μετατρέπεται σε σταθερό κατά την συνολική διάρκεια των δανείων ώστε η Εταιρεία να προστατευθεί από τυχόν άνοδο των επιτοκίων. Η εύλογη αξία των συμβάσεων αυτών αποτιμήθηκε με προβολή της ισχύουσας, στις 31.12.2018, καμπύλης των επιτοκίων (euribor) σε όλο το χρονικό ορίζοντα των εν λόγω συμβάσεων. Η αποτίμηση της εύλογης αξίας τους κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017 και ο διαχωρισμός, με βάση τη ληκτότητα των σχετικών ποσών, σε μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο μέρος αναλύεται ως κατωτέρω:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία-μακροπρόθεσμο μέρος | 15.529.328,75 | 17.084.626,47 |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία-βραχυπρόθεσμο μέρος | 3.056.999,44 | 3.519.381,38 |
| **Σύνολο** | **18.586.328,19** | **20.604.007,85** |

Για περισσότερες πληροφορίες για την κίνηση των παραγώγων βλέπε Σημείωση 17. Τα έξοδα από τις συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για το έτος 2018 ανήλθαν σε € 3.506.147,27 (2017: € 3.905.231,76).

Κατωτέρω, παρατίθενται ορισμένες πρόσθετες πληροφορίες για τα παράγωγα:

| **Τύπος** | **Έναρξη** | **Λήξη** | **Επιτόκιο σταθερού μέρους** | **Επιτόκιο κυμαινόμενου μέρους** | **Ονομαστικό ποσό 31.12.2018** | **Ονομαστικό ποσό 31.12.2017** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίου | 2008 | 2028-2032 | 4,733%-4,994% | euribor | 59.606.042,00 | 68.722.547,00 |

Οι συμβάσεις με τους αντισυμβαλλόμενους ορίζουν ονομαστικά ποσά που μεταβάλλονται ανά εξάμηνο, σε αντιστοιχία με τα ανεξόφλητα υπόλοιπα των τραπεζικών ομολογιακών δανείων.

**Εξασφαλίσεις**

Για την εξασφάλιση των δανείων που έχουν χορηγήσει οι Πιστώτριες Τράπεζες έχουν παραχωρηθεί τα ακόλουθα ενέχυρα:

- οι Τραπεζικοί Λογαριασμοί της Εταιρείας

- η Σύμβαση Παραχώρησης
- η Σύμβαση Μελέτης-Κατασκευής
- η Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού
- η Σύμβαση Προμήθειας Εξοπλισμού Διοδίων
- οι εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές
- τα εκδοθέντα ασφαλιστήρια συμβόλαια

## 23. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η φύση των συναλλαγών με τα συνδεδεμένα μέρη αφορά σε:

| α) Συναλλαγές | **1.1 - 31.12.2018** | | **1.1 - 31.12.2017** | |
|---|---|---|---|---|
| | **Αγορές/έξοδα** | **Πωλήσεις υπηρεσιών** | **Αγορές/έξοδα** | **Πωλήσεις υπηρεσιών** |
| **Μητρική Εταιρεία** | | | | |
| ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 6.840.840,97 | 171,82 | 6.661.907,17 | 175,38 |
| **Εταιρείες του ομίλου** | | | | |
| ΟΔΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε. | 4.247.100,10 | 1.787.779,71 | 2.930.978,64 | 716.419,85 |
| ΓΕΚ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕ | 747.335,11 | 0,00 | 1.492.883,34 | 0,00 |
| ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ | 3.811.133,96 | 1.137,24 | 3.097.131,51 | 0,00 |
| ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ HELLAS TOLLS | 442.297,39 | 9.600,00 | 10.331.290,08 | 9.800,00 |
| ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ EUROIONIA | 29.949.190,90 | 885.054,75 | 193.496.422,27 | 0,00 |
| ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΤΕ | 0,00 | 250,99 | 0,00 | 216,50 |
| Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-JP ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 0,00 | 23.683,76 | 0,00 | 0,00 |
| Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-JP ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 0,00 | 18.323,24 | | |
| ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 13.790.000,00 | 1.019,74 | 0,00 | 2.014,33 |
| **Λοιπές συνδεμένες εταιρείες** | | | | |
| FERROVIAL SA | 1.823.223,16 | 0,00 | 2.535.552,21 | 0,00 |
| IRIDIUM SA | 0,00 | 0,00 | 1.647.054,63 | 0,00 |
| **Σύνολο** | **61.651.121,59** | **2.727.021,25** | **222.193.219,85** | **728.626,06** |

| β) Ποσά ανεξόφλητων υπολοίπων | 31.12.2018 | | 31.12.2017 | |
|---|---|---|---|---|
| | **Υποχρεώσεις** | **Απαιτήσεις** | **Υποχρεώσεις** | **Απαιτήσεις** |
| **Μητρική Εταιρεία** | | | | |
| ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 0,00 | 0,00 | 417.254,38 | 0,00 |
| **Εταιρείες του ομίλου** | | | | |
| ΟΔΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε. | 1.842.435,84 | 1.043.474,75 | 677.008,62 | 245.689,65 |
| ΓΕΚ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕ | 203.469,64 | 0,00 | 324.858,45 | 0,00 |
| ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ | 1.109.793,19 | 0,00 | 988.032,86 | 0,00 |
| ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ HELLAS TOLLS | 174.987,51 | 75.477,34 | 174.987,51 | 68.534,56 |
| ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ EUROIONIA | 2.207.834,03 | 22.297.275,89 | 54.118.601,46 | 0,00 |
| ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΤΕ | 138,90 | 0,00 | 128,05 | 0,00 |
| ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 4.970.471,31 | 816,08 | 71.834,01 | 2.385.000,00 |
| Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-JP ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 0,00 | 4.746,53 | 0,00 | 0,00 |
| Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-JP ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 0,00 | 5.862,00 | 0,00 | 0,00 |
| **Λοιπές συνδεμένες εταιρείες** | | | | |
| FERROVIAL SA | 0,00 | 0,00 | 340.855,93 | 0,00 |
| IRIDIUM SA | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| **Σύνολο** | **10.509.130,42** | **23.427.652,59** | **57.113.561,27** | **2.699.224,21** |

Με την ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ υφίσταται υπόλοιπο εγγυήσεων την 31η Δεκεμβρίου 2018 ύψους € 260.439,94 και οι μεταβολές της χρήσης 2018 επί των εγγυήσεων είναι ύψους € 64.576,25.

| γ) Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη | 31.12.2018 | | 31.12.2017 | |
|---|---|---|---|---|
| | **Τόκος πληρωτέος** | **Ποσό υποχρέωσης** | **Τόκος πληρωτέος** | **Ποσό υποχρέωσης** |
| ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ | 14.499.766,24 | 74.815.026,09 | 23.530.068,52 | 59.285.439,00 |
| FERROVIAL SA | 0,00 | 0,00 | 10.628.770,89 | 16.143.597,09 |
| **Σύνολο** | **14.499.766,24** | **74.815.026,09** | **34.158.839,41** | **75.429.036,09** |

Οι τόκοι έξοδα του Δευτερογενούς Χρέους για τις χρήσεις που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 είναι ύψους € 7.486.322,73 και € 7.394.961,52 αντιστοίχως.

| δ) Αμοιβές διοικητικών στελεχών | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Αμοιβές σε στελέχη διοίκησης | 270.000,00 | 248.891,96 |
| Υποχρεώσεις | 0,00 | 124,00 |

## 24. ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

| | | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
|---|---|---|---|
| ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ ΕΛΛΑΣ ΑΕ | Τακτικός Έλεγχος | 49.000,00 | 38.000,00 |
| | Φορολογικός Έλεγχος | 22.500,00 | 22.900,00 |
| | Μη ελεγκτικές εργασίες | 166.135,00 | 94.560,00 |

## 25. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

### i) Εκκρεμοδικίες – Δικαστικές Υποθέσεις

Η Διοίκηση της Εταιρείας καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι αυτής εκτιμούν ότι δεν υπάρχουν σημαντικές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση, στη χρηματοοικονομική θέση ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας της Εταιρείας και για τις οποίες να μην έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

### ii) Εγγυητικές επιστολές

| | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
|---|---|---|
| Εγγυητική επιστολή Μελετών Κατασκευών | 8.000.000,00 | 56.000.000,00 |
| Εγγυητική επιστολή Λειτουργίας Συντήρησης | 5.000.000,00 | 3.414.304,00 |
| Εγγυητική επιστολή Υπολειπόμενων Εργασιών | 1.800.000,00 | 0,00 |
| **Σύνολο** | **14.800.000,00** | **59.414.304,00** |

Εντός της χρήσης 2018 η Εγγυητική επιστολή Μελετών Κατασκευών αντικαταστάθηκε ως προς την αξία της σε ποσό €8.000.000, λόγω πέρατος των Κατασκευών και της έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Τ1, που εξέδωσε ο Ανεξάρτητος Μηχανικός του Έργου. Η Εγγυητική επιστολή Υπολειπόμενων Εργασιών €1.800.000, εκδόθηκε προκειμένου να καλύψει τις υπολειπόμενες εργασίες στον αυτοκινητόδρομο ΠΑΘΕ.

Οι ανωτέρω εγγυητικές Επιστολές έχουν κατατεθεί στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, έχουν δε εκδοθεί και καλύπτονται από την αποκλειστική εταιρική εγγύηση της μετόχου εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.

**iii) Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις – Ως μισθωτής**

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα βάσει μη ακυρώσιμων συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης την 31ηΔεκεμβρίου 2018 και 2017 έχουν ως ακολούθως:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Εντός 1 έτους | 304.474,78 | 278.982,01 |
| Από 2 μέχρι 5 έτη | 271.195,04 | 390.211,14 |
| Πάνω από 5 έτη | 192.931,20 | 220.492,80 |
| **Σύνολο μελλοντικών πληρωτέων μισθωμάτων λειτουργικών μισθώσεων** | **768.601,02** | **889.685,95** |

**iv) Απαιτήσεις από λειτουργικές μισθώσεις – Ως εκμισθωτής**

Τα ελάχιστα μελλοντικά εισπρακτέα μισθώματα βάσει μη ακυρώσιμων συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 έχουν ως ακολούθως:

| | **31.12.2018** | **31.12.2017** |
|---|---|---|
| Εντός 1 έτους | 1.179.789,44 | 1.152.322,75 |
| Από 2 μέχρι 5 έτη | 3.492.600,09 | 4.197.767,60 |
| Πάνω από 5 έτη | 11.054.199,44 | 12.910.552,34 |
| **Σύνολο μελλοντικών εισπρακτέων μισθωμάτων λειτουργικών μισθώσεων** | **15.726.588,97** | **18.260.642,69** |

## 26. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Από τη λήξη της κλειόμενης χρήσεως μέχρι την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων δεν συνέβησαν άλλα γεγονότα που να έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της κλειόμενης χρήσεως και θα έπρεπε να αναφερθούν σε αυτές.

Αθήνα, 12 Απριλίου 2019

| | |
|---|---|
| Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ<br>ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ<br><br>ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΡΑΙΛΑΣ<br>ΑΔΤ : ΑΚ 837985 | Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ<br><br>ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΕΝΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ<br>ΑΔΤ : ΑΝ 523264 |
| Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ<br><br>ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ<br>ΑΔΤ : Χ670038 | Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ<br><br>ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ<br>ΑΔΤ : Ξ448367 |

## Γ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018

| | Σημ. | 1.1 - 31.12.2018 | 1.1 - 31.12.2017 |
|---|---|---|---|
| **Αποτελέσματα Χρήσης** | | | |
| Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες | 5α | 129.946.725,00 | 235.517.495,98 |
| Έσοδα από μισθώσεις | 5β | 1.246.739,25 | 639.323,44 |
| **Σύνολο εσόδων** | | **131.193.464,25** | **236.156.819,42** |
| Κόστος πωλήσεων | 6 | (62.601.170,81) | (189.859.084,14) |
| **Μικτό κέρδος** | | **68.592.293,44** | **46.297.735,28** |
| Λοιπά λειτουργικά έσοδα | 8 | 12.199.954,25 | 15.669.851,91 |
| Έξοδα διοικητικής λειτουργίας | 6 | (6.916.808,77) | (8.962.367,75) |
| Λοιπά λειτουργικά έξοδα | 7 | (36.852.714,95) | (33.722.113,57) |
| **Λειτουργικό κέρδος** | | **37.022.723,97** | **19.283.105,87** |
| Χρηματοοικονομικά έσοδα και κέρδη παραγώγων | 9 | 1.134.070,32 | 2.419.052,75 |
| Χρηματοοικονομικά έξοδα | 9 | (17.656.141,82) | (20.249.028,21) |
| **Αποτέλεσμα προ φόρου εισοδήματος** | | **20.500.652,47** | **1.453.130,41** |
| Φόρος εισοδήματος | 20 | (5.360.762,96) | 5.313.340,61 |
| **Αποτέλεσμα χρήσης** | | **15.139.889,51** | **6.766.471,02** |
| **Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους** | | | |
| *Στοιχεία που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:* | | | |
| Αποθεματικό συμβάσεων αντιστάθμισης κινδύνων ταμειακών ροών | 17 | 1.676.691,67 | 3.364.303,86 |
| Φόρος που αντιστοιχεί σε στοιχεία του λοιπού συνολικού εισοδήματος | 17 | (1.153.967,21) | (975.648,12) |
| **Καθαρά συνολικά εισοδήματα για να αναταξινομηθούν στο κέρδος ή ζημία σε μεταγενέστερες περιόδους** | | **522.724,46** | **2.388.655,74** |
| *Στοιχεία που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:* | | | |
| Αναλογιστικά κέρδη και (ζημίες) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών | | (59.421,00) | 99.803,00 |
| Φόρος που αντιστοιχεί σε στοιχεία του λοιπού συνολικού εισοδήματος | | 18.847,37 | (28.942,87) |
| **Καθαρά συνολικά εισοδήματα για να μην αναταξινομηθούν στο κέρδος ή ζημία σε μεταγενέστερες περιόδους** | | **(40.573,63)** | **70.860,13** |
| **Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) της χρήσης, καθαρά από φόρους** | | **482.150,83** | **2.459.515,87** |
| **Συγκεντρωτικά συνολικά κέρδη μετά από φόρους** | | **15.622.040,34** | **9.225.986,89** |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 85 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

## Δ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

την 31 Δεκεμβρίου 2018

| | Σημ. | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
|---|---|---|---|
| **ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ** | | | |
| **Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία** | | | |
| Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία | 10 | 23.448.720,10 | 9.500.966,91 |
| Άυλα περιουσιακά στοιχεία | 11 | 441.695.408,93 | 464.900.314,06 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις | 12 | 21.534.653,15 | 312.810,15 |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις | 20 | 20.236.927,17 | 26.732.809,98 |
| **Σύνολο** | | **506.915.709,35** | **501.446.901,11** |
| **Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία** | | | |
| Αποθέματα | 13 | 176.621,69 | 194.619,61 |
| Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις | 14 | 28.191.068,75 | 31.665.103,85 |
| Απαίτηση επιχορήγησης από το Δημόσιο | 11 | 0,00 | 187.094,00 |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα | 15 | 23.751.277,84 | 109.454.394,07 |
| **Σύνολο** | | **52.118.968,28** | **141.501.211,53** |
| **Σύνολο ενεργητικού** | | **559.034.677,63** | **642.948.112,64** |
| **ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ** | | | |
| **Ίδια κεφάλαια** | | | |
| Μετοχικό κεφάλαιο | 16 | 116.800.980,00 | 116.800.980,00 |
| Αποθεματικά | 17 | 531.295.018,74 | 481.597.382,86 |
| Αποτελέσματα εις νέο | | (390.311.548,48) | (356.235.952,94) |
| **Σύνολο ιδίων κεφαλαίων** | | **257.784.450,26** | **242.162.409,92** |
| **Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις** | | | |
| Ομολογιακά δάνεια | 22 | 125.326.910,00 | 132.467.240,00 |
| Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις | 22 | 43.611.864,33 | 99.742.929,50 |
| Υποχρέωση κατασκευής βάσει σύμβασης παραχώρησης | 11 | 26.518.299,43 | 30.389.445,13 |
| Προβλέψεις | 18 | 1.084.547,60 | 6.067.895,05 |
| Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό | 19 | 941.410,00 | 683.201,00 |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία | 22 | 15.529.328,75 | 17.084.626,47 |
| Προκαταβολές πελατών μισθώσεων | | 1.272.103,00 | 650.000,00 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις | | 0,00 | 19.346,00 |
| **Σύνολο** | | **214.284.463,11** | **287.104.683,15** |
| **Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις** | | | |
| Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις | 21 | 27.660.320,75 | 71.596.273,55 |
| Βραχυπρόθεσμα δάνεια | 22 | 0,00 | 5.926.813,00 |
| Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση | 22 | 7.291.937,44 | 20.253.110,00 |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία | 22 | 3.056.999,44 | 3.519.381,38 |
| Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις | 22 | 45.702.928,00 | 9.844.946,00 |
| Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες | 21 | 3.253.578,63 | 2.540.495,79 |
| **Σύνολο** | | **86.965.764,26** | **113.681.019,72** |
| **Σύνολο υποχρεώσεων** | | **301.250.227,37** | **400.785.702,72** |
| **Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων** | | **559.034.677,63** | **642.948.112,64** |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 85 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

## Ε. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018

| | Μετοχικό Κεφάλαιο | Αποθεματικά νόμων και καταστατικού | Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών | Αποτελέσματα εις νέο | Σύνολο |
|---|---|---|---|---|---|
| **Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2016** | **116.800.980,00** | **416.105.919,45** | **(17.642.769,95)** | **(282.327.713,18)** | **232.936.423,02** |
| Αποτελέσματα χρήσης | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 6.766.471,02 | **6.766.471,02** |
| Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους | 0,00 | 0,00 | 2.388.655,74 | 70.860,13 | **2.459.515,87** |
| **Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα** | **0,00** | **0,00** | **2.388.655,74** | **6.837.331,15** | **9.225.986,89** |
| Επιχορηγήσεις επενδύσεων | 0,00 | 80.745.570,93 | 0,00 | (80.745.570,93) | **0,00** |
| **Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2017** | **116.800.980,00** | **496.851.490,38** | **(15.254.107,52)** | **(356.235.952,94)** | **242.162.410,18** |
| Αποτελέσματα χρήσης | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15.139.889,51 | **15.139.889,51** |
| Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους | 0,00 | 0,00 | 522.724,46 | (40.573,63) | **482.150,83** |
| **Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα** | **0,00** | **0,00** | **522.724,46** | **15.099.315,88** | **15.622.040,34** |
| Επιχορηγήσεις επενδύσεων | 0,00 | 49.174.911,42 | 0,00 | (49.174.911,42) | **0,00** |
| **Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2018** | **116.800.980,00** | **546.026.401,80** | **(14.731.383,06)** | **(390.311.548,48)** | **257.784.450,26** |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 85 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

## ΣΤ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

| | Σημ. | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|---|
| **Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες** | | | |
| Κέρδη/(Ζημίες) χρήσεως προ φόρου εισοδήματος | | 20.500.652,47 | 1.453.130,41 |
| *Προσαρμογές για την συμφωνία των καθαρών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες :* | | | |
| Αποσβέσεις ασώματων και ενσωμάτων ακινητοποιήσεων | 6,10,11 | 25.377.572,62 | 25.520.071,50 |
| Απομειώσεις / (ανακτήσεις απομειώσεων) εμπορικών απαιτήσεων | | 400.000,00 | 0,00 |
| Προβλέψεις | | 2.076.442,61 | 2.227.103,00 |
| Αναγνώριση αποζημίωσης απώλειας εσόδων | 14 | (10.039.391,32) | (11.159.806,00) |
| Κατασκευαστικό κέρδος βάσει ΕΔΔΠΧΑ 12 | 6 | (112.751,82) | (4.064.493,12) |
| (Τόκοι και συναφή έσοδα) | 9 | (793.082,48) | (2.419.052,75) |
| Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα | 9 | 17.656.141,82 | 20.249.028,21 |
| (Κέρδη)/Ζημίες αποτίμησης παραγώγων | 9 | (340.987,84) | (786.083,34) |
| (Κέρδη)/Ζημίες από πώληση παγίων | | 0,00 | 6.426,74 |
| **Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης** | | **54.724.596,35** | **31.026.324,65** |
| **(Αύξηση)/Μείωση σε:** | | | |
| Αποθέματα | | 17.997,92 | 44.047,88 |
| Εμπορικές απαιτήσεις | | 214.637,59 | (1.878.902,54) |
| Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις | | 12.898.788,34 | 75.734.994,32 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις | | (22.035,00) | (38.361,00) |
| **Αύξηση/(Μείωση) σε:** | | | |
| Προμηθευτές | | (49.980.278,05) | 21.148.776,65 |
| Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις | | 59.123,44 | (1.028.995,84) |
| Εισπράξεις επιχορηγήσεων | | 187.094,00 | 0,00 |
| Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις | | 111.251,82 | 972.667,61 |
| **Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες** | | **18.211.176,12** | **125.980.551,73** |
| **Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες** | | | |
| (Αγορές)/Πωλήσεις ασώματων και ενσώματων παγίων) | | (40.569.037,42) | (143.036.193,45) |
| Εισπράξεις τόκων και συναφών εσόδων | 9 | 793.082,48 | 1.632.969,41 |
| **Ταμειακές εκροές για επενδυτικές δραστηριότητες** | | **(39.775.954,94)** | **(141.403.224,04)** |
| **Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες** | | | |
| Εισπράξεις από εκδοθέντα/αναληφθέντα μακροπρόθεσμα δάνεια | | 0,00 | 126.600.000,00 |
| (Αποπληρωμές μακροπροθέσμων δανείων) | 22 | (47.937.941,00) | (22.423.810,00) |
| Καθαρή μεταβολή βραχυπρόθεσμων δανείων | 22 | (5.926.813,00) | (16.384.039,00) |
| (Πληρωμές τόκων και λοιπών χρηματ. εξόδων) | | (6.767.436,50) | (8.870.656,14) |
| (Πληρωμές από παράγωγα αντιστάθμ. κινδύνου) | | (3.506.147,27) | (3.914.952,00) |
| **Ταμειακές εκροές για χρηματοδοτικές δραστηριότητες** | | **(64.138.337,77)** | **75.006.542,86** |
| **Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων** | | **(85.703.116,59)** | **59.583.870,55** |
| Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της χρήσης | | 109.454.394,07 | 49.870.523,52 |
| **Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της χρήσης** | | **23.751.277,84** | **109.454.394,07** |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 24 έως 85 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.